

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΒ'

Τετάρτη 2 Μαΐου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 2 Μαΐου 2001, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.55' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Δ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΝΝΑΣ ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Κωνσταντίνο Τσιπλάκη, Βουλευτή Σερρών, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Γρεβενών κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Γρεβενών ζητεί την επίσηυση των διαδικασιών για την εφαρμογή του ειδικού προγράμματος ολοκληρωμένης παρέμβασης ανέργων στο Νομό Γρεβενών.

2) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Φίλων ανασυγκρότησης αρχαίου θεάτρου Σπάρτης ζητεί τη χρηματοδότηση των έργων ανασύλωσης του θεάτρου και αξιοποίησης του περιβάλλοντος χώρου του από το ταμείο αρχαιολογικών έργων.

3) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Επαγγελματιών Μικρών Φορτηγών Αυτοκινήτων ΔΧ μικτού βάρους 4 τόνων Νομού Ηρακλείου ζητεί την αύξηση του μικτού βάρους των οχημάτων των μελών του.

4) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Ιωαννίνων ζητεί την υλοποίηση έργων από τη ΔΕΗ για επέκταση φωτισμού οικισμών και πλατειών των περιοχών της.

5) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Κάτοικοι του οικισμού Αγίας Μαρίας του Δημοτικού Διαμερίσματος Τιθορέας Φθιώτιδας διαμαρτύρονται για την παράνομη λειτουργία λατομείου στην περιοχή τους.

6) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ιδρυτών Ελληνικών Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων ζητεί να συμπεριληφθεί και εκπρό-

σωπος του Συνδέσμου Ιδρυτών Ελληνικών Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων στη λειτουργία και συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας.

7) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Μεσσηνίας ζητεί τη ρύθμιση χρεών του Αγροτικού Οικοποιοτικού Συνεταιρισμού "ΝΕΣΤΩΡ" στο Νομό Μεσσηνίας.

8) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Τεχνικών ΟΤΕ Φωκίδας διαμαρτύρεται για το περιεχόμενο του προ συζήτησης ασφαλιστικού ζητήματος.

9) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην πενιχρή χρηματοδότηση του Νοσοκομείου Ιεράπετρας για το έτος 2001.

10) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ερασιτεχνών Αλιέων Ιεράπετρας ζητεί την επίλυση του προβλήματος της υπεραλίευσης και ρύπανσης της θάλασσας.

11) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αγίου Νικολάου Νομού Λασιθίου ζητεί την αξιοποίηση ακινήτων του ΕΟΤ.

12) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Γεωργοκτηνοτρόφοι του Νομού Φθιώτιδας διαμαρτύρονται για την περικοπή αποζημίωσης εξαιτίας του νέου μέτρου που τέθηκε σε εφαρμογή στα πλαίσια του προγράμματος της εξισωτικής αποζημίωσης.

13) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κυρίες Αναστασία Καρακατσάνη και Άννα Παμπουκίδου, εργαζόμενες με σύμβαση ορισμένου χρόνου στο Κέντρο Γενικής Βελτίωσης Ζώων Διαβατών Θεσ/νίκης ζητούν τη μόνιμη πρόσληψή τους από το πιο πάνω Κέντρο.

14) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Βερτίσκου Θεσ/νίκης ζητεί την εκταμίευση εγκεκριμένης πίστωσης από το ΕΤΕΡΠΣ και την εκ νέου χρηματοδότηση για την εκτέλεση του έργου "Διαμόρφωση - Ανάπλαση του Παραδοσιακού Οικισμού 'Όσσας".

15) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Διευθυντής Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσ/νίκης ζητεί τη χορήγηση δικαιωμάτων θηλαζουσών αγελάδων σε κτηνοτρόφους των περιοχών Χαλάστρας, Μαλγάρων και Κύμινων Θεσ/νίκης από το Εθνικό απόθεμα για το έτος 2000.

16) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αγροτών - Θερίζοι των Νομών Θεσ/νίκης ζητεί την επαναφορά των σιλοφόρων οχημάτων των μελών της στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Γεωργίας.

17) Ο Βουλευτής Τρικάλων κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΓΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αγροτοθεριζοαλωνιστών Κεντρικής Ελλάδος ζητεί την επαναφορά των σιλοφόρων οχημάτων των μελών της στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Γεωργίας.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 346/23-5-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 518/10-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην ερώτηση 346/23-5-2000 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θανάσης Νάκος και η οποία αφορά στην οργάνωση και διεξαγωγή του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ για τους εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ16, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 8 περ. ιστ και 15 παρ. 9 περ. β' ως εκπαιδευτικοί μουσικής διορίζονται αυτοί που είναι κάτοχοι πτυχίου Τμήματος Μουσικών Σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή κάτοχοι πτυχίου Τμημάτων της αλλοδαπής, ισότιμων και αντίστοιχων προς τους τίτλους σπουδών των Τμημάτων Μουσικών Σπουδών της ημεδαπής. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν υποψήφιοι για διορισμό πτυχιούχοι ΑΕΙ, προβλέπεται διαγωνισμός μεταξύ των υποψηφίων κατόχων οποιουδήποτε τίτλου σπουδών των μη πανεπιστημιακών Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Με την αριθμ. Δ2/6751/10-7-2000 Υπουργική απόφαση καθορίστηκε ο αριθμός των θέσεων εκπ/κών πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπ/σης, μόνο στους κλάδους που αφορούσαν στην αρχική προκήρυξή μας στην οποία δεν περιλαμβάνεται ο κλάδος Μουσικής. Το ισχύον νομικό πλαίσιο του ΑΣΕΠ προβλέπει μόνο γραπτούς διαγωνισμούς ενώ για τους εκπαιδευτικούς ΠΕ16 (μουσικούς), επιβάλλεται πέρα από τις γραπτές εξετάσεις να υπάρχουν και προφορικές σε ορισμένα γνωστικά αντικείμενα.

Ύστερα από τα ανωτέρω ο διαγωνισμός των υποψηφίων του κλάδου ΠΕ16 Μουσικών προγραμματίζεται να διεξαχθεί μαζί με τους τεχνικούς κλάδους στο τέλος του τρέχοντος έτους.

Η ακριβής ημερομηνία θα οριστεί από το ΑΣΕΠ, το οποίο και έχει την αρμοδιότητα της διεξαγωγής του Διαγωνισμού.

Ο Υφυπουργός
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΗΝΙΚΟΣ*

2. Στις με αριθμό 579/1-6-00, 1364/17-7-00, 2111/5-9-00, 2126/5-9-00, 2722/2-10-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 379/11-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στις ερωτήσεις 1) 579/1-6-00 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Σ. Τσιπουρίδης, Π. Καμμένος, Ν. Κακλαμάνης, Θ. Κατσίκης, Φ. Πάλλη - Πετραλιά, Α. Μπενάκη - Ψαρούδα, Γ. Αλογοσκούφης, Α. Λυκουρέζος, Π. Παναγιωτόπουλος, Αθ. Κασιγιάννης, Γ. Βλάχος, Μ. Γιαννάκου - Κουτσίκου, Πρ. Παυλόπουλος, Γ. Βουλγαράκης, Γ. Γιακουμάτος και Αικ. Παπακώστα - Σιδηροπούλου, 2) 1364/17-7-00 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Α. Κανέλλη, Αντώνης Σκυλλάκος και Ο. Κολοζώφ, 3) 2111/5-9-00 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Π. Παναγιωτόπουλος, 4) 2126/5-9-00 που

κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Θ. Λεβέντης 5) 2722/2-10-00 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Β. Πολύδωρας και Σ. Τσιπουρίδης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τους κυρίους Βουλευτές σε θέματα της αρμοδιότητάς μας, τα εξής:

Είναι γνωστό ότι η Ελλάδα είναι η περισσότερο σεισμογενής χώρα της Ευρώπης. Περισσότερο από το 50% της σεισμικής δραστηριότητας στην Ευρώπη εμφανίζεται στη χώρα μας. Οι σεισμικές καταστροφές που έπληξαν τη χώρα μας τα τελευταία χρόνια είναι πολλές και μεγάλες: Θεσσαλονίκη 1978, Αθήνα, Κόρινθος το 1981, Καλαμάτα το 1986, Κοζάνη, Γρεβενά το 1995, Αίγιο, Ερατεινή το 1995, Κόνιτσα το 1996. Σε όλες αυτές τις καταστροφές η πολιτεία παρείχε άμεση και σημαντική βοήθεια και στήριξη στους πληγέντες και συνέδραμε οικονομικά για την στεγαστική τους αποκατάσταση καθώς και για την παραγωγική και οικονομική ανασυγκρότηση των σεισμόπληκτων περιοχών.

Η εικόνα που παρουσιάζουν σήμερα οι περιοχές που τα τελευταία χρόνια καταστράφηκαν από τους σεισμούς είναι εικόνα ανασυγκρότησης, ελπίδας και προοπτικής.

Και στην Αττική η πολιτεία στάθηκε από τη πρώτη στιγμή δίπλα στους σεισμόπληκτους παρέχοντάς τους στήριξη, βοήθεια και σημαντική οικονομική συνδρομή για την αποκατάστασή τους.

Σήμερα ένα χρόνο μετά το σεισμό οι περιοχές που επλήγησαν έχουν αρχίσει να αλλάζουν όψη. Με τη συνεργασία όλων, πολιτών και πολιτείας οι περιοχές αυτές ανασυγκροτούνται με γοργούς ρυθμούς, με ασφάλεια και σωστό σχεδιασμό για να γίνουν καλύτερες από πρώτα.

Οι επιπτώσεις του σεισμού της 7/9/99 στις κατοικίες ήταν μεγάλες. Σε όλη την Αττική και τις σεισμόπληκτες περιοχές της Βοιωτίας καταμετρήθηκαν 2.700 κτίρια κατοικιών κατεστραμμένα ή με ανεπανόρθωτες βλάβες 35.000 κτίρια με επισκευάσιμες βλάβες.

Η παραγωγική υποδομή των περιοχών αυτών υπέστη επίσης σοβαρότατο πλήγμα. Πολλά εργοστάσια, βιοτεχνίες και άλλες επιχειρήσεις κατεστράφησαν ή υπέστησαν σοβαρές ζημιές και διέκοψαν τη λειτουργία τους.

Σημαντικές βλάβες επίσης υπέστησαν και πολλά σχολεία, Νοσοκομεία, εκκλησίες και μνημεία.

Συνέπεια όλων αυτών ήταν να μείνουν άστεγες χιλιάδες οικογένειες και να πληγεί σοβαρά η οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα των περιοχών που ήταν κοντά στο επίκεντρο του σεισμού.

Αμέσως μετά το σεισμό κινητοποιήθηκε ο κρατικός μηχανισμός για την παροχή βοήθειας στους πληγέντες και την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης. Προτεραιότητα δόθηκε στη διάσωση των εγκλωβισμένων στα ερείπια, στη διάθεση σιτηνών και ειδών διατροφής και στην οικονομική, κοινωνική και ψυχολογική στήριξη των πληγέντων.

Διαμορφώθηκαν και οργανώθηκαν για το σκοπό αυτό καταυλισμοί σεισμόπληκτων με τα απαραίτητα έργα υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτρικό ρεύμα, τηλεφωνικούς θαλάμους κλπ.).

Για την κάλυψη των άμεσων αναγκών των αστέγων, χορηγήθηκαν σε περισσότερους από 120.000 σεισμόπληκτους οικονομικό βοήθημα 200.000.

Στους συνταξιούχους όλων των ταμείων κυρίας ασφάλισης που ήταν άστεγοι χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση 120.000 δραχμών.

Στους άνεργους χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση 150.000 δρχ.

Στους εργαζόμενους που η επιχείρηση στην οποία εργάζονταν επλήγη από το σεισμό χορηγήθηκε οικονομικό βοήθημα 200.000 δρχ. Στη περίπτωση που το σπίτι στο οποίο διέμεναν κρίθηκε ακατάλληλο για χρήση το ποσό αυξάνεται στις 500.000 δρχ.

Στις οικογένειες που οι κατοικίες τους κατέρρευσαν ολοσχερώς χορηγήθηκε οικονομικό βοήθημα 2.000.000 δρχ. για την αντικατάσταση της οικοσκευής των.

Στις οικογένειες που είχαν νεκρούς ή σοβαρά τραυματισμέ-

νους από το σεισμό χορηγήθηκε οικονομικό βοήθημα 2.000.000 δρχ.

Στον ή στη σύζυγο ή τα παιδιά που έχασαν εργαζόμενο σύζυγο ή γονέα στο χώρο της επιχείρησης, καταβλήθηκε το ποσό 3.000.000 δρχ.

Ανεστάλη η πληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο και ρυθμίστηκαν ληξιπρόθεσμα χρέη των σεισμοπαθών.

Η ΔΕΗ παρείχε οικονομικές διευκολύνσεις στους σεισμόπληκτους για την ηλεκτροδότηση των οργανωμένων καταυλισμών και οικισμών και την πληρωμή των ληξιπρόθεσμων λογαριασμών.

Ο ΟΤΕ τοποθέτησε καρτοτηλέφωνα στους οργανωμένους καταυλισμούς και οικισμούς, παρείχε δωρεάν αστικές και υπεραστικές κλήσεις από τα καρτοτηλέφωνα και διένειμε δωρεάν καρτοκινητά σε σεισμόπληκτους.

Από την επομένη του σεισμού το ΥΠΕΧΩΔΕ ξεκίνησε με τους μηχανικούς του τον Πρωτοβάθμιο μετασεισμικό έλεγχο καταλληλότητας των κτιρίων.

Ο έλεγχος αυτός αποσκοπούσε στο να διαπιστωθούν ποια κτίρια κατάλληλα για χρήση τις πρώτες τέσσερις εβδομάδες μετά το σεισμό.

Με τον πρωτοβάθμιο έλεγχο έγιναν αυτοψίες σε περισσότερα από 250.000 διαμερίσματα, κατοικίες και επαγγελματικούς χώρους.

Τα κτίρια χαρακτηρίστηκαν ως κατάλληλα για χρήση (πράσινα), προσωρινά κατάλληλα για χρήση (κίτρινα) ή επικίνδυνα (κόκκινα).

Με την ολοκλήρωση του Πρωτοβάθμιου ελέγχου ξεκίνησε ο Δευτεροβάθμιος και οριστικός έλεγχος των κτιρίων.

Με τον Δευτεροβάθμιο έλεγχο τα κτίρια κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

Σε αυτά που έχουν ελαφρές ή καθόλου βλάβες και μπορούν να χρησιμοποιηθούν (πράσινα), σε αυτά που έχουν σοβαρές αλλά επισκευάσιμες βλάβες και δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν μέχρι την επισκευή τους (κίτρινα), και σε αυτά που κρίνονται ως επικίνδυνες ετοιμόρροπα και πρέπει να κατεδαφιστούν.

Με τον Δευτεροβάθμιο έλεγχο έγιναν 60.813 αυτοψίες σε ισάριθμα κτίρια, που αντιστοιχούν σε 206.000 χωριστές ιδιοκτησίες (διαμερίσματα ή επαγγελματικούς χώρους).

Ο Πρωτοβάθμιος και ο Δευτεροβάθμιος έλεγχος των κτιρίων διήρκεσε περίπου 4 μήνες και έλαβαν μέρος περισσότεροι από 2000 Μηχανικοί, οι οποίοι εργάστηκαν με ζήλο και αυταπάνηση για να φέρουν σε πέρας το τεράστιο αυτό έργο. Κατά την εκτέλεση του καθήκοντος δύο μηχανικοί του ΥΠΕΧΩΔΕ έχασαν τη ζωή τους και αρκετοί επιδείνωσαν την υγεία τους, και θα πρέπει και αυτοί να συνυπολογιστούν στα θύματα του σεισμού.

Οι σεισμόπληκτοι που διέμεναν στις σκηνές, αλλά και αυτοί που εξακολουθούσαν να μένουν στα σπίτια τους μολονότι αυτά είχαν χαρακτηριστεί ακατάλληλα για χρήση, είχαν το δικαίωμα και την δυνατότητα να στεγαστούν σε ασφαλείς κατοικίες μέχρι να επισκευάσουν ή να ανακατασκευάσουν τα σπίτια τους.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ έδωσε στους σεισμόπληκτους 3 δυνατότητες επιλογής για την μεταβατική περίοδο στέγασης:

Α. Οργανωμένοι οικισμοί με μεταφερόμενους οικίσκους

Διαμορφώθηκαν 103 οικισμοί με μεταφερόμενους οικίσκους σε 33 Δήμους, στους οποίους κατασκευάστηκαν και τα απαιτούμενα έργα υποδομής (οδικό δίκτυο, δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, ΔΕΗ, ΟΤΕ, κλπ.).

Σε λιγότερο από 4 μήνες εγκαταστάθηκαν συνολικά 6854 οικίσκοι οι οποίοι παραδόθηκαν στους δικαιούχους με ευθύνη των οικείων Δήμων. Τρεις μήνες μετά το σεισμό κανένας σεισμόπληκτος δεν παρέμεινε σε σκηνή.

Οι οικίσκοι αυτοί κατασκευάστηκαν με αυστηρές ποιοτικές προδιαγραφές και παρέχουν ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης, θεωρούμενοι πάντα ως προσωρινή λύση στέγασης μέχρι την επισκευή των μόνιμων κατοικιών. Πρόσφατα οι οικίσκοι εφοδιάστηκαν με κλιματιστικά μηχανήματα για την αντιμετώπιση των δυσμενών καιρικών συνθηκών του καλοκαιριού.

Β. Επιδότηση ενοικίου

Με το μέτρο της επιδότησης ενοικίου παρέχεται οικονομική ενίσχυση στους σεισμόπληκτους που θα ενοικιάσουν κατοικία οπουδήποτε στην Αττική μέχρι να αποκαταστήσουν τη δική τους. Η επιδότηση ανέρχεται σε 80.000 έως 120.000 δρχ. ανάλογα με τον αριθμό των μελών της οικογένειας και χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι 2 χρόνια στους ιδιοκτήτες των σεισμοπλήκτων κατοικιών και μέχρι 6 μήνες στους ενοικιαστές.

Γ. Επιδότηση συγκατοίκησης

Η επιδότηση συγκατοίκησης αφορά στην παροχή οικονομικής ενίσχυσης στους σεισμόπληκτους που θα φιλοξενηθούν σε φιλική ή συγγενικά τους σπίτια μέχρι να αποκαταστήσουν τα δικά τους.

Η επιδότηση συγκατοίκησης κυμαίνεται από 80.000 έως 120.000 δρχ. το μήνα, ανάλογα με τον αριθμό των μελών της οικογένειας.

Με την επιδότηση ενοικίου και συγκατοίκησης έχουν μέχρι σήμερα εξασφαλίσει στέγη 30.000 οικογένειες.

Για την οριστική αποκατάσταση των σεισμοπλήκτων, δηλαδή την επισκευή όλων κατοικιών υπέστησαν επισκευάσιμες βλάβες και την ανακατασκευή όλων υπέστησαν ανεπανόρθωτες βλάβες και κατεδαφίστηκαν, το ΥΠΕΧΩΔΕ παρέχει στους σεισμόπληκτους ουσιαστική οικονομική ενίσχυση προκειμένου να ξαναφτιάξουν τα σπίτια τους με όλες τις προϋποθέσεις ασφαλείας.

Η οικονομική αυτή ενίσχυση παρέχεται κατά το 1/3 δωρεάν ως κρατική αρωγή και κατά τα 2/3 ως άτοκο δάνειο από τις Τράπεζες με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και περίοδο εξόφλησης 15 έτη.

Οι επισκευές και ανακατασκευές των κτιρίων ξεκίνησαν τον Ιανουάριο 2000, δηλαδή, μετά την ολοκλήρωση των δευτεροβάθμιων ελέγχων.

Για την ανακατασκευή των κατοικιών η Στεγαστική Συνδρομή ανέρχεται σε 130.000 δρχ./τμ. μέχρι τα 120 τ.μ. κατοικίας, και προσαυξάνεται με τη νόμιμη αμοιβή των μηχανικών για την έκδοση της οικοδομικής άδειας της νέας κατοικίας.

Από τον Ιανουάριο 2000 μέχρι σήμερα η πορεία των ανακατασκευών έχει ως εξής:

Επί 4.220 ιδιοκτησιών (αυτοτελών κατοικιών ή διαμερισμάτων), έχουν υποβληθεί 2.270 αιτήσεις για χορήγηση Στεγαστικής Συνδρομής και από αυτές έχουν εγκριθεί 1.503 συνολικού κόστους 20 δις.

Επίσης ένας αριθμός 1.000 περίπου ιδιοκτησιών ανακατασκευάζονται με παράλληλα προγράμματα αποκατάστασης του ΥΠΕΧΩΔΕ και άλλων φορέων (ΟΕΚ, Δήμων κλπ.) όπως:

· Οι σεισμόπληκτοι του Δήμου Άνω Λιοσίων που εντάσσονται στο πρόγραμμα ανάπτυξης του Δήμου που ενισχύεται οικονομικά από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

· Οι σεισμόπληκτοι του προσφυγικού οικισμού του Δήμου Ν. Φιλαδέλφειας.

· Οι ιδιοκτήτες διαμερισμάτων των πολυκατοικιών του ΟΕΚ που έχουν χαρακτηριστεί κατεδαφιστέες.

· Οι ιδιοκτήτες των 3 πολυκατοικιών της Μεταμόρφωσης οι οποίοι αποκαθίστανται με μέριμνα του Ταχ. Ταμειευτηρίου.

Οι υπόλοιποι 1.000 περίπου ιδιοκτήτες κατεδαφιστέων κατοικιών ή διαμερισμάτων δεν έχουν υποβάλλει ακόμα αιτήσεις στα ΤΑΣ για λόγους υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς (μετανάστες, ιδιοκτησιακά προβλήματα, εγκατελειμένα κτίρια κλπ.). Εκτιμάται όμως ότι ένα μεγάλο ποσοστό από αυτούς θα κάνει χρήση της Στεγαστικής Συνδρομής για την ανακατασκευή των κατοικιών τους.

Για την επισκευή των κατοικιών η Στεγαστική Συνδρομή καλύπτει τον προϋπολογισμό των εργασιών επισκευής που προκύπτει από τη μελέτη που συντάσσει ο μηχανικός, με όριο τις 65.000 δρχ./τ.μ.

Καλύπτει επίσης τη δαπάνη που αντιστοιχεί στη νόμιμη αμοιβή του μηχανικού για τη σύνταξη της μελέτης και την έκδοση της άδειας επισκευής από τα ΤΑΣ.

Για τα κτίρια που περιλαμβάνουν περισσότερες της μίας κατοικίες συντάσσεται ενιαία για όλο το κτίριο μελέτη

επισκευής και οι εργασίες εκτελούνται με μέριμνα του ειδικού διαχειριστή που ορίζουν οι συνδιοκτίητες.

Από 1/1/2000 μέχρι σήμερα η πορεία των επισκευών έχει ως εξής:

Επί συνόλου 35.000 κτιρίων κατοικιών, τα οποία παρουσιάζουν επισκευάσιμες βλάβες, έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ (ΤΑΣ) 7.800 φάκελοι με μελέτες επισκευής. Από αυτούς έχουν μέχρι σήμερα εγκριθεί (αφού προηγηθεί έλεγχος των μελετών και αυτοψία) οι 3.600 συνολικού κόστους 40 δισ.

Οι έλεγχοι των μελετών και οι αυτοψίες συνεχίζονται με εντατικούς ρυθμούς, αλλά θα πρέπει να επισημανθεί ότι αρκετοί φάκελοι υποβάλλοντας ελλείψεις με αποτέλεσμα να καθυστερεί ο έλεγχος και η έγκριση.

(Επισημαίνεται επίσης ότι δεν έχουν υποβάλλει φακέλους στα ΤΑΣ οι ιδιοκτήτες των εργατικών πολυκατοικιών (Ν. Φιλαδέλφεια, Μεταμόρφωση, Δραπετσώνα κλπ.) των οποίων την επισκευή έχει αναλάβει ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας.)

Σε πολλές περιπτώσεις διαπιστώνεται ασυμφωνία συνδιοκτιητών καθώς και ιδιοκτησιακά προβλήματα που έχουν αποτέλεσμα την καθυστέρηση της υποβολής φακέλων στα ΤΑΣ.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι η σύνταξη των μελετών επισκευής είναι ένα δύσκολο αντικείμενο και αυτό συνετέλεσε επίσης στην καθυστέρηση υποβολής φακέλων τους πρώτους μήνες μετά το σεισμό.

Ένας αρκετά μεγάλος αριθμός από τα 35.000 κτίρια παρουσιάζει ελαφρές βλάβες που επισκευάζονται με μικρό κόστος. Πολλοί ιδιοκτήτες κτιρίων αυτής της κατηγορίας επιλέγουν να τα επισκευάσουν μόνοι τους χωρίς να κάνουν χρήση των ευεργετημάτων που παρέχει η Πολιτεία. Σε αυτήν την περίπτωση το ΥΠΕΧΩΔΕ τους παρέχει την δυνατότητα να αποχαρακτηρίσουν τα σπίτια τους υποβάλλοντας στα ΤΑΣ τεχνική έκθεση του μηχανικού και υπεύθυνες δηλώσεις ότι επισκευάστηκαν σύμφωνα με τους κανονισμούς.

Η Πολιτεία για τη διαφύλαξη της ιστορικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς των παραδοσιακών και διατηρητέων κτιρίων που επλήγησαν από το σεισμό, παρέχει στους ιδιοκτήτες τους πρόσθετη οικονομική ενίσχυση για την επισκευή τους.

Η Στεγαστική Συνδρομή που παρέχεται για την επισκευή διατηρητέων κτιρίων ανέρχεται σε 160.000 δρχ./τ.μ. για όλη την επιφάνεια των ακινήτων.

Μέχρι σήμερα έχουν καταμετρηθεί 800 περίπου διατηρητέα κτίρια με σοβαρές ή ελαφρότερες βλάβες από το σεισμό, και γι' αυτά έχει συσταθεί ειδική επιτροπή από το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπ. Πολιτισμού για τον έλεγχο και την έγκριση των μελετών επισκευής.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ προχωρεί στη χορήγηση και άλλων πρόσθετων οικονομικών παροχών προκειμένου να ενθαρρύνει τους ιδιοκτήτες των διατηρητέων κτιρίων να τα επισκευάσουν.

Προκειμένου να διασφαλιστούν οι μελλοντικοί ιδιοκτήτες κτιρίων που έχουν υποστεί βλάβες από το σεισμό ότι τα κτίρια που αγοράζουν έχουν επισκευαστεί και είναι ασφαλή, το ΥΠΕΧΩΔΕ προχωρεί στη σύσταση Ειδικού Μητρώου των βλαβέντων από το σεισμό κτιρίων σε συνεργασία με το Εθνικό Κτηματολόγιο.

Στο μητρώο αυτό θα καταχωρείται η έκθεση αυτοψίας του Δευτεροβάθμιου Ελέγχου και βεβαίωση του ΤΑΣ ότι το κτίριο έχει επισκευασθεί ώστε να αποχαρακτηριστεί.

Τα κτίρια που από τον Δευτεροβάθμιο Έλεγχο χαρακτηρίστηκαν ως επικινδύνως ετοιμόρροπα, κατεδαφίζονται από την πολιτεία για λόγους δημόσιας ασφάλειας.

Η κατεδάφιση των κτιρίων γίνεται από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις προς τις οποίες το ΥΠΕΧΩΔΕ διαθέτει τις απαιτούμενες πιστώσεις.

Παράλληλα υποστηλώνονται κτίρια που έχουν υποστεί σοβαρές βλάβες μέχρι να επισκευαστούν. Μέχρι σήμερα έχουν κατεδαφιστεί 3.070 κτίρια και έχουν υποστηλωθεί 400.

Η δαπάνη για τις κατεδαφίσεις - υποστηλώσεις ανέρχεται μέχρι σήμερα σε 9 δισ δραχμές.

Η αποκατάσταση της λειτουργίας των παραγωγικών μονά-

δων (εργοστασίων, βιοτεχνιών, εμπορικών καταστημάτων και επιχειρήσεων κάθε είδους) που επλήγησαν από το σεισμό αποτελεί βασικό μέλημα της Κυβέρνησης.

Για το σκοπό αυτό έχουν ληφθεί μια σειρά μέτρων, τα κυριότερα απ' τα οποία είναι:

Για την επισκευή και ανακατασκευή των κτιρίων που στεγάζουν παραγωγικές δραστηριότητες παρέχεται απ' το ΥΠΕΧΩΔΕ Στεγαστική Συνδρομή με ποσά που κυμαίνονται από 65.000 δρχ/τ.μ. μέχρι 80.000 δρχ/τ.μ. υπό μορφή δωρεάν κρατικής αρωγής και απόκου δανείου.

Μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί 93 αιτήσεις για ανακατασκευή και 493 αιτήσεις - φάκελοι για επισκευή. Από αυτούς έχουν ελεγχθεί και εγκριθεί 56 δάνεια ανακατασκευής και 225 δάνεια επισκευής.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ένας μεγάλος αριθμός από τα κτίρια αυτής της κατηγορίας είναι ασφαλισμένα για ζημιές από σεισμό σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες και συνεπώς δεν κάνουν χρήση της στεγαστικής συνδρομής που παρέχεται από την πολιτεία.

Οι παραγωγικές μονάδες (κυρίως βιομηχανίες, βιοτεχνίες) που επλήγησαν από το σεισμό ενθαρρύνονται να μετεγκατασταθούν σε βιομηχανικές περιοχές, βιομηχανικά ή βιοτεχνικά πάρκα οι οποίες έχουν χωροθετηθεί σε διάφορους Δήμους της Αττικής. Το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπουργείο Ανάπτυξης παρέχουν ειδικά κίνητρα στις σεισμόπληκτες επιχειρήσεις για την μετεγκατάστασή τους σε Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙΠΑ), Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΟΠΑ), Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙΠΕ) και Επιχειρηματικές Περιοχές (ΒΕΠΕ).

Το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει προωθήσει Προεδρικό Διάταγμα με το οποίο καθορίζονται οι όροι δόμησης για τις σεισμόπληκτες επιχειρήσεις.

Η διαπίστωση της γεωλογικής καταλληλότητας των σεισμόπληκτων περιοχών ήταν το πρώτο μέλημα πριν τις παρεμβάσεις για την οικιστική ανασυγκρότηση. Για το σκοπό αυτό εκπονήθηκε Ειδική Μελέτη Γεωτεχνικής Σεισμικής καταλληλότητας των εδαφών για τις πλειοψηφικές περιοχές της Β.Δ. Αττικής. Η μελέτη εκπονήθηκε από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και μεταξύ άλλων προτείνει ζώνες σεισμικής καταλληλότητας του εδάφους στις εν λόγω περιοχές. Ήδη έχει ανατεθεί στους ίδιους φορείς και η εκπόνηση αντίστοιχης μελέτης για τη Β.Α. Αττική.

Σε σεισμόπληκτους Δήμους προχωρούν με πρωτοβουλία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την οικονομική και τεχνική υποστήριξη από το ΥΠΕΧΩΔΕ, προγράμματα πολεοδομικών και οικιστικών αναπλάσεων. Αναφέρεται ενδεικτικά το Πρόγραμμα Ανάπλασης που προωθεί ο Δήμος Άνω Λιοσίων με τη συνεργασία και οικονομική υποστήριξη του ΥΠΕΧΩΔΕ και αφορά στη στεγαστική αποκατάσταση των σεισμόπληκτων του Δήμου με οργανωμένη δόμηση. Επίσης ο προφυγικός οικισμός της Νέας Φιλαδέλφειας για τον οποίο προωθείται από το Δήμο πρόγραμμα ανασυγκρότησης του διατηρητέου οικισμού. Ανάλογα προγράμματα προωθούν και άλλοι Δήμοι της Αττικής.

Νέα κατασκευαστικά προγράμματα του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας στοχεύουν στην οικιστική αποκατάσταση και επιτάχυνση των διαδικασιών ανέγερσης οικισμών στις πληγείσες περιοχές.

Η μείωση των καταστροφικών επιπτώσεων των σεισμών και η ενίσχυση της αντισεισμικής άμυνας της χώρας αποτέλεσαν και αποτελούν βασική προτεραιότητα της Πολιτείας.

Η αντισεισμική πολιτική χαράσσεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημ. Έργων και εξειδικεύεται από τον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) και έχει τρεις βασικούς άξονες εφαρμογής:

Τη βελτίωση της σεισμικής συμπεριφοράς των κατασκευών. Για το σκοπό αυτό εκδόθηκε το Δεκέμβριο 1999 ο νέος Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός (ΕΑΚ-2000) με διατάξεις που ενισχύουν τα κτίρια στο σεισμό. Πρόσφατα εγκρίθηκε ο Κανονισμός Οπλισμένου Σκυροδέματος (ΕΚΩΣ-2000) καθώς και αρκετοί άλλοι κανονισμοί για τον έλεγχο και διασφάλιση της ποιότητας των εκτελουμένων έργων και κατασκευών.

Την εξασφάλιση της ετοιμότητας του κρατικού μηχανισμού και των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την αντιμετώπιση των καταστροφών και της παροχής βοήθειας στους πληγέντες, με το γνωστό σχέδιο "Ξενοκράτης-Σεισμοί" το οποίο από τον Ιούνιο 1999 είχε εγκριθεί και προωθηθεί στους υπόλοιπους φορείς για εφαρμογή.

Επίσης πριν από το σεισμό είχαν εκδοθεί ειδικές οδηγίες για τη Διάσωση Εγκλωβισμένων και για τις προσωρινές υποστηλώσεις κτιρίων.

Την ενημέρωση του πληθυσμού για τα μέτρα προστασίας από το σεισμό στο σπίτι, το σχολείο, τον εργασιακό χώρο και κυρίως την εκπαίδευση των μαθητών στους τρόπους προστασίας με στόχο την ανάπτυξη αντισεισμικής συνείδησης στους πολίτες.

Για το σκοπό αυτό έχουν εκδοθεί και διανεμηθεί ειδικά ενημερωτικά φυλλάδια και αφίσες στους μαθητές, στους εργαζόμενους και στο γενικό πληθυσμό, γίνεται τακτικά ενημέρωση και ασκήσεις ετοιμότητας σε μαθητές σχολείων και στο προσωπικό επιχειρήσεων και διενεργούνται ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια δασκάλων και καθηγητών για θέματα αντισεισμικής προστασίας σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Για την υλοποίηση των μέτρων στεγαστικής αποκατάστασης των σεισμόπληκτων, το ΥΠΕΧΩΔΕ ίδρυσε 33 νέες υπηρεσίες (Τομείς Αποκατάστασης Σεισμόπληκτων και Γραφεία Αποκατάστασης Σεισμόπληκτων), τα οποία καλύπτουν τους 100 Δήμους και Κοινότητες της Αττικής και Βοιωτίας που έχουν ενταχθεί στα Προγράμματα Αποκατάστασης.

Οι υπηρεσίες αυτές στελεχώθηκαν με 800 τεχνικούς και διοικητικούς υπαλλήλους καθώς και με 80 νομικούς, ενώ παράλληλα 5 γραφεία Τεχνικών Συμβούλων παρέχουν τις γνώσεις και την εμπειρία τους στον έλεγχο των μελετών επισκευής που παρουσιάζουν ειδικά προβλήματα.

Για τον έλεγχο της διακίνησης των φακέλων έχει εγκατασταθεί σε όλες τις υπηρεσίες αποκατάστασης δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών με ειδικό Λογισμικό Πρόγραμμα που κατασκευάστηκε ειδικά για το σκοπό αυτό.

Για την υποβοήθηση των υπηρεσιών αλλά και των ιδιωτών μηχανικών έχουν εκδοθεί από τον ΟΑΣΠ ειδικά τεχνικά εγχειρίδια και οδηγίες που αναφέρονται στις μεθόδους και υλικά επισκευών και στους τρόπους υποστηλώσεων των κτιρίων, ενώ διενεργήθηκαν και ειδικά σεμινάρια στους μηχανικούς για τις επισκευές.

Στο ΥΠΕΧΩΔΕ εγκαταστάθηκε ειδικό τηλεφωνικό κέντρο με τετραψήφιο αριθμό χωρίς χρέωση (1303) το οποίο δεχόταν τις αιτήσεις των σεισμόπληκτων για το πρωτοβάθμιο έλεγχο και παρέχει πληροφορίες στο κοινό για θέματα επιδότησης ενοικίου/συγκατοίκησης και για τις επισκευές-ανακατασκευές των κατοικιών.

Η δαπάνη για τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών ανέρχεται σε 7 δις. ετησίως.

Για το εξαιρετικά κρίσιμο και ευαίσθητο θέμα της διερεύνησης των αιτιών για την κατάρρευση των 27 κτιρίων που είχαν ανθρώπινα θύματα, το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει συστήσει από τον Οκτώβριο 1999 Ειδική Επιστημονική Επιτροπή από καθηγητές Πολυτεχνείου και ανώτατα υπηρεσιακά στελέχη.

Το έργο της Επιτροπής είναι εξαιρετικά δύσκολο καθώς για να καταλήξει σε συμπεράσματα των οικοδομικών αδειών από τα πολεοδομικά γραφεία, να αποτυπωθούν τα κτίρια σε κάθε όροφο, να ανασυρθούν προσεκτικά τα ερείπια, να γίνουν δειγματοληψίες υλικών (σκυρόδεμα, χάλυβας) και έλεγχος των δειγμάτων στο εργαστήριο, να γίνουν γεωτρήσεις και δειγματοληψίες για την έρευνα των υπεδάφους και τέλος να γίνει επανέλεγχος των μελετών των κτιρίων και έλεγχος της στατικής αντισεισμικής επάρκειας των φορέων όπως κατασκευάστηκαν.

Για τις εργασίες αυτές η Επιτροπή υποστηρίζεται από το ΕΜΠ, το Κεντρικό Εργαστήριο Δημοσίων Έργων, και ιδιωτικά γραφεία μελετών, ενώ το έργο της ανασυρσης των ερειπίων έχει ανατεθεί σε εργολάβους. Μέχρι σήμερα η επιτροπή έχει συγκεντρώσει στοιχεία για τις οικοδομικές άδειες, την ποιότητα

των υλικών και την σύσταση του εδάφους για όλα τα κτίρια.

Τα στοιχεία αυτά είναι συγκεντρωμένα σε 63 φακέλους και έχουν σταλεί από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ στον ανακριτή, καθώς αποτελούν ένα σημαντικό υλικό για τον καταλογισμό ευθυνών.

Η δαπάνη για τις παραπάνω εργασίες έχει υπερβεί μέχρι σήμερα τα 3,5 δις. δραχμές.

Η επιτροπή συνεχίζει το έργο της και αναμένεται να το ολοκληρώσει μέχρι τον Δεκέμβριο του 2000.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

3. Στην με αριθμό 928/27-6-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 24163/10-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 928/27-6-2000, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Γ. Καρατζαφέρης σχετικά με την Εμπορική και την Εθνική Τράπεζα, σημειώνουμε κατ' αρχήν ότι η Εθνική Τράπεζα και η Εμπορική Τράπεζα που αναφέρονται στην ερώτηση μετά τη θέσπιση του άρθρου 51 ν. 1892/1990 βρίσκονται εκτός Δημοσίου Τομέα και λειτουργούν βάσει κριτηρίων που ισχύουν και για τις λοιπές ιδιωτικές Τράπεζες.

Η χρονική στιγμή που κάθε πιστωτικό ίδρυμα επιλέγει για την μείωση ή αύξηση των επιτοκίων, αφορά αποκλειστικά την επιχειρηματική πολιτική του, στο πλαίσιο του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

4. Στην με αριθμό 1047/4-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1448/10-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 1047/4-7-2000 ερώτησης των Βουλευτών Ν. Γκατζή και Ι. Πατάκη και στο μέρος που μας αφορά, σας ενημερώνουμε τα παρακάτω:

Ο Δήμος Αισωνίας θα πρέπει να υποβάλλει στην Γ.Γ.Α. συγκεκριμένο αίτημα για την κατασκευή του αθλητικού πολιτιστικού κέντρου στη δημοτική έκταση των 10 στρεμ., επισυνάπτοντας και τον ανάλογο προτεινόμενο προϋπολογισμό, προκειμένου να εξετασθεί από τη Υπηρεσία μας.

Το ίδιο ισχύει και για τα συμπληρωματικά έργα που απαιτούνται ώστε η πίστα μοτο cross του Δήμου Αισωνίας να ολοκληρωθεί και να καλύπτει πλήρως και τις ανάγκες για Διεθνείς αγώνες.

Θα πρέπει ο Δήμος να υποβάλλει συγκεκριμένες προτάσεις με τον απαιτούμενο προϋπολογισμό.

Μετά την υποβολή των παραπάνω στοιχείων θα εξετάσουμε την δυνατότητα χρηματοδότησης αυτών των έργων.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

5. Στην με αριθμό 1128/6-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1449/9-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 1128/6-7-2000 ερώτησης του Βουλευτή Γ. Καρατζαφέρη, σας διαβιβάζουμε την αναφορά του υπευθύνου της υγειονομικής Υπηρεσίας του ΣΕΓΑΣ που αναφέρεται στον τραυματισμό της αθλήτριας Βούλας Τσιαμπίτα και την μη συμμετοχή της στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϋ.

Επίσης σας πληροφορούμε ότι η Πολιτεία προτίθεται να συμβάλει τα μέγιστα, προκειμένου για την πλήρη αποκατάσταση και αποθεραπεία της σπουδαίας αυτής αθλήτριας.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

6. Στην με αριθμό 1488/21-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 198/11-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην ερώτηση 1488/21.7.2000 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Νεράτζης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σε θέματα αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα στοιχεία της Δ/σης Λιμενικών Έργων και Αεροδρομίων και της Γενικής Δ/σης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ τα εξής:

1. Η κατασκευή της προβλήτας στο λιμάνι Ηρακλείου στην οποία παρουσιάστηκαν ζημιές, με βάση της περί αποκεντρώσεως διατάξεις είναι αρμοδιότητες του Λιμενικού Ταμείου Ηρακλείου και της Δ/σης Δημοσίων Έργων της Περιφέρειας Κρήτης. Το ΥΠΕΧΩΔΕ ανταποκρίθηκε σε αίτημα της παραπάνω Περιφέρειας για διαπίστωση των αιτιών της ζημιάς και στάλθηκε το Σώμα Επιθεωρητών για επιθεώρηση και το σχετικό πόρισμα θα έχει ολοκληρωθεί εντός των προσεχών ημερών.

2. Στα πλαίσια των μέτρων πρόληψης ζημιών στα κρηπιδώματα και επειδή ένας σημαντικός λόγος για τις υποσκαφές σε θεμελιώσεις κρηπιδωμάτων λιμένων και ειδικά στις θέσεις που προσεγγίζουν και πρυμνοδετούν Ε/Γ και Ο/Γ πλοία, οφείλονται και στην δράση των ελίκων των πλοίων, το ΥΠΕΧΩΔΕ με τις εγκυκλίους του 41/94 και 22/00, που επισυνάπτονται ζήτησε από τις Δ/σεις Τεχνικών Υπηρεσιών και τα Λιμενικά Ταμεία να προβαίνουν σε βιντεοσκοπήσεις και επιθεωρήσεις των θεμελιώσεων των κρηπιδωμάτων στις θέσεις αυτές ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

3. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας προωθείται η ένταξη στο Πρόγραμμα του ΥΠΕΧΩΔΕ ενός έργου που θα αντιμετωπίζει τις ανάγκες συντήρησης των λιμανιών της χώρας σε πολύ ευρύτερη, κλίμακα.

Μέχρι σήμερα δαπανώνται περίπου 800 εκ./έτος από πιστώσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ ως υποβοήθηση των Νομαρχιακών Προγραμμάτων σε εκτέλεση μικρότερων συμπληρωματικών έργων συντήρησης.

4. Όσον αφορά γενικότερα τις υποδομές στα λιμάνια από το πρόγραμμα του ΥΠΕΧΩΔΕ έχουν ενταχθεί στο Β' ΚΠΣ έργα προϋπολογισμού 80 δις. δρχ. παράλληλα με τα έργα των προγραμμάτων ΠΕΠ, ΕΟΤ κλπ.).

5. Σε ότι αφορά γενικότερα την ποιότητα των Δημοσίων έργων, σας γνωρίζουμε τα πιο κάτω:

α. Το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει ήδη θέσει σε εφαρμογή συστήματα διασφάλισης και ελέγχου της ποιότητας των Δημοσίων Έργων, από το στάδιο του Σχεδιασμού (μελέτη), της κατασκευής αλλά και της συντήρησης κατά τη χρήση των έργων από το κοινωνικό σύνολο.

β. Δεν κρίνεται σε καμία περίπτωση η ποιότητα του συνόλου των εκτελούμενων έργων από μεμονωμένα περιστατικά ζημιών σε κάποια έργα (π.χ. στο λιμένα Ηρακλείου Κρήτης), που αυτές μπορεί να οφείλονται και σε ακραία καιρικά φαινόμενα ή και σε κακή χρήση των έργων.

Σε κάθε περίπτωση ερευνώντας τα αίτια των ζημιών και εφόσον διαπιστωθούν ευθύνες επιβάλλονται οι νομικές κυρώσεις, παράλληλα με την φροντίδα της άμεσης αποκατάστασης της ζημιάς.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

7. Στην με αριθμό 1498/24-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 34042/11-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της ερώτησης 1489/24-7-00 του Βουλευτή κ. Μ. Μπεντενιώτη η οποία μας διαβιβάστηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ με το αρ. 199/31-8-00 έγγραφό του, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Η εν ενεργεία εργολαβία “Μελέτη-Κατασκευή διάνοιξης-διαμόρφωσης και σταθεροποίησης πρανών της υπό κατασκευή

οδού Π.Επιδάουρου - Δρυόπης - Γαλατά (παραλιακή χάραξη) από χ.θ. 2+400 έως χ.θ. 6+000 και αποπεράτωση της οδού από χ.θ. 2+400 έως χ.θ. 12+000”, αναδόχου ΟΡΙΖΩΝ ΑΤΕ εκτελείται με φορέα υλοποίησης το Νομαρχιακό Διαμέρισμα Πειραιώς. Η επίβλεψη και παρακολούθηση των εργασιών γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του, την Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών.

2. Το χρονοδιάγραμμα της παραπάνω εργολαβίας τηρείται.

3. Η Ν.Α. έχει επιστήσει εγγράφως την προσοχή στην ανάδοχο εταιρεία ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι γίνεται εμπορία αδρανών υλικών θα κηρύξει αυτήν έκπτωτη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 2576/98.

4.1 Η παραπάνω εν ενεργεία εργολαβία θα έχει περαιωθεί βάσει της συμβατικής υποχρέωσης την 3-3-2001.

4.2 Σε δύο εργολαβίες αναδόχων ΑΝΑΣΤΗΛΩΤΙΚΗ ΑΤΕ και ΕΡΚΥΝΑ ΑΕ, στις οποίες έχει λήξει η προθεσμία περαίωσης, εκκρεμούν ορισμένες εργασίες για τις οποίες η υπηρεσία επίβλεψης έχει προωθήσει την εφαρμογή του άρθρου 47 του πδ 609/85 περί εκπτώσεως, ώστε να υποχρεωθούν οι ανάδοχοι στην τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων τους.

4.3 Λόγω των δυσμενών εδαφολογικών συνθηκών, η Ν.Α. προκειμένου να δώσει σε κυκλοφορία το δρόμο στο σύνολό του, προωθεί την εκπόνηση μελέτης για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα σταθεροποίησης των πολύ υψηλών πρανών αλλά και των βραχιδών όγκων πέραν του ορίου εκσκαφής.

Ο Υφυπουργός
Κ. ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ

8. Στην με αριθμό 1493/24-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 26852/12-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της ερώτησης 1493/24-7-00 που κατέθεσε στη Βουλή, η Βουλευτής κ. Ασμήνα Ξηροτύρη - Αικατερίνη, σχετικά με την παραχώρηση σε ιδιώτες της διαχείρισης των διοδίων - Υπερβολική αύξηση της τιμής τους, σας γνωρίζουμε ότι:

Με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο διασφαλίστηκαν σημαντικοί πόροι για την ανάπτυξη της Ελλάδας. Ταυτόχρονα η ανάγκη συνεχούς και αυξημένης χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των εθνικών υποδομών σε επίπεδο μεγάλων αλλά και μικρότερων έργων παραμένει επιτακτική.

Η κυβέρνηση, για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χώρας αναζητά εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης έργων υποδομών με τη συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών. Εισάγεται έτσι μία νέα αντίληψη για τον τρόπο κατασκευής των έργων, η οποία συνδέεται με τη συστηματική συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, αξιοποιώντας και την εμπειρία που έχει αποκτηθεί μέχρι σήμερα στα μεγάλα έργα υποδομής (Ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου, Αττική Οδός, αεροδρόμιο Σπάτων, Ζεύξη Μαλιακού και Μετρό Θεσσαλονίκης).

Η προσέλευση ιδιωτικών κεφαλαίων, που εκτιμάται ότι θα ξεπεράσουν τα 3,8 τρισεκατομμύρια δρχ. για την περίοδο 2000-2006, θα οδηγήσει στην μείωση επιβάρυνσης του προϋπολογισμού όσον αφορά τους πόρους που προορίζονται για τον τομέα των υποδομών. Έτσι θα μπορούν να χρηματοδοτηθούν ευεργετικά άλλοι τομείς που συνδέονται με τη δημόσια υγεία, την παιδεία, το περιβάλλον, την κοινωνική πρόνοια, καθώς και σε έργα μικρότερης κλίμακας.

Ο Νομοθέτης ορίζει την έννοια της σύμβασης παραχώρησης έργων με βάση την έννοια της σύμβασης δημοσίων έργων. Το Άρθρο 3, στοιχείο 1 α) του π.δ. 23/93 (άρθρο 1 στοιχείο α) της Οδηγίας 93/37 ΕΟΚ) προβλέπει ότι “Συμβάσεις δημοσίων έργων είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας συναπτόμενες εγγράφως μεταξύ αφενός ενός εργολήπτη και αφετέρου μιας αναθέτουσας αρχής (...) και οι οποίες έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση, είτε τόσο την εκτέλεση όσο και τη μελέτη έργων που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι, ή ενός έργου, όπως αυτό ορίζεται στο στοιχείο γ, είτε ακόμη την πραγματοποίηση με οποιαδήποτε μέσα ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις επακριβώς αναφερόμενες από την αναθέτουσα αρχή ανάγκες.”

Το Άρθρο 3 στοιχείο δ του π.δ. 23/93 (Άρθρο 1 στοιχείο δ της Οδηγίας 93/37/ΕΟΚ) ορίζει την σύμβαση παραχώρησης δημοσίων έργων ως “συμβάσεις δημοσίων έργων στις οποίες το σύνολό του ή μέρος της αποζημίωσης του αναδόχου για την εκτέλεση των έργων συνίσταται στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου από αυτόν, είτε στο δικαίωμα αυτό σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής.

Από τον ορισμό αυτόν προκύπτει ότι το κύριο χαρακτηριστικό που διακρίνει την έννοια της σύμβασης παραχώρησης έργων έγκειται στην παραχώρηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης του έργου ως αντάλλαγμα για την κατασκευή του.

Έτσι το δικαίωμα εκμετάλλευσης επιτρέπει στον ανάδοχο της σύμβασης παραχώρησης να εισπράττει τέλη από τους χρήστες του έργου (π.χ. μέσω διοδίων) επί ορισμένο χρονικό διάστημα. Ως εκ τούτου ο ανάδοχος δεν αμείβεται απευθείας από την Αναθέτουσα αρχή (όπως γίνεται εάν το έργο εκτελεσθεί ως “Δημόσιο έργο”) αλλά του παρέχεται το δικαίωμα να εισπράττει τα έσοδα που προκύπτουν από τη χρήση του έργου που εκτελέστηκε (δηλαδή ο χρήστης πληρώνει για τις υπηρεσίες που του προσφέρονται μετά την περαίωση του έργου).

Στο σημείο αυτό πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι η τιμολογιακή πολιτική δε θα καθορίζεται σε καμία περίπτωση ελεύθερα από τους ιδιώτες αλλά θα καθορίζεται μέσα από τους όρους τις Σύμβασης, οι οποίοι καθορίζονται από την Αναθέτουσα Αρχή, στην προκειμένη περίπτωση το Ελληνικό Δημόσιο. Είναι σαφές λοιπόν, ότι το κυρίαρχο στοιχείο καθορισμού της τιμολογιακής πολιτικής είναι το κοινωνικό συμφέρον.

Το δικαίωμα εκμετάλλευσης συνεπάγεται επίσης τη μεταβίβαση της ευθύνης εκμετάλλευσης. Η ευθύνη αυτή καλύπτει τόσο τις τεχνικές και χρηματοοικονομικές πτυχές όσο και τις πτυχές διαχείρισης του έργου. Ο ανάδοχος της σύμβασης παραχώρησης αναλαμβάνει όχι μόνο τους κινδύνους που σχετίζονται με την κατασκευή, αλλά και τους κινδύνους που συνδέονται με τη διαχείριση και τη χρήση του έργου.

Ο Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος ο οποίος έχει προσληφθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας από τον Μάιο του 1999 και διερευνά τη δυνατότητα ολοκλήρωσης του δικτύου αυτοκινητοδρόμων στη χώρα προσελκύνοντας ιδιωτικά κεφάλαια, υπέβαλε έκθεση με προτάσεις, οι οποίες στηρίζονται σε συγκεκριμένες υποθέσεις εργασίας τόσο για τη χρηματοοικονομική ανάλυση όσο και τον υπολογισμό της βιωσιμότητας των έργων παραχώρησης.

Μια από τις υποθέσεις αυτές ήταν και η τιμή διοδίων 15 δρχ/χλμ η οποία χρησιμοποιήθηκε, σε συνδυασμό και με άλλες υποθέσεις, για να προσδιοριστεί το δυσμενέστερο σενάριο υλοποίησης για τα προτεινόμενα έργα. Η άσκηση αυτή η οποία ζητήθηκε από το ΥΠΕΘΟ έγινε για να εξασφαλισθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το Ελληνικό Δημόσιο, έτσι ώστε να έχει εκτιμηθεί η μέγιστη πιθανή συνεισφορά, με οποιαδήποτε μορφή, του Ελληνικού Δημοσίου πριν από την προκήρυξη των έργων.

Θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε τα παρακάτω:

1. Η διερεύνηση του Χρηματοοικονομικού Συμβούλου στοχεύει στη διαμόρφωση τέτοιων φυσικών αντικειμένων για τα έργα παραχώρησης που να ελαχιστοποιούν την επιβαλλόμενη τιμή των διοδίων και γενικά την ανάγκη ενίσχυσης των ιδιωτικών κεφαλαίων με δημόσιες δαπάνες, είτε αυτές έχουν τη μορφή τελών χρήσης, διοδίων, είτε τη μορφή κρατικών επιχορηγήσεων.
2. Ο σχεδιασμός και η προκήρυξη του έργου, η διαπραγμάτευση της σύμβασης παραχώρησης και η επίβλεψη της κατασκευής γίνεται από το Ελληνικό Δημόσιο.
3. Οι αυτοκινητόδρομοι που θα κατασκευαστούν θα ακολουθούν κατά κανόνα νέες χαράξεις χωρίς να καταργείται η υφιστάμενη οδός. Έτσι ο πολίτης θα είναι ελεύθερος να επιλέξει τον παλιό δρόμο χωρίς επιβάρυνση τελών διοδίων ή το νέο με την επιβάρυνση αυτή.
4. Οι σχεδιαζόμενοι αυτοκινητόδρομοι θα έχουν υψηλές προδιαγραφές ασφαλείας, ποιότητα κατασκευής και θα μειώσουν τους χρόνους ταξιδιού.

Συγκρίσιμο παράδειγμα από αυτήν την άποψη αποτελεί ο νέος αυτοκινητόδρομος Κορίνθου Τρίπολης όπου η τιμή των διοδίων είναι 13 δρχ/χλμ.

5. Οι συμβάσεις παραχώρησης εξασφαλίζουν όχι μόνο την έγκαιρη, ποιοτική και οικονομική κατασκευή των αυτοκινητοδρόμων αλλά και τη συντήρησή τους με τις ίδιες προδιαγραφές για το χρόνο ισχύος της. Τα κονδύλια αυτά τα οποία είναι ιδιαίτερα υψηλά, θα έπρεπε σε άλλη περίπτωση να καταβληθούν από το Ελληνικό Δημόσιο.

6. Στο τέλος της περιόδου παραχώρησης οι αυτοκινητόδρομοι θα επιστρέψουν στην κατοχή του Δημοσίου. Είναι προφανές ότι δεν πρόκειται για εκχώρηση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου σε ιδιώτες, αλλά για μια νέα μορφή συμβάσεων που έχει εφαρμοστεί με επιτυχία στο εξωτερικό και επιτυγχάνει την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και την αξιοποίησή τους σε ευαίσθητους κοινωνικά τομείς.

Τέλος, επαναλαμβάνουμε ότι οι συμβάσεις παραχώρησης ορίζονται στο παράγωγο κοινοτικό δίκαιο και ειδικότερα στην Οδηγία περί Δημοσίων Έργων, η οποία προβλέπει ένα ειδικό καθεστώς για τις Συμβάσεις Παραχώρησης δημοσίων έργων (Οδηγία 93/37/ΕΟΚ). Η συγκεκριμένη Οδηγία η οποία αφορά τον συντονισμό των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων, προς τις διατάξεις των Οδηγιών 71/304, 71/305, 78/669, 89/440 και 89/665 της ΕΟΚ έχει ενσωματωθεί από την Ελληνική Νομοθεσία με το Προεδρικό Διάταγμα 23/93.

Οι συμβάσεις παραχώρησης οι οποίες απορρέουν από κρατικές πράξεις που έχουν ως αντικείμενο την άσκηση δραστηριοτήτων οικονομικού χαρακτήρα ή την προμήθεια αγαθών, υπόκεινται στις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης, καθώς και στις αρχές οι οποίες προκύπτουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου στον τομέα αυτό. Το καθεστώς το οποίο διέπει τις συμβάσεις παραχώρησης είναι το ίδιο με εκείνο των δημοσίων έργων. Οι δε κανόνες και οι αρχές που διέπουν τις συμβάσεις παραχώρησης είναι αυτές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης και ακολουθούν τους κανόνες που διέπουν τις διαδικασίες έννομης προστασίας.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας σε συνεννόηση με τα άλλα συναρμόδια Υπουργεία διερευνά και επεξεργάζεται τις πρόσφορες λύσεις για τα καταγράφοντα νομικά και συμβατικά προβλήματα με αξιοποίηση της εμπειρίας των μεγάλων έργων παραχωρήσεων που υλοποιούμε σήμερα στην Ελλάδα.

Η κυβέρνηση σταθμίζει την επιλογή υλοποίησης έργων με Συμβάσεις Παραχώρησης, με γνώμονα πάντοτε την ικανοποίηση των κοινωνικών και εθνικών αναγκών, τη βέλτιστη χρησιμοποίηση των υφιστάμενων πόρων και την ανάπτυξη της χώρας προκρίνοντας κατά περίπτωση την πλέον συμφέρουσα αντιμετώπιση, όπως σταθερά και συνεχώς έχει πράξει μέχρι σήμερα.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ*

9. Στην με αριθμό 1521/24-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 34038/11-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της ερώτησης 1521/24-7-00 του Βουλευτή κ. Γ. Τσούρνου σας πληροφορούμε ότι το έργο “Αποχέτευση και Βιολογικός Καθαρισμός Κοινότητας Θερμήςσας” είχε ενταχθεί στο πρόγραμμα Envireg και έγιναν οι ακόλουθες εργασίες:

1. “Εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων του Β.Κ. Θερμήςσας”, συνολικής δαπάνης 550.000.000 δρχ. όπου η σύμβαση υπεγράφη την 28/7/1993 και ολοκληρώθηκε την 25/6/1996.

2. “Αγωγοί προσαγωγής λυμάτων των Ξενοδοχ. Συγκροτημάτων”, συνολικής δαπάνης 257.750.000 δρχ. όπου η σύμβαση υπεγράφη την 8/12/1997 και ολοκληρώθηκε 22/9/1999.

Για να ολοκληρωθεί το έργο απαιτείται η κατασκευή ορισμένων συμπληρωματικών εργασιών, όπως ηλεκτροδότηση, δευτερεύοντες αγωγοί των οικισμών κλπ.. Ήδη στο ΕΠΤΑ έχει ενταχθεί το έργο “Δευτερεύοντες αγωγοί αποχέτευσης

Θερμησίας”, προϋπολογισμού 20 εκατ.δρχ..

Ο Δήμος Ερμιόνης, στον οποίο ανήκει η τέως Κοινότητα Θερμησίας, μπορεί να αντιμετωπίσει τυχόν πρόσθετη δαπάνη από τον προϋπολογισμό του ή να ζητήσει τροποποίηση του ΕΠΤΑ στο πλαίσιο των πιστώσεων που διαχειρίζεται.

Ο Υφυπουργός
Κ. ΚΑΪΓΣΕΡΛΗΣ”

10. Στην με αριθμό 1539/25-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ’ αριθμ. 27165/10-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της Ερώτησης 1539/25-7-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αθηναίος Φλωρίνης σχετικά με τον “Οδικό Άξονα Καρδία -Καλικράτεια”, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το συγκεκριμένο έργο (τμ. Καρδία - Ν. Καλλικράτεια από Χ.Θ. 0+000 έως Χ.Θ. 17+558) είναι τμήμα του έργου Ταμείου Συνοχής “Ολοκλήρωση Αυτοκινητοδρόμου Θεσ/νίκη- Ν. Μουδανιά (Τμήμα Καρδία - Ν. Καλλικράτεια -Ποτίδαια) συνολ. Προϋπ/σμού 33,32 εκ. ευρο, και εκτελείται με προϋπ/σμό μελέτης δημοπράτησης 10 δισ. δρχ.

2. Η ολοκλήρωση του έργου προβλέπεται μέχρι 30/5/2001 εντός του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Ο Υφυπουργός
ΧΡ. ΠΑΧΤΑΣ»

11. Στην με αριθμό 1681/1-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ’ αριθμ. 528/5-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 1681/1-8-2000 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Ο.Κολοζώφ και Αντ. Σκυλλάκος σχετικά με τα προβλήματα υποδομής και λειτουργίας του λιμανιού της Ραφήνας όσον αφορά το θέμα της σιδηροδρομικής προσέγγισης του, σύμφωνα με το αριθμ. 164044/10.8.2000 έγγραφο του ΟΣΕ, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Η σιδηροδρομική προσέγγιση των λιμανιών Ραφήνας και Λαυρίου εντάσσεται στη 2η Φάση, μετά το 2004, των έργων του Προαστιακού Σιδηροδρομικού Δικτύου Αττικής.

Με στόχο την ανασυγκρότηση της ευρύτερης περιοχής πρωτεύουσας θεσμοθετήθηκε στα πλαίσια του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας το 1985 (έτος νομοθέτησής του) και το 1991 (έτος μερικής αναθεώρησης και συμπλήρωσής του) η ανάπτυξη του Προαστιακού Σιδηροδρομικού Δικτύου Αττικής πάνω στους υφιστάμενους άξονες του ΟΣΕ προς Κορινθία και Χαλκίδα καθώς και προς την περιοχή των Μεσογείων με χωροθέτηση των αξόνων του στη μεσαία νησίδα της Νέας Ελευθέρας Λεωφόρου Ελευσίνας-Σταυρού - Αεροδρομίου Σπάτων , στη μεσαία νησίδα της Νέας Ελευθέρας Λεωφόρου Σταυρού - Ραφήνας (προϋπόθεση η κατασκευή της) και στον εγκαταλειμμένο διάδρομο της παλαιάς σιδηροδρομικής γραμμής Λαυρίου.

Όσον αφορά τον καθορισμό μέχρι το λιμάνι λεωφοριοδρόμων, ο Δήμος Ραφήνας είναι περιοχή εκτός ορίων αρμοδιότητας του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας (ΟΑΣΑ), και κατ’ επέκταση το ΥΜΕ δεν ασκεί συναρμοδιότητα επί του θέματος αυτού.

Ο Υπουργός
ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ”

12. Στην με αριθμό 1771/10.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ’αριθμ. 820/10.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1771/10.8.2000 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Λευτέρης Παπανικολάου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όπως είχε ανακοινώσει το ΥΠ.Ε.Π.Θ., επιλογή των υποψηφίων για εισαγωγή στις Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης θα πραγματοποιείται περί τα μέσα Σεπτεμβρίου.

Πριν από την επιλογή αυτή κανείς δεν μπορούσε να γνωρίζει

αν θα μείνουν κενές θέσεις και σε ποιες Σχολές θα είναι αυτές.

Κατά την επιλογή που έγινε στις 20 Σεπτεμβρίου, διαπιστώθηκε ότι παρέμεναν κενές θέσεις (1026 συγκεκριμένα) σε ορισμένες Σχολές από αυτές που είχαν δοθεί στους αποφοίτους Ενιαίου Λυκείου, είτε γιατί δεν είχαν δηλώσει προτίμηση για τις Σχολές αυτές, είτε γιατί δεν είχαν συγκεντρώσει την ελάχιστη βαθμολογία που απαιτεί το ειδικό μάθημα. Οι θέσεις αυτές προστέθηκαν στις θέσεις των αντίστοιχων Σχολών που είχαν διατεθεί στους υποψηφίους με το σύστημα των δεσμών και στη συνέχεια έγινε η επιλογή με βάση τις βαθμολογικές επιδόσεις και για τις Σχολές μόνο που δήλωσαν προτίμηση οι υποψήφιοι.

Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ”

13. Στην με αριθμό 1805/18.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ’ αριθμ. 252/11.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην ερώτηση 1805/18.8.2000 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Θεοφάνης Δημοσχάκης παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σύμφωνα με τα στοιχεία της Δ/σης Τοπογραφικών και Απαλλοτριώσεων ότι η διαδικασία απαλλοτριώσεων υλοποιείται σύμφωνα με τους νόμους 797/71, 653/77, 2052/92 και τις σχετικές εγκυκλίους Δ12/0/35572/23.7.92, 30/89, Α151/72 του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για την κήρυξη, τη συντέλεση και τη συνολική διαχείριση κάθε απαλλοτρίωσης, έχει το Ελληνικό Δημόσιο.

Γενικά, η διαδικασία των απαλλοτριώσεων που αναφέρεται στην υπόψη ερώτηση πραγματοποιείται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ν.653/1977 ο οποίος καθιέρωσε την έννοια της αυτό-αποζημίωσης στις περιπτώσεις διάνοιξης εθνικού οδικού δικτύου.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»

14. Στην με αριθμό 1829/22.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ’ αριθμ. 29044/11.10.00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην ερώτηση 1829/22.8.2000 που κατέθεσε στη Βουλή, η Βουλευτής κ. Ντόρα Μπακογιάννη σχετικά με το αποκορύφωμα των προκλήσεων της Αλβανικής Κυβέρνησης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σε ότι αφορά το συγκεκριμένο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι τρεις εταιρείες πετρελαιοειδών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του Δυρραχίου, σημειώνουμε ότι η αντίδραση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου μας μόλις δημιουργήθηκε το πρόβλημα ήταν άμεση.

Στις 25 Ιουλίου 2000, δηλαδή 4 μόλις ημέρες μετά την κοινοποίηση του εγγράφου της Αλβανικής Κυβέρνησης προς τις τρεις εταιρείες με το οποίο ζητήθηκε η διακοπή των εργασιών ανέγερσης δεξαμενών, ο αρμόδιος για τις Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας επισκέφθηκε τα Τίρανα και είχε συνομιλίες με τον Αλβανό Πρωθυπουργό κ. Ilir Meta, στον οποίο έθεσε το θέμα των πετρελαίων και εκμαίευσε τη δέσμευση ότι η Αλβανική πλευρά θα αναλάβει τις ευθύνες της τηρώντας τις σχετικές συμφωνίες που έχουν υπογραφεί καθώς και ότι θα διασφαλιστεί η συνέχιση των εργασιών των τριών ελληνικών εταιρειών πετρελαίων. Ταυτόχρονα το θέμα τέθηκε και στους συναρμόδιους Υπουργούς της Αλβανικής Κυβέρνησης.

Επίσης κατά τη διάρκεια της τριμερούς Συνάντησης Κυβερνητικών εκπροσώπων Ελλάδας-Αλβανίας-Π.Γ.Δ.Μ. που πραγματοποιήθηκε στη Φλώρινα στις 26 Αυγούστου 2000 με πρωτοβουλία της Ελλάδας, ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας σε κατ’ ιδίαν συνομιλίες του με τον Αλβανό Υπουργό Οικονομικών κ. Anastas Angeli έθεσε εκ νέου το θέμα των πετρελαίων. Ο Αλβανός Υπουργός δήλωσε ότι η Αλβανική

Κυβέρνηση απέστειλε στις 30 Αυγούστου επιστολή προς την Παγκόσμια Τράπεζα με την οποία ζητά την εύρεση συμβιβαστικής λύσης που θα ικανοποιεί τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Για το ίδιο θέμα, ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας με επιστολή του στις 15/9/2000, προς την Παγκόσμια Τράπεζα ζητά να δοθεί η αρμόζουσα λύση, ώστε να επιτραπεί η ολοκλήρωση των εργασιών της επένδυσης των τριών επιχειρήσεων και η απρόσκοπτη λειτουργία τους.

Η χώρα μας έχει συνάψει με την Αλβανία συμφωνία Αμοιβαίας Προώθησης και Προστασίας Επενδύσεων, η οποία κυρώθηκε με τον ν.2069/14.6.92 και τέθηκε σε ισχύ στις 4.1.1995, με στόχο τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την πραγματοποίηση επενδύσεων και την προστασία αυτών. Η Συμφωνία υπόκειται στις αρχές της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ και προβλέπει τη διασφάλιση των επενδύσεων έναντι οποιουδήποτε κινδύνου.

Επίσης σημειώνουμε ότι κατά την διάρκεια των Συνόδων της Μικτής Ελληνοαλβανικής Διακυβερνητικής Επιτροπής Οικονομικής, Βιομηχανικής και Τεχνικοεπιστημονικής Συνεργασίας (μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί επτά (7) Διυπουργικές Σύνοδοι Ελλάδας-Αλβανίας, η πρώτη τον Μάρτιο 1988 στα Τίρανα και η τελευταία στην Αθήνα, στις 25-27 Οκτωβρίου 1999), οι δύο πλευρές έχουν αναπτύξει ικανοποιητικό επίπεδο συνεννόησης για θέματα οικονομικής συνεργασίας των δύο χωρών, με σημαντικότερο το θέμα των επενδύσεων. Η επόμενη Σύνοδος της εν λόγω Επιτροπής προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί μέχρι το τέλος τ.ε.

Σε περιπτώσεις που προκύπτουν προβλήματα στις οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών η αντίδραση των Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και τη πολιτικής ηγεσίας είναι άμεση προκειμένου να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη λειτουργία των ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Αλβανία.

Οι Υπηρεσίες μας συμμετέχουν στα όργανα της Ε.Ε. και παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις παρεμβαίνοντας για την προάσπιση των ελληνικών συμφερόντων στην περιοχή.

Σε περιπτώσεις που ελληνικές επενδύσεις στην ΟΔΓ αντιμετώπισαν σοβαρά προβλήματα υπήρξε άμεση παρέμβαση των Υπηρεσιών μας προς την Ε.Ε.

Τέλος ως προς τα λοιπά ερωτήματα αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνενωμένο Υπουργείο Εξωτερικών.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ*

15. Στην με αριθμό 1906/24.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 29055/10.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της 1906/24.8.00 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Νίκος Τσιαρτσώνης, σχετικά με την αναθεώρηση του ν.2000/91, σας θέτουμε υπόψη τα εξής:

1. Όσον αφορά το πρώτο μέρος της ερώτησης, σας πληροφορούμε ότι ουδεμία κυβερνητική απόφαση έχει ληφθεί για το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο.

2. Σε ότι αφορά την Αγροτική Τράπεζα για τον ΟΓΑΠ, σας πληροφορούμε ότι οι σχετικές ρυθμίσεις έχουν ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, την εισαγωγή εταιρειών επενδύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία, στο Χρηματιστήριο και άλλες διατάξεις.

Οι εν λόγω ρυθμίσεις διευκολύνουν τον εκσυγχρονισμό και την ισχυροποίηση τόσο της ΑΤΕ όσο και του ΟΓΑΠ και δεν αφορούν στα εργασιακά θέματα των δύο φορέων. συνεπώς ουδέν κλίμα ανασφάλειας μπορεί να δημιουργήσουν για τους εργαζόμενους στους δύο Οργανισμούς.

Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ)**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία σαράντα μαθητές και δύο συνοδοί- καθηγητές από τα εκπαιδευτήρια Ζηρίδη.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Πρέπει να γνωστοποιήσω σε όλους και στους επισκέπτες μας ότι αρχίζει η συνεδρίαση με επίκαιρες ερωτήσεις Βουλευτών προς τους Υπουργούς και γι' αυτό είναι παρόντες μόνο οι Βουλευτές οι οποίοι κάνουν τις ερωτήσεις και οι Υπουργοί οι οποίοι απαντούν. Σε λίγο θα αρχίσει η νομοθετική εργασία, οπότε θα προσέλθουν και οι άλλοι συνάδελφοι.

Επίσης, κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ να εγκρίνετε άδεια ολιγοήμερης απουσίας από τις εργασίες της Βουλής για επίσκεψη στο εξωτερικό του συναδέλφου Βουλευτή κ. Παρασκευά Αυγερινού.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η Βουλή ενέκρινε.

Θα ανακοινώσω τώρα προς το Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 3 Μαΐου 2001.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 858/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Γεωργίου Θωμά προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την αποζημίωση των πληγέντων, από χαλαζόπτωση, αγροτών του Νομού Αχαΐας κλπ.

2. Η με αριθμό 854/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Καρρά προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικώς με την προβληματική λειτουργία των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων, τη δυνατότητα επαρκούς χρηματοδότησης κλπ.

3. Η με αριθμό 850/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Χουρμουζιάδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση της Εταιρείας Έγερσης-Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης κλπ.

4. Η με αριθμό 856/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάκη προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικώς με την υποβάθμιση του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης κλπ.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ.4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 860/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτη προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικώς με δημοσιεύματα του Τύπου, αναφερόμενα στη δυνατότητα παρακολούθησης των κινητών τηλεφώνων κλπ.

2. Η με αριθμό 859/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Τασούλα προς τον Υπουργό Υγείας-Πρόνοιας, σχετικώς με την αναστολή λειτουργίας του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Πωγωνιανής Ιωαννίνων.

3. Η με αριθμό 852/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντωνίου Σκυλλάκου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με την αξιοποίηση του χώρου του αεροδρομίου του Ελληνικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Θα προταχθεί η δεύτερη με αριθμό 855/30.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Τρυφωνίδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τη συνέχιση της καταβολής του προστίμου που επέβαλε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τη χωματερή του Κουρουπητού στα Χανιά.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου Βουλευτή έχει ως εξής:

«Πληροφορίες από τις Βρυξέλλες αναφέρουν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν ενέκρινε τη διακοπή της καταβολής του προστίμου που επέβαλε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στη χώρα μας για τη χωματερή του Κουρουπητού Χανίων, μη αποδεχόμενη τη λύση της δεματοποίησης των απορριμμάτων που προέκρινε η Κυβέρνηση.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Οι πληροφορίες αυτές είναι αληθείς;

2. Σε τι ενέργειες θα πρέπει να προχωρήσει η Κυβέρνηση για να ικανοποιηθούν οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση και να σταματήσει η πληρωμή του προστίμου;»

Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ευθυμίουπουλος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Όπως είναι γνωστό το θέμα του Κουρουπητού, είναι αρκετά παλιό. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ενοχλήσει θα έλεγα και έχει θέσει το ζήτημα στα αρμόδια ήδη από το 1987 και έκτοτε βέβαια η ελληνική Κυβέρνηση έχει κάνει επανειλημμένως πάρα πολλές προσπάθειες για τη ρύθμιση του θέματος, είτε αυτές οι προσπάθειες αφορούσαν στην υποστήριξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη διεξαγωγή των απαραίτητων μελετών, είτε στην εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων, προκειμένου να σταματήσει αυτό το αίσχος, το οποίο δεν ήταν μοναδικό εκείνη την εποχή.

Δυστυχώς, όλη αυτή την περίοδο η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν ανταποκρίθηκε, αντιθέτως μάλιστα έφερε όσα προσκόμματα μπορούσε στην προσπάθεια του κεντρικού κράτους να ρυθμίσει ένα θέμα, το οποίο σαφώς δεν περιορίζεται στο Νομό Χανίων, αλλά έχει ευρύτητα και εκθέτει τη χώρα μας διεθνώς. Εν πάση περιπτώσει, αυτά αφορούν το παρελθόν. Παρ' όλα αυτά και δεδομένου αυτού του αδιεξόδου, η ελληνική Κυβέρνηση προχώρησε σε Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου με βάση την οποία υποχρεώνεται, εν πάση περιπτώσει, η Τοπική Αυτοδιοίκηση να δεχθεί τις αποφάσεις.

Με τη διαδικασία που εν τω μεταξύ δρομολογήθηκε και με την επιστολή που έστειλε ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Λαλιώτης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, φαίνεται ότι το θέμα λήγει σε ό,τι αφορά την καταβολή του προστίμου.

Η άποψη και η αίτηση της ελληνικής κυβέρνησης και του ΥΠΕΧΩΔΕ είναι να θεωρηθεί η ημερομηνία 26 Φεβρουαρίου σαν καταληκτική σε ό,τι αφορά την καταβολή του προστίμου, δεδομένου ότι οι όροι που είχε θέσει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχουν ικανοποιηθεί.

Οι όροι αυτοί είναι:

1. Η κατάργηση της παλιάς ανεξέλεγκτης χωματερής του Κουρουπητού.

2. Ο καθαρισμός του χώρου.

3. Η δημιουργία του χώρου της δεματοποίησης, επομένως, της ενδιάμεσης φάσης της επεξεργασίας και διαχείρισης των σκουπιδιών.

4. Και η δρομολόγηση της οριστικής λύσης που είναι η δημιουργία του χώρου υγειονομικής ταφής.

Θα ήθελα να πω ότι γι' αυτήν την οριστική λύση, η οποία και αυτή έχει δρομολογηθεί, έχουν εξασφαλιστεί και οι αναγκαίοι πόροι στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης που είναι της τάξεως των τριάντα εκατομμυρίων ευρώ. Επομένως, υπάρχουν και οι

ουσιαστικές και οι τυπικές προϋποθέσεις για τη λήξη αυτής της απαράδεκτης κατάστασης και για τη δρομολόγηση μιας οριστικής και βιώσιμης λύσης.

Τελειώνω λέγοντας ότι δεν είναι αληθές ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέρριψε την αίτηση της ελληνικής πλευράς. Μετά τη συνάντηση που είχε ο κ. Λαλιώτης στις Βρυξέλλες πριν από μερικές μέρες, η Επιτροπή δέχθηκε όλες τις εξηγήσεις και τις αιτιάσεις της ελληνικής πλευράς και επιφυλάχθηκε να αποφασίσει. Πιστεύω, ότι θα αποφασίσει θετικά σε σχέση με το ελληνικό αίτημα τις επόμενες μέρες ή τις επόμενες εβδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Τρυφωνίδης έχει το λόγο

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, ειλικρινά δεν κατάλαβα από την απάντησή σας τι συνέβη. Δηλαδή έγινε δεκτό το αίτημα της ελληνικής Κυβέρνησης να σταματήσει η καταβολή του προστίμου ή δεν έγινε; Το πρώτο ερώτημα είναι αυτό, γιατί απ' ό,τι μου αναφέρατε λήφθηκαν υπόψη οι θέσεις της ελληνικής Κυβέρνησης, αλλά στο μέλλον θα το αποφασίσει. Εν τω μεταξύ οι πληροφορίες από τις Βρυξέλλες λένε ότι δεν έγινε αποδεκτό το αίτημα της ελληνικής Κυβέρνησης, γιατί, όπως πολύ σωστά είπατε, δεν έχει προχωρήσει -γιατί μπορεί να καταργήθηκε η χωματερή του Κουρουπητού- ούτε ο καθαρισμός του χώρου και πολύ περισσότερο δεν έχουμε φθάσει στην οριστική λύση της υγειονομικής ταφής. Το ενδιάμεσο στάδιο της δεματοποίησης είναι και το κατ' εξοχήν ερώτημα αν καταργεί το πρόστιμο. Γιατί από τα αναφερόμενα τέσσερα, ουσιαστικά τα δύο δεν ισχύουν. Άρα, τι πρέπει να κάνει η ελληνική Κυβέρνηση ώστε να σταματήσουμε να πληρώνουμε εφτά εκατομμύρια δραχμές κάθε μέρα; Είναι πολλά τα χρήματα και όπως είπατε από το 1987 εκκρεμεί το θέμα, το οποίο στοιχίζει στον ελληνικό λαό.

Πιστεύω, στη δευτερολογία σας κύριε Υπουργέ, να είσθε πιο συγκεκριμένος στα ερωτήματα που έθεσα. Εκεί είναι το θέμα. Ισχύει το πρόστιμο σήμερα που μιλάμε; Εγώ ξέρω ότι ισχύει, ότι πληρώνει η Ελλάδα το πρόστιμο. Και αφού ισχύει σήμερα, με τι καινούρια στοιχεία θα ανακληθεί αυτή η επιβολή του προστίμου που έγινε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο; Θέλω να με ενημερώσετε και γι' αυτήν τη διαδικασία. Περιμένω να μου απαντήσετε, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ευθυμίουπουλος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Σας είπα, κύριε Τρυφωνίδη, ότι η ελληνική πλευρά κατέθεσε όλα τα στοιχεία έτσι ακριβώς όπως τα όριζε και όπως τα ζητούσε η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Από και πέρα υπάρχει και ένα τεχνικό μέρος σ' όλη αυτήν την υπόθεση. Η επιτροπή επιφυλάχθηκε, προκειμένου να εξετάσει τα τεχνικά στοιχεία του φακέλου ο οποίος υπεβλήθη και να αποφασίσει επί παντός, εντός των επομένων ημερών ή των επομένων δύο εβδομάδων οριστικά.

Όμως με βάση τα στοιχεία που έχουμε, με βάση την εντύπωση που μας μετέφερε ο κύριος Υπουργός από την επίσκεψή του στις Βρυξέλλες, η επιτροπή θα ανταποκριθεί θετικά στο αίτημα της ελληνικής πλευράς. Εξάλλου αυτό ήταν και το κλίμα στις συνομιλίες που επικράτησε.

Σε ό,τι αφορά την ουσία του θέματος, επαναλαμβάνω ότι αυτά που ζητούσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ως προϋποθέσεις για το σταμάτημα της καταβολής του προστίμου, αυτήν τη στιγμή επί της ουσίας ικανοποιούνται. Και το σημαντικότερο είναι ότι η οριστική λύση ήδη έχει δρομολογηθεί, έχει απαλλοτριωθεί η συγκεκριμένη περιοχή, έχουν εξασφαλιστεί οι πόροι και τον Οκτώβριο ξεκινούν τα έργα της κατασκευής του εργοστασίου διαχείρισης και υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων στην περιοχή Κορακιά του Νομού Χανίων. Αυτό είναι το σημαντικότερο και νομίζω ότι η λύση, έτσι ή αλλιώς έχει δρομολογηθεί. Όλη αυτή η ιστορία ανήκει στο παρελθόν, ένα κακό παρελθόν από το οποίο πρέπει να διδαχθούμε πολλά και εμείς και κυρίως η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Επανερχό-

μαστε στην πρώτη με αριθμό 857/30.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ελευθερίου Τζιόλα προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας σχετικώς με τη μείωση στα ποσοστά αύξησης των αντικειμενικών αξιών ακινήτων στο Νομό Γρεβενών κλπ. Διαγράφεται λόγω απουσίας του κυρίου Υπουργού.

Τρίτη είναι η με αριθμό 851/30.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την πληρωμή των βαμβακοπαραγωγών των Νομών Λάρισας και Ημαθίας για τις ποσότητες βαμβακιού που παρέδωσαν στο εκκοκκιστήριο βάμβακος «Ευάγγελου Κρυστάλλη» κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Τσιόγκα έχει ως εξής:

«Η «περίεργη» μεταχείριση του εκκοκκιστηρίου βάμβακος «Κρυστάλλη Ευαγγέλου» από το Υπουργείο Γεωργίας και τον Οργανισμό Βάμβακος έχει σαν αποτέλεσμα χίλιοι επτακόσιοι πενήντα τόνοι βάμβακος των παραγωγών της περιοχής Λάρισας, αλλά και μεγαλύτερες ποσότητες των βαμβακοπαραγωγών της Ημαθίας να είναι απλήρωτες, παρά το γεγονός ότι πέρασαν τρεις μήνες από τη λήξη της εμπορικής περιόδου.

Το Υπουργείο Γεωργίας και ο Οργανισμός Βάμβακος δεν εφαρμόσαν σχετική εγκύκλιο και δεν έκλεισαν έγκαιρα το συγκεκριμένο εκκοκκιστήριο, επειδή πέρασε ο προβλεπόμενος από την εγκύκλιο μήνας και δεν είχε εξοφλήσει το βαμβάκι που αγόρασε το μήνα Νοέμβριο, με αποτέλεσμα να συνεχίσει το «φέσωμα» των βαμβακοπαραγωγών. Και τώρα όμως το Υπουργείο Γεωργίας και ο Οργανισμός Βάμβακος δεν ενεργοποιούν την εγγυητική του εκκοκκιστηρίου, για να το εξαναγκάσουν να πληρώσουν τους παραγωγούς, εκτός αν πέρα για πέρα παράνομα το εκκοκκιστήριο, που διαχειρίζεται δημόσιο χρήμα, δεν έχει καταθέσει εγγυητική ή παράνομα του έχει επιστραφεί, πριν εξοφλήσει τους παραγωγούς.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

- Γιατί αυτή η προκλητικά παράνομη ευνοϊκή μεταχείριση του συγκεκριμένου εκκοκκιστηρίου από το Υπουργείο Γεωργίας και τον Οργανισμό Βάμβακος, που εκτός των άλλων έχει και ποινικές ευθύνες;

- Τι μέτρα θα πάρει, για να πληρωθούν άμεσα οι βαμβακοπαραγωγοί για την τιμή του προϊόντος, αλλά και τους τόκους της καθυστέρησης;»

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε συνάδελφε, έχει ξεκινήσει ήδη η διαδικασία. Ενεργοποιείται η εγγυητική. Υπήρξε ένα πρόβλημα και οφείλουμε να το αναγνωρίσουμε. Έγινε και υποτίθεται ότι γίνεται μία προσπάθεια για την εξεύρεση πόρων του εκκοκκιστηρίου από την Αγροτική Τράπεζα.

Ωστόσο εμείς έχουμε κινήσει ήδη τη διαδικασία, γιατί πρώτιστο μέλημά μας είναι να διασφαλίσουμε τα εισοδήματα των βαμβακοπαραγωγών. Επομένως, θεωρούμε ότι έχει αντιμετωπιστεί, ότι βρίσκεται σε εξέλιξη δηλαδή η εκκρεμότητα αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο ερωτών Βουλευτής κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κατά την άποψή μας υπάρχουν δύο ζητήματα.

Το πρώτο είναι ότι κάθε εκκοκκιστής έχει υποχρέωση να καταθέσει πριν την έναρξη της συγκέντρωσης του προϊόντος, δηλαδή πριν την αγορά του βαμβακιού, ισόποση εγγυητική τραπεζής στον Οργανισμό Βάμβακος.

Το δεύτερο είναι ότι σε περίπτωση που δεν πληρώσει τους βαμβακοπαραγωγούς, πρέπει να κλείσει το εκκοκκιστήριο, αφού περάσει ένας μήνας από τη συγκέντρωση του βαμβακιού.

Και για τα δύο ζητήματα στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν παραβιαστεί και οι δύο ασφαλιστικές δικλείδες και τα δύο ασφαλιστικά μέτρα και οι παραγωγοί είναι απλήρωτοι πέντε μήνες, από τότε που άρχισαν να παραδίδουν το βαμβάκι τους, από το Νοέμβριο.

Και βέβαια εσείς αντί να πάρετε αυτά τα μέτρα, να κλείσετε δηλαδή το εκκοκκιστήριο στο τέλος του Δεκέμβρη, εφόσον δεν

είχαν πληρωθεί μέχρι τότε οι βαμβακοπαραγωγοί που είχαν παραδώσει το βαμβάκι το Νοέμβριο, πέρασαν και οι επόμενοι μήνες γι' αυτούς που παρέδωσαν μέχρι και το τέλος της περιόδου, το τέλος Ιανουαρίου και δεν έχετε κάνει τίποτα μέχρι τώρα.

Εμείς λέμε ότι το αδίκημα είναι και ποινικό και βεβαίως δεν θα το αφήσουμε έτσι. Δεν ξέρουμε αν οι εκκοκκιστές είναι φίλοι του Υπουργείου. Δεν θέλουμε σε καμία περίπτωση να ξαναγίνουν αυτά που έγιναν παλιότερα, δηλαδή να πληρώσει ξανά τα σπασμένα ο Οργανισμός Βάμβακος και να βγαίνετε μετά και να λέτε ότι μπαίνουν μέσα οι δημόσιες υπηρεσίες, οι δημόσιοι οργανισμοί, ότι δεν μπορούν να λειτουργήσουν κλπ.

Είναι υποχρεωμένος ο εκκοκκιστής να πληρώσει και βεβαίως θέλουμε να πούμε ότι ως Υπουργείο έχετε λερωμένη τη φωλιά σας, γιατί υπάρχει και ποινικό αδίκημα. Έπρεπε να μπει και να ενεργοποιηθεί και η εγγυητική με την Τράπεζα και βεβαίως με το κλείσιμο του εκκοκκιστηρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Χαίρομαι που ο κύριος συνάδελφος χαίρεται για τα οικονομικά του Οργανισμού Βάμβακος. Θα μας επιτρέψει αυτό το ενδιαφέρον να το δείχνουμε κι εμείς, πολύ πιο έντονο θα έλεγα, επειδή έχουμε την ευθύνη για τη λειτουργία του μέχρι λίγους μήνες ακόμη, γιατί –όπως ξέρετε– αλλάζει ολόκληρο το καθεστώς. Φαντάζομαι ότι θα είστε ενημερωμένος, κύριε συνάδελφε, αλλά δεν είναι αυτό το θέμα της ερώτησης.

Δεν ξέρω ποια είναι η αίσθησή σας για τις προνομιακές σχέσεις με τα εκκοκκιστήρια ή όχι. Ξέρω ότι για να μπορούν οι βαμβακοπαραγωγοί να πληρωθούν, πρέπει να υπάρχουν εκκοκκιστήρια, τα οποία επεξεργάζονται το βαμβάκι.

Ξέρω δεύτερον ότι υπάρχει μία συγκεκριμένη διαδικασία η οποία οφείλεται να εφαρμόζεται από όλους και αυτή έχει σχέση και με τη λειτουργία των εκκοκκιστηρίων και με τη λειτουργία του Οργανισμού του ίδιου που και αυτός εμφανίζει πολλές αδυναμίες αλλά και με τη λειτουργία των ίδιων των βαμβακοπαραγωγών σε σχέση με τα εκκοκκιστήρια.

Δεν θέλω να επιμείνω πολύ σε αυτά γιατί δεν το επιτρέπει ο χρόνος αλλά θέλω να επαναλάβω και να επαναλάβω κατηγορηματικά ανεξάρτητα από την αίσθηση που έχετε εσείς ή από τη γνώση που έχετε ή τη γνώμη που διαμορφώνετε ότι το θέμα έχει αντιμετωπισθεί. Ήδη έχει κινηθεί η διαδικασία από το Υπουργείο Γεωργίας το οποίο όπως οφείλετε να γνωρίζετε περιμένει στοιχεία από τον Οργανισμό Βάμβακος και αυτή είναι μία διαδικασία η οποία απαιτεί κάποιο χρόνο. Τα στοιχεία του Οργανισμού μεταφέρονται στη ΔΙΔΑΓΕΠ, βγαίνουν οι καταστάσεις, γίνονται οι έλεγχοι και στη συνέχεια επιβάλλονται ποινές όπου πρέπει να επιβληθούν ποινές.

Επαναλαμβάνω ότι επειδή πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Γεωργίας είναι η διασφάλιση του εισοδήματος των Ελλήνων βαμβακοπαραγωγών γι' αυτό και έχει ενεργοποιηθεί ήδη η εγγυητική επιστολή, έχει ενεργοποιηθεί ολόκληρη η διαδικασία η οποία θα επιβάλει ποινές και την πληρωμή των παραγωγών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξαναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» για τα οχδόντα Χρόνια Ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα, σαραντά ένας μαθητές και πέντε συνοδοί-καθηγητές από το Λύκειο Βάσκα.

Τους καλωσορίζουμε!

(Χειροκροτήματα)

Και εξηγούμαι ότι διεξάγεται κοινοβουλευτικός έλεγχος με επίκαιρες ερωτήσεις προς τους Υπουργούς και γι' αυτό παρίστανται μόνο οι Βουλευτές που ερωτούν και οι Υπουργοί που απαντούν. Σε λίγο που θα αρχίσει η νομοθετική εργασία θα προσέλθουν και οι υπόλοιποι Βουλευτές για τις εργασίες του Σώματος.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων δεύτερου κύκλου.

Η πρώτη με αριθμό 862/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Πέτρου Κατσιλιέρη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τη λειτουργία του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τη χωροταξική κατανομή και λειτουργία των Σχολών στους υπόλοιπους Νομούς κλπ., διαγράφεται λόγω κωλύματος του Βουλευτή.

Τελευταία είναι η με αριθμό 853/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, κ. Κωνσταντίνου Τσιπλάκη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικώς με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αποπεράτωση του Νοσοκομείου Σερρών.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου Βουλευτή έχει ως εξής:

«Η ανέγερση του Γενικού Νοσοκομείου Σερρών, είναι ένα έργο υψίστης σημασίας για το νομό. Το έργο ξεκίνησε με καλές προϋποθέσεις και το σύνολο τουλάχιστον των τοπικών φορέων κατέβαλε φιλότιμες προσπάθειες προκειμένου το έργο να ολοκληρωθεί σύντομα και να αποδοθεί στο Σερραϊκό λαό. Η κατασκευάστρια εταιρεία η ΔΕΠΑΝΟΜ η οποία ανέθεσε παραπέρα την εκτέλεση των εργασιών σε άλλη τεχνική εταιρεία- καθυστερεί την ολοκλήρωση των εναπομεινών εργασιών αποπεράτωσης, δημιουργούμενων διαδοχικών παρατάσεων προκειμένου να παραδοθεί το έργο. Η τελευταία ως παράδοση παράτασή του έληξε τον Μάρτιο του 2001 και βέβαια ήταν κοινή πεποίθηση ότι το νοσοκομείο θα μπορούσε να λειτουργήσει πριν το καλοκαίρι του 2001.

Αντ'αυτού πληροφορούμαστε ότι η «κατασκευάστρια εταιρεία» και μετά τη λήξη της τελευταίας χρονικής υπέρβασης δεν πρόκειται να παραδοθεί άμεσα το έργο. Την ίδια στιγμή, από την πλευρά της επίσημης πολιτείας -προέδρου του Νοσοκομείου Σερρών, περιφερειάρχου Κεντρικής Μακεδονίας, γενικού γραμματέα του Υπουργείου Υγείας - προβάλλονται διάφορες αιτιολογίες, μεταξύ τους αντικρουόμενες, προκειμένου να δικαιολογηθεί η αδυναμία εγκαίρης παράδοσης του έργου. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο βασικότερος λόγος που θα δικαιολογούσε την καθυστέρηση των εργασιών, η έλλειψη χρηματοδότησης, δεν υφίσταται.

Ερωτάται ο Υπουργός: Έχετε εντοπίσει το πρόβλημα της μη εγκαίρης παράδοσης; Τελικά, αυτό που οφείλεται; Τι προτίθεσθε να κάνετε; Μπορείτε να ορίσετε καταληκτικό χρονικό όριο παράδοσης του νοσοκομείου; Ποια είναι η κατοχύρωση που προβλέφθηκε στις σχετικές συμβάσεις εκτέλεσης του έργου που να αντισταθμίζει ως ένα σημείο τη «ζημιά» που υφιστάμεθα σαν Σερραϊκός λαός εκ της μη εγκαίρης λειτουργίας του;»

Η κυρία Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Οι επιστημονικές οι οποίες γίνονται στο σκεπτικό της επίκαιρης ερώτησης από το συνάδελφο κ. Τσιπλάκη πραγματικά είναι ορθές. Υπάρχει μια καθυστέρηση στο έργο του νοσοκομείου.

Η πρόοδος των εργασιών ήταν ικανοποιητική μέχρι και τις αρχές του τρέχοντος έτους με αποτέλεσμα το έργο να έχει ολοκληρωθεί σε ένα ποσοστό 95%. Το τελευταίο διάστημα, με ευθύνη όχι της ΔΕΠΑΝΟΜ, αλλά της αναδόχου εταιρείας που είναι η κοινοπραξία ALTE IDEAL, ο ρυθμός των εργασιών έχει μειωθεί σημαντικά. Ο επιβλέπων μηχανικός κ. Μπάτσος, σε υπηρεσιακό σημείωμα στα τέλη Φεβρουαρίου, επισημαίνει αυτήν την καθυστέρηση και την αποδίδει στο ότι ο αριθμός του προσωπικού -τουλάχιστον όσον αφορά τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που κατά κύριο λόγο οφείλεται η καθυστέρηση- είναι ανεπαρκής και οι εργασίες οι οποίες απομένουν είναι διάσπαρτες σε όλο το έργο και αφορούν τον κλιματισμό, τα ασθενή ρεύματα, δηλαδή όλες τις δικτυώσεις τηλεφώνων, τηλεοράσεων και ενδοεπικοινωνιών, τα ισχυρά ρεύματα που αφορούν σε μετασχηματιστές, σε φωτιστικά και σε καλώδια σε ορισμένες περιοχές του νοσοκομείου, στα ιατρικά αέρια, στην ύδρευση, στην αποχέτευση, σε τοποθέτηση αισθητηρίων σε διάφορες συσκευές ελέγχου οργάνων, σε ειδικές εγκαταστάσεις όπως είναι ο αποτεφρωτής, στην

πυρανίχνευση και επίσης σε ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις στον περιβάλλοντα χώρο.

Οι εργασίες αυτές δεν είναι πολλές, είναι όμως διάσπαρτες και αφορούν το 5% του έργου. Η καταληκτική ημερομηνία παράδοσης του έργου ήταν προχθές, 30/4/2001. Η ΔΕΠΑΝΟΜ γνωρίζει όλη αυτήν την καθυστέρηση και ήδη σήμερα γνωρίζω ότι προβαίνει σε κυρώσεις, οι οποίες προβλέπονται από τη σύμβαση. Δηλαδή στέλνεται ειδική πρόσκληση ορίζοντας την τελική ημερομηνία παράδοσης και την επιβολή βέβαια συγχρόνως ποινικών ρητρών, προκειμένου να εξαναγκάσει την ανάδοχο κοινοπραξία ούτως ώστε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της.

Επειδή το υπόλοιπο του έργου είναι πολύ μικρό, είναι το 5% και επειδή η εταιρεία αυτή, τουλάχιστον σε άλλα έργα που έχει αναλάβει δεν θεωρείται μη αξιόπιστη, γι' αυτό μας κάνει εντύπωση το ότι δεν έχει τελειώσει το έργο.

Ελπίζουμε ότι με αυτήν την επίδοση της ειδικής πρόσκλησης και την επιβολή των ποινικών ρητρών θα ενεργοποιηθεί ούτως ώστε να τελειώσει γρήγορα το έργο, μέσα στους επόμενους μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Τσιπλάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, το προς παράδοση έργο του Νοσοκομείου Σερρών και για όλο το χρονικό διάστημα που μέχρι τώρα διέλυσσε από πλευράς εργασιακής, υπήρξε υψίστης αξίας, αλλά θα υπάρξει ακόμη μεγαλύτερης αξίας κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του. Είναι αυτονόητοι οι λόγοι. Θα σας έλεγα μάλιστα ότι η συνδρομή της δευτεροβάθμιας φροντίδας -ως ένα σημείο και της πρωτοβάθμιας φροντίδας, λόγω έλλειψης, που δεν είναι του παρόντος, ή στέρησης στα νοσηλευτικά κέντρα πρωτοβάθμιας φροντίδας- θα είναι καταλυτικής αξίας σ' ένα νομό, όπως είναι ο Νομός Σερρών, ο οποίος βρίσκεται στις βόρειες περιοχές της χώρας. Και θα πρέπει να ξέρετε ότι σωρεύονται πολλές φορές και παρατύπες ίσως ως ένα σημείο, πλην όμως για ανθρώπινους λόγους, ασθενείς και άλλων χωρών οι οποίοι, είναι ευνόητο, εισέρχονται στη χώρα παράνομα.

Όλος ο σερραϊκός λαός αναμένει την ταχεία λειτουργία αυτού του νοσοκομείου. Αντιλαμβάνεστε -και εγώ χαίρομαι ιδιαίτερα και από την αρχική σας τοποθέτηση- ότι το ενδιαφέρον και εμού, ως ενός εκ των εκπροσώπων του νομού, είναι μέγιστο και κυρίως εντοπίζεται στο πότε επιτέλους θα ολοκληρωθεί το έργο, διότι πάντα υπάρχει, αν θέλετε, μια μύχια ανοχή όλων των πολιτών όταν είναι εν εξελίξει ένα έργο ότι μπορεί να ξεφύγει κάποιων προθεσμιών. Η μεγάλη μας ανησυχία, επιφύλαξη, εμμονή είναι αν μπορεί να προσδιοριστεί ένα καταληκτικό χρονικό όριο. Απ' αυτά τα οποία είπατε δεν μπορεί να προκύψει.

Θέλω, λοιπόν, να σας θέσω τον πρόσθετο προβληματισμό ο οποίος υπάρχει και στο περιεχόμενο της επίκαιρης ερώτησης, ότι εάν δρομολογείτε αυτήν τη διαδικασία των κυρώσεων και υποθέσουμε ότι τελικώς δεν φαίνεται να συνετίζεται αυτή η συγκεκριμένη ανάδοχος εταιρεία, γνωρίζετε ότι από εκεί και πέρα η έννομη προστασία που παρέχεται σε αυτήν την εταιρεία, καλώς ή κακώς, από το ισχύον νομικό πλαίσιο, μπορεί να οδηγήσει σε χρονική παράταση παράδοσης του έργου, παράταση ακόμα και ετών;

Θέλω, λοιπόν, να επισημάνω βλέποντας τη σύμβαση που υπεγράφη και μη παρασυρόμενοι -και τελειώνω, κυρία Πρόεδρε- από τυχόν κατασκευές σύννομες και συμβατικές του παρελθόντος αυτής της εταιρείας- άλλη φορά η ΔΕΠΑΝΟΜ, μιας και είναι και δημόσια επιχείρηση που πρέπει να διασφαλίζει τη συμβατική εκτέλεση τέτοιων εργασιών, να προσέχει περισσότερο και κυρίως να αναζητήσετε εσείς ως ελληνικό δημόσιο μήπως οι σχετικές ρήτρες που αναγράφονται δεν είναι προφανώς δυσανάλογες από πλευράς αξίας που να μπορούν να οδηγήσουν την εταιρεία να συνετιστεί, με συνέπεια λοιπόν στο μέλλον να μην έχουμε τέτοια προβλήματα. Διότι φοβούμαι -και θα σταθώ ελεγκτικά και επίμονα στις κατ' ιδίαν ρήτρες της συγκεκριμένης σύμβασης- ότι οι προβλεπόμενες θεωρητικά

κυρώσεις είναι πολύ μικρής αξίας, που σημαίνει ότι ίσως αυτή η εταιρεία αντισταθμίζει δεν ξέρω ποια άλλα συμφέροντα και αυτήν τη στιγμή παίζει με τη δημόσια υγεία στο Νομό Σερρών.

Εγώ επιμένω, θα σταθώ ελεγκτικά, επίμονα, διαχρονικά. Παρακαλώ τη δική σας ευαισθησία για ένα ζήτημα υψίστης αξίας που είναι η δημόσια υγεία, ώστε να μπορέσουμε να οδηγηθούμε σε ένα αποτέλεσμα. Διότι υπήρξε η αίσθηση η δεδομένη -όπως γράφω και στην επίκαιρη ερώτηση- πολλών παραγόντων, υπήρχε η αίσθηση η βέβαιη ότι θα είχε παραδοθεί το συγκεκριμένο έργο. Έστω να παραδοθεί μέχρι το καλοκαίρι του 2001! Αυτή είναι η έκκληση όλου του σερραϊκού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει η κυρία Υφυπουργός.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε.

Συμμεριζόμαστε κατ'αρχάς όλη αυτή την αγωνία του λαού, η οποία εκφράζεται μέσω του κυρίου Βουλευτού. Θα ήθελα να σας δώσω επιπλέον διευκρινίσεις σε αυτά τα οποία είπατε.

Κατ'αρχάς με την ειδική πρόσκληση δίνεται μία παράταση τριών μηνών, συγχρόνως όμως από την 1η Μαΐου υπάρχει ρήτρα, σύμφωνα με τη σύμβαση, που είναι δύο εκατομμύρια για κάθε μέρα που περνάει μέχρι την αποπεράτωση με ανώτατο όριο που θα φτάσει τα 212 εκατομμύρια. Βέβαια είναι γνωστό ότι -όπως έχουν και το δικαίωμα- θα γίνουν ενστάσεις. Αν όμως αυτό παραδοθεί γρήγορα μέσα στους μήνες αυτούς πιθανόν να

υπάρχει μία «κατανόηση» από πλευράς ΔΕΠΑΝΟΜ. Εάν δεν ολοκληρωθεί στο τρίμηνο, παρακρατείται η εγγυητική επιστολή, η οποία είναι 530 εκατομμύρια και πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ για τον εξοπλισμό, οπότε πάμε σε οριστική έκπτωση της εταιρείας. Και προβαίνει μετά η ΔΕΠΑΝΟΜ σε μια απευθείας, θα έλεγα, ανάθεση διότι μπορεί να απευθυνθεί και να έχει έναν περιορισμένο αριθμό προσφορών, με τη διαφορά δε η οποία θα προκύψει αν κάποιος νέος αναλάβει αυτό το έργο, σύμφωνα με τη σύμβαση, επιβαρύνεται η ήδη υπάρχουσα εταιρεία. Δηλαδή είναι αρκετά ισχυρή η ρήτρα και η ποινική, αλλά και η χρηματική, που προβλέπει η σύμβαση και, όπως είπα και στην πρωτολογία μου, πιστεύει και η ΔΕΠΑΝΟΜ κι εγώ, ότι θα παραδώσει το έργο η εταιρεία εντός τριμήνου και βέβαια θα παρακολουθούμε συνεχώς αυτό το έργο και με τη δική σας συμβολή, αλλά και του λαού εκεί, πιστεύω ότι θα τελειώσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, η Βουλευτής κα Μαριέττα Γιαννάκου-Κουτσίκου ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνά-

δελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφήνιση των νομοσχεδίων, που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Ρύθμιση θεμάτων Μετοχικών Ταμείων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και άλλες διατάξεις».

Η ψήφιση στο σύνολο θα γίνει αργότερα, κύριε Υφυπουργέ, διότι περιμένουμε να προσέλθουν οι εισηγητές και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι λόγω των διορθώσεων που θέλετε να κάνετε.

Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις.»

Το νομοσχέδιο θα συζητηθεί κατά τη σημερινή συνεδρίαση.

Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Συγχώνευση του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας» και της εταιρείας «Ελληνικοί Αυτοκινητόδρομοι Ανώνυμη Εταιρεία» σε ανώνυμη εταιρεία, με την επωνυμία «Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Ελληνικών Αυτοκινητοδρόμων» και το διακριτικό τίτλο Τ.Ε.Ο. Α.Ε..»

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τον Κανονισμό.

Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.) και άλλες διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τον Κανονισμό.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης δεν έχει έλθει ακόμα, γι' αυτό θα διακόψουμε για λίγα λεπτά, μέχρις ότου προσέλθει.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Επαναλαμβάνεται η διακοπή συνεδρίασης.

Πριν εισέλθουμε στη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις», θα ψηφιστεί στο σύνολο το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Ρύθμιση θεμάτων Μετοχικών Ταμείων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και άλλες διατάξεις».

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο, προκειμένου να κάνει κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κυρία Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να γίνουν δεκτές οι εξής αλλαγές.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 15, μετά τη φράση «της παραγράφου 3» προστίθενται οι λέξεις «του άρθρου 3».

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 24 λέει «ορίζεται στο άρθρο 3 και στην παράγραφο και στην παράγραφο 17 του άρθρου 20». Αυτό αντικαθίσταται με τη φράση «στο άρθρο 3 και στην παράγραφο 17 του άρθρου 20». Απλώς υπάρχει επανάληψη μιας λέξεως χωρίς λόγο.

Τρίτον, στα άρθρα 25, 27, 28, 30 και 32 απαλείφονται οι φράσεις που μνημονεύουν την έναρξη ισχύος τους, λόγω της

συνολικής ρύθμισης από το ακροτελεύτιο άρθρο 24.

Τέταρτον, παρακαλώ η διάταξη της παραγράφου ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Με συγχωρείτε, 34 το ακροτελεύτιο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Ναι, 34.

Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 22 αποσύρεται. Υπάρχει πρόβλημα στην κάλυψη της δαπάνης, το οποίο θα αντιμετωπίσουμε. Ήδη βρισκόμαστε στη διαδικασία ανεύρεσης. Ίσως έρθει σε άλλη ρύθμιση. Οι υπόλοιπες παράγραφοι του άρθρου 22 αναριθμούνται αναλόγως.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 μετά τη φράση: «Τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας του Νομοθετικού Διατάγματος 398/1974 ΦΕΚ 116Α» προστίθενται οι λέξεις: «και το Ταμείο Πρόνοιας Ναυτικού του Νομοθετικού Διατάγματος 2997/1954 ΦΕΚ 210Α». Επίσης στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 μετά τη φράση: «Δεν μετέχει ο εκπρόσωπος της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛΑΣ) προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής: «Στο Διοικητικό Συμβούλιο του Μετοχικού Ταμείου Ναυτικού για θέματα σχετικά με το Ταμείο Πρόνοιας Ναυτικού δεν μετέχουν οι εκπρόσωποι του Λιμενικού Σώματος και των Αποστράτων Αξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού». Είναι καθαρά διαδικαστικό, νομίζω ότι δεν υπάρχει πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Εμείς συμφωνούμε με τις φραστικές τακτοποιήσεις που κάνει ο κύριος Υπουργός, εκτός από εκείνη την ουσιαστική αλλαγή, κατά τη γνώμη μας. Ενώ θεσμοθετήθηκε κάποιο επίδομα στους εργαζομένους στη Μετεωρολογική Υπηρεσία, επειδή δεν εξευρέθησαν πόροι, όπως λέει ο κύριος Υπουργός, να αφαιρεθεί η διάταξη. Θέλουμε αυτό: Εάν επιτρέπεται από τον Κανονισμό και μπορεί να γίνει, ας γίνει, χωρίς τη συναίνεση του Κομμουνιστικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Είχα εξηγήσει στον κύριο συνάδελφο ότι η διάταξη αυτή μπήκε στο νόμο, χωρίς να γίνει και η τυπική πρόβλεψη της δαπάνης, η οποία θα καλύψει αυτά τα επιδόματα. Δεν μπορούμε να την περάσουμε και αν περάσει θα είναι ανενεργός. Θα αναγκαστούμε να την αποσύρουμε, γι' αυτό παρακαλώ να αποσυρθεί από τώρα. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος επιθυμεί να είναι χωρίς τη δική του ψήφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Παυλόπουλος τι γνώμη έχει;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι πρόκειται για τεχνικές αναδιατυπώσεις. Η σύσταση, όμως, προς τον κύριο Υπουργό και γενικότερα προς την Κυβέρνηση –γιατί δεν είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει αυτό και δεν ξέρω να συμβαίνει σε άλλα Κοινοβούλια, να έρχονται δηλαδή την τελευταία στιγμή αλλαγές, όταν είναι γνωστό ότι γίνεται τόσο λεπτομερής συζήτηση σε ό,τι αφορά τις επιμέρους διατάξεις του νομοσχεδίου– είναι να μην επαναληφθεί κάτι τέτοιο.

Έχω την εντύπωση, λοιπόν, ότι και αυτό υποδηλώνει μία απαράδεκτη προχειρότητα και μολοντί –επαναλαμβάνω– αντιλαμβάνομαι τι είναι εκείνο το οποίο συμβαίνει και τι είναι εκείνο το οποίο αυτήν τη στιγμή αναγκάζει το Υπουργείο να κάνει τις αναδιατυπώσεις αυτές, το καταδικάζω. Αυτή η προχειρότητα να λείπει πια από τα νομοσχέδια. Ας φροντίζει το Υπουργείο, κάθε φορά όταν φέρνει ένα νομοσχέδιο, να μη φθάνουμε στο σημείο να κάνουμε τέτοιου είδους παραχωρήσεις και κατ' οικονομία να δεχόμαστε πράγματα. Θα πρέπει να γίνονται όλες αυτές οι μεταβολές μόλις τελειώνει η συζήτηση επί των άρθρων.

Είναι ευκολότερο για να μην αναγκάζομαστε να εισάγουμε τέτοιες πρακτικές, που μπορεί να μας οδηγήσουν σε παρόμοιες παραβάσεις του Κανονισμού μελλοντικά. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δεν κατάλαβα, κύριε Παυλόπουλε. Τελικά συμφωνείτε με τις αλλαγές, πλην

των νομοτεχνικών, που έγιναν;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, νομοτεχνικές είναι οι αλλαγές, εκτός από μια που είναι ουσιαστική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ομιλώ για την απόσυρση της διάταξης. Αποσύρεται η παράγραφος 2 του άρθρου 22 που έχει ψηφιστεί. Αποσύρεται ολόκληρη.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν το άκουσα αυτό. Εψηφισμένη διάταξη είναι αδιανόητο για μας να αποσυρθεί. Μιλώ για τα υπόλοιπα που μας διάβασε ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Μάλιστα.

Τον λόγο έχει ο κ. Κουβέλης.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Είχα την εντύπωση ότι η συγκεκριμένη διάταξη που αποσύρετε, κύριε Υπουργέ, δεν είναι ψηφισμένη. Από την ώρα όμως που έχει ψηφιστεί εκτιμώ ότι δεν μπορείτε να την αποσύρετε, ή τουλάχιστον θα έχετε την τυπική μας διαφωνία.

Σας είπα λίγο πριν ότι δεν θα είχα αντίρρηση, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει ψηφιστεί και μάλιστα στην κατ'ιδίαν συζήτησή μας έκανα αναφορά και στον Κανονισμό της Βουλής. Τώρα όμως τα πράγματα αλλάζουν με την έννοια ότι είναι μια διάταξη ψηφισμένη από το Σώμα και δεν είναι ούτε τυπικά, ούτε ουσιαστικά σωστό να αποσύρεται μία ψηφισμένη διάταξη.

Μία συναφής επισήμανση. Είναι δυνατόν, κύριε Υφυπουργέ, να προβλέπετε ρύθμιση για την καταβολή επιδομάτων σε κάποιους εργαζομένους και να έρχεστε την τελευταία στιγμή για να διαπιστώσετε ότι δεν υπάρχουν οι σχετικές οικονομικές προβλέψεις; Είναι ένα ζήτημα το οποίο νομίζω -θα συμφωνήσετε- δεν είναι τιμητικό για τη λειτουργία του Κοινοβουλίου, βεβαίως δεν είναι τιμητικό και για τη λειτουργία της Κυβέρνησης, η οποία αποδέχεται μία ρύθμιση και έρχεται την τελευταία στιγμή να μας πει ότι κακώς τη φέραμε, διότι δεν υπάρχει η συγκεκριμένη οικονομική πρόβλεψη.

Σε ό,τι αφορά τις άλλες νομοτεχνικού χαρακτήρα ρυθμίσεις που θέλετε σήμερα να κάνετε, δεν έχουμε αντίρρηση. Αλλά καταγράψτε την αντίρρησή μας σε ό,τι αφορά τη απόσυρση μίας ψηφισμένης, επαναλαμβανών, διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Αποστολάκης, έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Η πρόθεση δεν είναι να αποσυρθεί η διάταξη διότι δεν θέλουμε να ισχύσει, αλλά, διότι η ειδική ρύθμιση η οποία απαιτείται έτσι ώστε αυτά τα χρήματα να προβλέπονται από το Euro Condrol, δεν έχει εξασφαλιστεί. Θέλουμε να τα εξασφαλίσουμε και να επανέλθει σε άλλη χρονική στιγμή η διάταξη. Αυτός είναι ο λόγος. Διότι εάν την ψηφίσουμε, επειδή ακριβώς δεν υπάρχει η σχετική πρόβλεψη, θα αναγκαστούμε να την αποσύρουμε εκ των υστέρων όπως έχει γίνει και στο παρελθόν, με άλλη διάταξη που ήταν μεν επιθυμία της Κυβέρνησης να εφαρμόσουν κάποιες ρυθμίσεις ικανοποιητικές για το προσωπικό, φάνηκε όμως αυτή η αδυναμία και στο τέλος την αποσύραμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υφυπουργέ, νομίζω ότι λόγοι ευπρέπειας και τάξης για την Κυβέρνηση θα επέβαλαν να δεσμευθείτε -παρά τη γενικότερη αντίρρησή μας, σας το είπα και πάλι- ότι όταν θα ξαναφέρετε το ζήτημα βέβαια θα έχει αναδρομική ισχύ η διάταξη. Και θα ισχύει από την ημερομηνία τουλάχιστον που ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Αυτό δεν μπορώ να το εγγυηθώ. Δεν ξέρω εάν μπορεί να ισχύσει αναδρομικά και τι προβλήματα υπάρχουν. Αυτό που δεσμεύουμε είναι ότι θα επανέλθει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υφυπουργέ, όπως βλέπετε τίθεται μείζον θέμα και δεν είναι δυνατόν να προχωρήσουμε στην ψήφιση στο σύνολο αυτήν τη στιγμή, εάν δεν μελετήσουμε τον Κανονισμό προσεκτικά και δεν συνηγορούμε και με τον Πρόεδρο του Σώματος. Γι'αυτό και θα σας παρακαλέσω να μην επιμείνετε τώρα στην ψήφιση στο σύνολο. Μπορούμε να το επαναφέρουμε αργότερα, αφού ακούσουμε και τις γνώμες των κομμάτων. Κάνετε και σεις τη

σχετική συνεννόηση με τα κόμματα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Ας ακολουθηθεί αυτή η διαδικασία, κυρία Πρόεδρε. Θα υπάρξει και από μέρους μου η σχετική συνεννόηση και θα σας δώσω περισσότερες διευκρινήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστώ πολύ.

Κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις».

Πριν δώσω το λόγο στον εισηγητή της Πλειοψηφίας κ. Παπαγεωργίου, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», παρακολούθησαν τη συνεδρίασή μας είκοσι εννέα μαθητές και τρεις συνοδοί-καθηγητές από το Β' Γυμνάσιο Αρσακείου Ψυχικού.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Γεώργιος Παπαγεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Κύριοι συνάδελφοι, παρά τις όποιες εναντιώσεις και αντιδράσεις, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι το υπό ψήφιση νομοσχέδιο κινείται επί της αρχής σε θετική κατεύθυνση και η εφαρμογή του φιλοδοξεί να θέσει επιτέλους τέρμα στις χρονοβόρες διαδικασίες που ταλανίζουν τους Έλληνες πολίτες που προσφεύγουν στα πολιτικά δικαστήρια για την επίλυση των ιδιωτικών τους διαφορών. Η επίλυση των αστικών διαφορών και ιδιαίτερα αυτών που συνδέονται με την έκδοση της περιβόητης προδικαστικής απόφασης και τη διεξαγωγή των αποδείξεων, είναι αναμφίβολο ότι σχεδόν πάντοτε κουράζει, ταλαιπωρεί και εξαντλεί οικονομικά τους διάδικους πολίτες.

Έχει πλέον εμπεδωθεί και ασφαλώς όχι άδικα, το δεδομένο ότι η επιδίωξη της ικανοποίησης των αστικών αξιώσεων ενώπιον των δικαστηρίων, αποτελεί προνόμιο των ιδιαίτερα υπομονετικών, αλλά κυρίως και προεχόντων των οικονομικών ευπόρων, αυτών δηλαδή που μπορούν να αντέξουν στην τόσο μεγάλη χρονική περίοδο που διεξάγεται η δίκη, την οικονομική αιμορραγία που αυτή η μακρόχρονη διεξαγωγή της απαιτεί. Η γρήγορη, ταχεία, αλλά και ταυτόχρονα ουσιαστική και δίκαιη απονομή της δικαιοσύνης, η οποία αποτελεί πολύτιμο αγαθό για τον Έλληνα πολίτη, κάθε φορά που οι περιστάσεις της οικονομικής και ατομικής του ζωής τον οδηγούν στο να το χρειάζεται, αποτελεί κατ' αρχήν συνταγματική επιταγή (άρθρο 20 παράγραφος 1 του Συντάγματος) και ασφαλώς αξιώνει και αναζητεί επιτέλους πειστική εφαρμογή και υλοποίηση.

Παράλληλα, η ταχεία αλλά και η δίκαιη δίκη αποτελεί πρόσταγμα του άρθρου 6 της παραγράφου 1 της διεθνούς σύμβασης της Ρώμης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ασφαλώς έχουμε υποχρέωση να θέσουμε τέρμα στα φαινόμενα διασυρμού της χώρας μας. Γιατί όλοι το γνωρίζουμε, όσο σκληρό κι αν είναι αυτό, ότι η χώρα μας έχει κατ' επανάληψιν καταδικαστεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για μεγάλες καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης.

Παρ'ότι μια σειρά από αστικές υποθέσεις, όπως οι εργατικές κλπ., εκδικάζονται με γρήγορες και ολιγοδάπανες διαδικασίες και χωρίς προσκόλληση σε περίπλοκες διατυπώσεις, το πρόβλημα παραμένει στην τακτική διαδικασία με την έκδοση της λεγόμενης προδικαστικής απόφασης και της διεξαγωγής των αποδείξεων που αυτή διατάσσει. Αναμφίβολα δε οι οικονομικές διατάξεις που εφαρμόζονται σ' αυτήν τη διαδικασία συχνά αν όχι πάντοτε, οδηγούν ευθέως σε φαινόμενα αρνησιδικίας και αυτό πρέπει όλοι να το παραδεχθούμε.

Πράγματι, οι αλληπάλληλες αναβολές κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων, η διαφορετικότητα του τόπου στον οποίο διεξάγονται και η εν γένει παρέκκλιση τους για λόγους υποκειμενικούς και αντικειμενικούς, δεν επιτρέπουν τη διεξαγωγή της πολιτικής δίκης εντός της λογικής προθεσμίας.

Έτσι, εκτός από την καταταλαιπώρηση των διαδικών, η εμπέδωση της κοινωνικής ειρήνης στην οποία αποσκοπεί η έκδοση αποφάσεως, δεν έρχεται σχεδόν ποτέ ή όταν έρχεται επιβάλλεται με μεγάλη καθυστέρηση, τόσο μεγάλη καθυστέρηση που τις περισσότερες φορές δεν έχει καμία σύνδεση με τις συνθήκες που δημιούργησαν και εξέθρεψαν την επίδικη διαφορά, γιατί, δεδομένης της παρόδου του χρόνου τα πραγματικά περιστατικά έχουν μεταβληθεί και χωρίς να θέλει κανείς να ευφυσολογήσει, είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι τις περισσότερες φορές η δίκη διεξάγεται στο τέλος μεταξύ των κληρονόμων των αρχικών διαδικών ή των πάσης φύσεως διαδόχων τους.

Ένα επίσης σοβαρό πρόβλημα που δημιουργείται, κατά την άποψή μας, με την παρατεταμένη αυτή διάρκεια της δίκης είναι το γεγονός ότι διασπάται η συνοχή και η ενότητα στην απονομή της δικαιοσύνης, καθώς ως εκ του μακρού χρόνου που οι αποδείξεις διεξάγονται, πάντοτε άλλο δικαστήριο απ' αυτό που εξέδωσε την αρχική προδικαστική απόφαση, καλείται να κρίνει οριστικά τη διαφορά.

Επίσης, αποτελεί θα έλεγε κανείς εμπόδιο για την ορθή απονομή και την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης το γεγονός ότι με το ισχύον δικονομικό σύστημα τα πολιτικά δικαστήρια, παρ'ότι ορισμένα θέματα είναι εξ' υπαρχής εκκαθαρισμένα και θα έλεγε κανείς ότι καμιά δεν χρειάζονται περαιτέρω διερεύνηση, εντούτοις τα δικαστήρια είναι δεσμευμένα από το ισχύον δικονομικό σύστημα να εκδίδουν πάντοτε προδικαστική απόφαση. Και καμιά φορά τα ίδια τα δικαστήρια από την πίεση του χρόνου να διεκπεραιώσουν –και δεν το λέω αυτό με κακή προαίρεση– την εκκρεμότητα, καταλήγουν με σχετική ευκολία στην έκδοση τέτοιων προδικαστικών αποφάσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη σε γενικές γραμμές όλα αυτά τα δεδομένα, τα προβλήματα και τα αρνητικά φαινόμενα το Υπουργείο Δικαιοσύνης εισάγει προς ψήφιση στη Βουλή το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, με το οποίο στον κύριο κορμό του και ιδιαίτερα στο κεφάλαιο Α' επιφέρει ορισμένες αναγκαίες βασικές ορθολογικές τροποποιήσεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ώστε να καταστεί ταχύτερη και λιγότερο δαπανηρή η περάτωση των διαφορών ιδιωτικού δικαίου φιλοδοξώντας ταυτόχρονα όχι μόνο να μην επέρχεται έκπτωση, αλλά τουναντίον βελτίωση και στον παράλληλο κυρίαρχο και ουσιαστικό στόχο, που είναι αυτός της ποιότητας στην απονομή της δικαιοσύνης.

Καταργείται, λοιπόν, αυτού του είδους η τακτική διαδικασία με την έκδοση κατά την πρώτη συζήτηση προδικαστικής αποφάσεως και καθιερώνεται σε αντικατάστασή της μια άλλη απλή διαδικασία, σύμφωνα με την οποία συγκεντρώνεται όλο το αποδεικτικό υλικό και όλοι οι ισχυρισμοί των διαδικών πριν την συζήτηση της υπόθεσης. Στη συνέχεια εφαρμόζονται κατά τη μόνη συζήτηση πανηγυρικά οι αρχές της προφορικότητας και της αμεσότητας της διαδικασίας και ακολούθως το δικαστήριο χάριν αυτής της μεταφοράς του βάρους της δίκης από μετά τη συζήτηση στο στάδιο πριν την συζήτηση και κατά τη συζήτηση θα είναι πλέον έτοιμο να εκδόσει με τον σχηματισμό πλήρους δικανικής πεποίθησης οριστική και όχι προδικαστική απόφαση.

Πρέπει επίσης στο σημείο αυτό να τονισθεί ότι η ρύθμιση αυτή αποτελεί μια σπουδαία, ιδιαίτερα εύστοχη και ρεαλιστική παρέμβαση και τομή που δεν θα οδηγήσει μονάχα στη σύντομη δίκη, που βέβαια αποτελεί την πρώτη φιλοδοξία αυτού του νομοσχεδίου, αλλά εξόχως και κυρίως θα οδηγήσει στην δίκαιη δίκη που αποτελεί και την παράλληλη ουσιαστική και κυρίαρχη φιλοδοξία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Και τούτο γιατί το δικαστήριο και ιδιαίτερα ο οριζόμενος δεκαπέντε ημέρες πριν τη συζήτηση εισηγητής-δικαστής είναι υποχρεωμένος πλέον εκ του νόμου και φαντάζομαι και από τη δικαστική συνείδησή του να μελετήσει εκ των προτέρων την υπόθεση, να έχει εκ των προτέρων επισημάνει και αξιολογήσει ποια είναι τα εριζόμενα σημεία, τα οποία χρήζουν διαλεύκανσης και απόδειξης στο δικαστήριο. Θα τα ερευνήσει αυτά με τη συνδρομή των συνηγόρων και των άλλων παραγόντων της δίκης σε μια ζωντανή και άμεση ενώπιον του δικαστηρίου διαδικασία, χωρίς πλατειασμούς σε μια ζωντανή και προφορική

διαδικασία και έτσι η οριστική απόφαση που το δικαστήριο θα εκδόσει θα είναι πράγματι πάντοτε κατά την κυρίαρχη κρίση του η πλέον ορθή και πιο κοντά στα πραγματικά δεδομένα της κάθε υπόθεσης και διαφοράς.

Πρέπει στο σημείο αυτό να πούμε ότι με το παλαιό δικονομικό σύστημα διεξαγωγής των αποδείξεων –και με τις νέες ρυθμίσεις ξεφεύγουμε κυριολεκτικά από αυτήν τη «γάγγραινα»-, οι αποδείξεις διεξήγοντο ενώπιον των γραμματέων, ποτέ σχεδόν ενώπιον των εισηγητών-δικαστών, και εκ των πραγμάτων πλατειάζαν τόσο πολύ, αναφέρονταν σε ζητήματα άσχετα ώστε όταν ο διαφορετικός κάθε φορά ως εκ της παρόδου του χρόνου δικαστής καλείτο να τις αξιολογήσει να μη βοηθείται, αλλά αντίθετα πολλές φορές να δυσκολεύεται και από αυτές τις δυσκολίες να είναι υποχρεωμένος να εισηγείται στο δικαστήριο και το δικαστήριο να αποφασίζει να εκδοθεί καινούρια προδικαστική απόφαση και να έχουμε έναν νέο γύρο διεξαγωγής των αποδείξεων, που μετέθετε κατά πολύ το χρόνο της οριστικής κρίσης.

Βεβαίως αυτό το προβλέπει και το καινούριο νομοσχέδιο, αλλά το προβλέπει με ασφαλιστικές δικλίδες τέτοιες ώστε να είναι δυνατή μόνο η επανασυζήτηση της υποθέσεως για μια μονάχα φορά σε σύντομο χρόνο και κυρίως μονάχα για τα ζητήματα τα οποία χρήζουν διευκρίνσεως και περαιτέρω διαλεύκανσεως. Έτσι, λοιπόν, δεν θα έχουμε ποτέ πλέον προδικαστική απόφαση, αλλά μια μόνο δεύτερη επανασυζήτηση της υποθέσεως που θα είναι συνέχεια της μόνης συζήτησης και δεν θα είναι αυτοτελής συζήτηση.

Είναι σαφές, και όλοι το αντιλαμβάνομαι, ότι το σύστημα που εισηγούμαστε προϋποθέτει και επιβάλλει, και κυρίως αυτή είναι η καινοτομία του, την αξιοποίηση εκ μέρους όλων των παραγόντων της δίκης του χρόνου πριν από τη δικάσιμη πράγμα που επιτυγχάνεται και επιβάλλεται με τις νέες επαρκείς έως πολυτελείς προθεσμίες επίδοσης της αγωγής, κατάθεσης των προτάσεων, προσθηκών, αντικρουσμων κλπ.

Οι νέες αυτές προθεσμίες δεν προκαλούν επιβάρυνση για τους διαδικούς και τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους, όπως θα ήθελαν να ισχυριστούν ορισμένοι, αφού και σήμερα ισχύουν άλλες προθεσμίες τις οποίες και πάλι είναι υποχρεωμένοι να τηρούν οι διάδικοι. Απλώς, όπως πάντοτε για κάτι το καινούριο και το καινοτόμο, θα χρειασθεί μια αναπροσαρμογή των συνηθειών και λήψη στα γρήγορα και σοβαρά υπόψη των νέων αντί των παλαιών προθεσμιών. Βεβαίως η πράξη έχει αποδείξει πως πάντοτε υπάρχει στη δικαστηριακή πρακτική, μια δυσκολία προσαρμογής σε νέα διαδικαστικά δεδομένα, όπως οι εισηγούμενες διατάξεις, που θέτουν όμως εν όψει και της καινοτομίας τους τέλος στον ατέλειωτο λήθαργο και τέλμα, στο οποίο είχε περιπέσει η διαδικασία της δίκης.

Επιβάλλεται, όμως, η άμεση υποχρέωση της προσαρμογής. Και αυτό που ασφαλώς πρέπει να γίνει –και θα γίνει– κατανοητό και εδραία πεποίθηση όλων είναι ότι το συμφέρον του διαδικού είναι να εκκαθαρίζονται γρήγορα και με τις καλύτερες προϋποθέσεις, όπως είναι η εκ των προτέρων συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού, αμεσότητα και προφορικότητα της δίκης, οι επίμαχες, –υπαγόμενες στην τακτική διαδικασία– διαφορές που συνήθως είναι και οι δυσκολότερες και οι πλέον περίπλοκες. Θα εμπεδωθεί ασφαλώς σε όλους το ενδιαφέρον να σπεύσουν ευθύς ως αναφανεί η διαφορά και η αντιδικία να γίνουν επιμελείς, να συγκεντρώσουν εξ' υπαρχής όλα τα αποδεικτικά μέσα και εφόδιά τους, πράγμα που δεν γινόταν μέχρι σήμερα, ίσως γιατί όλες οι συνιστώσες απέβλεπαν σε μία μακροχρόνια δίκη. Και επιτέλους όλοι θα αντιληφθούν, ακόμη και εκείνοι που για να αποφύγουν τις συνέπειες μιας δικαστικής εκκαθάρισης εκμεταλλευόμενοι τις διεξόδους που τους παρείχε το ισχύον δικονομικό σύστημα, έκαναν το παν για να παρεκλύσουν τη δίκη. Και βέβαια είναι προς το συμφέρον και των διαδικών, αλλά αν θέλετε και του κοινωνικού συνόλου, να γνωρίζουν όλοι, όσο γίνεται γρηγορότερα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται μέσω της δικαστικής κρίσης και των αποφάσεων των δικαστηρίων.

Με το νέο σύστημα καταργείται, για να ακριβολογούμε, η χρονική περίοδος της δεύτερης φάσης της διεξαγωγής της δίκης, της τακτικής διαδικασίας, δηλαδή της φάσης που αρχίζει από την έκδοση της προδικαστικής απόφασης και περιλαμβάνει κυρίως τη χρονοβόρα διαδικασία διεξαγωγής των αποδείξεων. Η τελευταία μετακινείται στο στάδιο πριν από τη δικάσιμο και κατ' αυτήν.

Συνέπεια του περιορισμού των δύο φάσεων διεξαγωγής της δίκης, της πριν και της μετά της έκδοσης προδικαστικής απόφασης σε μία, με την εφάπαξ έκδοση απόφασης για όλα τα ζητήματα, νομικά και πραγματικά, της επίδικης διαφοράς, ευελπιστείται ότι θα είναι η κατά πολύ ταχύτερη από ό,τι σήμερα περαίωση των δικών, που είναι βασικό γνώρισμα μιας ευνομούμενης πολιτείας. Συγχρόνως θα περιορισθεί –και αυτό είναι στόχος του νομοσχεδίου– αισθητά ο όγκος εργασίας των δικαστών, αφού, μεταξύ των άλλων, με την ίδια υπόθεση εφεξής κατά κανόνα, θα ασχολείται μια μόνον φορά και μία μόνον σύνθεση δικαστηρίου. Μάλιστα –το τονίζω και πάλι– έτσι υπάρχει ενότητα της δικαστικής κρίσης και εμπέδωση της εμπιστοσύνης των πολιτών στις αποφάσεις των δικαστηρίων.

Βέβαια υπάρχει ο αντίλογος και πολλοί υποστηρίζουν ότι οι δύο φάσεις της εκδίκασης των υποθέσεων της συζήτησης, με την έκδοση δηλαδή της προδικαστικής και της μετ' απόδειξη συζήτησης, εξυπηρετούν μια βαθμιαία εκκαθάριση των δυσχερειών της δίκης και μια λογική συν τω χρόνω σειρά επίλυσης των νομικών και πραγματικών ζητημάτων, που είναι δεδομένο ότι αναφύονται σε μία δίκη.

Για τους δικαστές, όμως, παραμένει και υπό το νέο σύστημα του ενός ενιαίου σταδίου εκδίκασης της υποθέσεως, η δυνατότητα της χρονικής ιεράρχησης των ζητημάτων, αφού τουλάχιστον ο εισηγητής μπορεί και πρέπει να μελετά πριν από τη συζήτηση τη δικογραφία, έτσι ώστε να προσαρμόζεται η συζήτηση στα πορίσματα αυτής της μελέτης. Οι δικηγόροι εξάλλου θα έχουν οι ίδιοι την ευθύνη να προτάσσουν προκριματικά ζητήματα και να ασχολούνται στο μέτρο που το επιθυμούν, με τα επόμενα επικουρικά, όπως ακριβώς το πράττουν και σήμερα με την επικουρική προβολή των ισχυρισμών.

Εν πάση περιπτώσει, το κέρδος από την εισαγωγή του νέου συστήματος είναι πολύ μεγαλύτερο από τα δευτερεύοντα –μπροστά στο κέρδος αυτό– πλεονεκτήματα του παλαιού συστήματος τα οποία σε κάθε περίπτωση δεν έχουν σταθεί ικανά να δώσουν την επιθυμητή λύση της σύντομης και δίκαιης δικαστικής κρίσης.

Το νέο σύστημα εξάλλου λύνει επιτυχώς το πρόβλημα της διεξαγωγής των μαρτυρικών αποδείξεων με την κατ' εφαρμογή των αρχών της προφορικότητας και της αμεσότητας, εξέταση των μαρτύρων στο ακροατήριο. Ο προτεινόμενος αυτός δικονομικός τρόπος εκδίκασης των αστικών διαφορών, πιστεύω επίσης ότι αναβαθμίζει το κύρος της δικαιοσύνης. Και αυτή η αναβάθμιση ασφαλώς, σε μία εποχή κρίσης των θεσμών, πρέπει να αποτελεί για εμάς τον διαρκώς ζητούμενο και επιδιωκόμενο στόχο.

Πιστεύω ακράδαντα ότι για τους Έλληνες πολίτες –μία δίκη που διεξάγεται σε αλληπαλλήλες φάσεις, σε ατέρμονες διαδικασίες, χάνει εκ των πραγμάτων το σφρίγος και τη συνοχή της, όπως γινόταν μέχρι σήμερα και δεν έχει εκείνη την αμεσότητα και την πανηγυρικότητα της ζωντανής, προφορικής διαδικασίας, της διαδικασίας που βιώνεται από όλους και προπαντός από τους ενδιαφερομένους σε μια δημόσια πανηγυρική συνεδρίαση. Δημιουργείται έτσι η αίσθηση ότι δεν είναι αν όχι μία δίκαιη, πάντως οπωσδήποτε δεν είναι μία σωστή από απόψεως διεξαγωγής και διερεύνησης, δίκη.

Για να το αντιληφθεί κανείς αυτό, δεν έχει παρά να ανατρέξει στην πανηγυρικότητα της ποινικής δίκης, όπου ο διάδικος πολίτης βλέποντας προ των οφθαλμών του όλες τις πτυχές της υπόθεσης να εκτυλίσσονται υπό το φως της δημοσιότητας, εμπεδώνει την άποψη ότι η δίκη του πράγματι και διεξάγεται και συζητείται αλλά και ερευνάται σωστά.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στη Διαρκή Επιτροπή, παρά τις διαφορετικές προσεγγίσεις και κριτικές η αρχή του νομοσχεδίου να συντομεύσει, αλλά και να καταστήσει δίκαιη

την πολιτική δίκη, πιστεύω ότι παρέμεινε αλώβητη. Απλώς τίθεται σε αμφισβήτηση η υλοποίησή της, κυρίως λόγω της επίκλησης έλλειψης των απαραίτητων υλικοτεχνικών υποδομών, που κυρίως εξαντλείται η έλλειψη αυτή στον περιορισμένο αριθμό των απαραίτητων αιθουσών, αν υπάρχουν οι δικαστές που χρειάζονται, αν υπάρχουν οι γραμματείς που απαιτούνται, στον τρόπο που σήμερα τηρούνται τα πρακτικά κλπ., ώστε να υλοποιηθούν θετικά αυτό το πραγματικά τεράστιο και σημαντικό εγχείρημα, που επιχειρείται στον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης και ότι ο νέος τρόπος της συλλογής του αποδεικτικού υλικού πριν τη δίκη και η διερεύνησή του στο δικαστήριο είναι και χρονοβόρα, αλλά και επίπονη διαδικασία.

Σε αυτές τις επικρίσεις οι οποίες μπορεί κανείς να πει ότι παρ' όλο ότι εκκινούν από αγαθή και εποικοδομητική προσέγγιση, εν τούτοις είναι σαφώς υπερβολικές, η απάντηση κατ' αρχήν είναι μία και μοναδική, ότι πρέπει επιτέλους να τολμήσουμε να δώσουμε ώθηση, ροή και ουσιαστικό περιεχόμενο στην πολιτική δίκη και ότι η πολιτεία καταβάλλει και οφείλει να καταβάλει ταυτόχρονα προσπάθειες για τη βελτίωση των υποδομών μέχρι την έναρξη του νέου δικαστικού έτους, με την οποία έναρξη συμπίπτει και η έναρξη εφαρμογής του νέου συστήματος. Θα μαγνητοφωνούνται τα πρακτικά, θα απομαγνητοφωνούνται σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, ώστε οι πληρεξούσιοι δικηγόροι να τα έχουν έγκαιρα στα χέρια τους και να κάνουν μέσα στο προβλεπόμενο πενήνήμερο το σχολιασμό τους.

Η τεχνολογία προχωρά και ενδεχομένως σύντομα να υπάρχει η δυνατότητα να καταγράφονται ομιλίες και να εκτυπώνονται αμέσως.

Ενισχύεται άμεσα ο αριθμός των δικαστικών γραμματέων και επιμελητών. Τα κενά σε δικαστές έχουν λόγω της Σχολής Δικαστών περιοριστεί σημαντικά και περιορίζονται μέχρι μηδενισμού τους συν τω χρόνω. Ύστερα από λίγο χρονικό διάστημα –και πρέπει να το επισημάνουμε αυτό– καθώς στα πινάκια των δικαστηρίων δεν θα επανέρχονται διαρκώς οι ίδιες και οι ίδιες υποθέσεις, θα επέλθει η ορθολογική αριθμητική ισορροπία στην επιβάρυνση των δικαστηρίων.

Το πλέον σημαντικό είναι πως αυτή η Κυβέρνηση τολμά και θέλει να αλλάξει κατεστημένες νοοτροπίες που έχουν οδηγήσει σε τέλμα την πολιτική δίκη και την απονομή της δικαιοσύνης.

Όσοι επιτέλους απασχολούν τη δικαιοσύνη και όσοι απονέμουν δικαιοσύνη, οφείλουν να προσαρμοστούν και να προετοιμάζονται σοβαρά. Οι μεν πρώτοι, αν πράγματι θέλουν να διερευνηθούν οι υποθέσεις τους και έχουν σοβαρή πρόθεση χωρίς δικομανές πνεύμα να απασχολούν τα δικαστήρια, οι δε δεύτεροι εάν πράγματι θέλουν να ανταποκριθούν στο υψηλό λειτούργημα του δικαστού.

Παράλληλα με το προκείμενο νομοσχέδιο και με το κεφάλαιο Β' εισάγονται προς ψήφιση ορισμένες οπωσδήποτε συναφείς με αυτές του κεφαλαίου Α' διατάξεις, που λύνουν ορισμένα ζητήματα ιδίως, αλλά όχι μόνο δικονομικού δικαίου, γιατί επιβάλλεται να ρυθμιστούν μία σειρά από ζητήματα που έχουν επείγοντα χαρακτήρα, αλλά και γιατί η διατήρηση της εκκρεμότητας αυτών δημιουργεί κάθε μέρα προβλήματα στο δικανικό μας σύστημα και στον εν γένει καθημερινό δημόσιο και ιδιωτικό μας βίο. Πρόκειται ενδεικτικά για διατάξεις που αφορούν τον τρόπο εκδίκασης των μισθωτικών διαφορών, τη δυνατότητα κατάσχεσης των τραπεζικών λογαριασμών προς ικανοποίηση δικαστικά τελεσίδικα καθορισμένων αξιώσεων, θέματα υιοθεσίας κλπ. Ρυθμίζεται και είναι πολύ σοβαρή αυτή η καινοτομία, η διαδικασία αποζημίωσης των αδίκως καταδικασθέντων ή προσωρινά κρατηθέντων. Προβλέπονται ρυθμίσεις για τους αντιρρησίες συνείδησης, για τους συμβολαιογράφους, για την ενίσχυση των νέων δικηγόρων και μία σειρά από άλλες ειδικότερες διατάξεις, οι οποίες θα μας απασχολήσουν στην κατ' άρθρο συζήτηση.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριοι συνάδελφοι, ζητώ από το Σώμα να κάνει δεκτό επί της αρχής το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Αλέξανδρος Λυκουρέζος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχήν θα ήθελα να εκφράσω τη διαμαρτυρία μου, διότι αυτήν τη στιγμή, πριν από ένα λεπτό, διανεμήθη προσθήκη στο σχέδιο νόμου «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές ρυθμίσεις», την οποία φέρνει στη Βουλή ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Παπαντωνίου για θέμα που μοιάζει να είναι ιδιαίτερα σοβαρό. Πώς είναι δυνατόν πάλι να αιφνιδιάζει τη Βουλή; Καλούμεθα να αποφανθούμε σήμερα επί μιας τροπολογίας η οποία κατατίθεται αυτήν τη στιγμή αιφνιδιαστικά; Το νομοσχέδιο αυτό το συζητήσαμε στην επιτροπή σε τέσσερις συνεδριάσεις και δεν ετέθη ποτέ τέτοιο θέμα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αλλάζει εντελώς η μετοχοποίηση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Σήμερα, προ δύο λεπτών διανέμεται στη Βουλή εισηγητική έκθεση και άρθρο το οποίο αφορά τροποποίηση του νόμου 2000/91. Δεν είμαστε έτοιμοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, έλαβε γνώση του προβλήματος και το Προεδρείο, όντως δημιουργείται κάποιο θέμα. Ας προχωρήσουμε στη συζήτηση του νομοσχεδίου και θα αντιμετωπισθεί και θα συζητηθεί το θέμα στη Βουλή.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Είναι κοινή διαπίστωση ότι η απονομή της δικαιοσύνης πάσχει, εμφανίζει μεγάλες και σοβαρές καθυστερήσεις. Ο διάδικος πολίτης εξαντλείται, ταλαιπωρείται, η δε παρατεταμένη εκκρεμοδικία υπονομεύει ουσιαστικά την αρχή της δίκαιης και ταχείας δίκης που έχει θεσμοθετηθεί με το άρθρο 6 της Διεθνούς Συμβάσεως της Ρώμης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στο χώρο των πολιτικών δικαστηρίων το μεγαλύτερο πρόβλημα παρουσιάζεται στις διαφορές που υπάγονται στην τακτική διαδικασία κυρίως ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου, καθόσον η διαδικασία των αποδείξεων που τάσσει η προδικαστική απόφαση είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα.

Πριν προχωρήσω στην κριτική του σχεδίου νόμου, θα ήθελα να κάνω ένα σύντομο ιστορικό πρόλογο. Με την εισαγωγή του κώδικα πολιτικής δικονομίας προδικαστικές αποφάσεις εκδίδοντο υποχρεωτικά σε όλες τις υποθέσεις της τακτικής διαδικασίας. Με το νόμο 1478/84 καταργήθηκε τελείως η προδικαστική απόφαση και ορίστηκε ότι για τις αποφάσεις ειρηνοδικείου και μονομελούς πρωτοδικείου θα εκδίδεται κατά κανόνα οριστική απόφαση, για δε τις αποφάσεις του πολυμελούς πράξη αποδείξεως, δηλαδή προδικαστική χωρίς αιτιολογία.

Επειδή και το σύστημα αυτό δεν ευδοκίμησε, ο νομοθέτης με το νόμο 2145/93 επανεισήγαγε την προδικαστική απόφαση για όσες υποθέσεις του πολυμελούς πρωτοδικείου ο πρόεδρος κρίνει ότι πρέπει να εκδοθεί προδικαστική απόφαση. Για τις άλλες υποθέσεις προέβλεπε την διαδικασία του άρθρου 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, δηλαδή την κατάργηση της προδικαστικής, όπως τώρα εισηγείται το Υπουργείο. Η πράξη απέδειξε ότι μόνο σε υποθέσεις διαζυγίου λόγω τετραετούς διαστάσεως και σε ένα σύνολο περίπου 20% των άλλων υποθέσεων εφαρμόζεται το άρθρο 270, δηλαδή δεν ακολουθείται η διαδικασία της εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως.

Για να απεμπλακεί η απονομή της δικαιοσύνης από τις μεγάλες και ψυχοφθόρες καθυστερήσεις, ο Υπουργός Δικαιοσύνης έφερε στη Βουλή το υπό κρίση νομοσχέδιο, βασικός πυρήνας του οποίου είναι η ολοσχερής κατάργηση της προδικαστικής απόφασης και η εφαρμογή της διατάξεως 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σε όλες τις υποθέσεις αρμοδιότητας πολυμελούς πρωτοδικείου.

Θα μπορούσε να συμφωνήσει κανείς προσεγγίζοντας θεωρητικά τη νομοθετική αυτή πρωτοβουλία. Δυστυχώς, όμως, η πραγματικότητα δεν μας επιτρέπει κάτι τέτοιο. Κάτω από τις σημερινές συνθήκες η καθιέρωση του μέτρου αυτού, σύμφωνα με το οποίο αφ' ενός μεν όλο το αποδεικτικό υλικό και οι ισχυρισμοί των διαδίκων θα συγκεντρώνονται πριν από τη συζήτηση η οποία θα διεξάγεται με βάση τις αρχές της αμεσότητας και της προφορικότητας και αφ' ετέρου δεν θα

εκδίδεται προδικαστική, αλλά κατευθείαν οριστική απόφαση, θα προκαλέσει και θα συσσωρεύσει περισσότερα προβλήματα και μεγαλύτερες καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης.

Συγκεκριμένα, για να επιτευχθεί ο στόχος που επιδιώκεται με την κατάργηση της δεύτερης φάσης διεξαγωγής της τακτικής διαδικασίας, εκείνης δηλαδή που αρχίζει από την έκδοση της προδικαστικής και περιλαμβάνει κυρίως τη χρονοβόρα διαδικασία διεξαγωγής των αποδείξεων, απαιτούνται βασικά τέσσερις προϋποθέσεις: Πρώτον, η συμπλήρωση των κενών οργανικών θέσεων των δικαστών. Δεύτερον, η συμπλήρωση των κενών οργανικών θέσεων των δικαστικών υπαλλήλων. Τρίτον, περισσότερες και καλύτερα εξοπλισμένες αίθουσες. Τέτατον, η πλήρης μηχανοργάνωση και τήρηση των πρακτικών με τη μέθοδο της ηλεκτρονικής στενογραφίας.

Πρώτα λοιπόν, θα πρέπει κατά την άποψή μας να καλυφθούν τα παραπάνω κενά και ύστερα να προχωρήσουμε στις αναγκαίες τροποποιήσεις των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Οι εκπρόσωποι της Ενώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων κύριοι Βαλμαντώνης και Αθανασόπουλος, ο εκπρόσωπος της συντονιστικής επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας κ. Ρουπακιάς και οι εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας δικαστικών υπαλλήλων κ. Ραφτόπουλος και κα Μητσώνη, περιέγραψαν ενώπιον της αρμοδίας επιτροπής την κατάσταση που επικρατεί σήμερα ιδίως στα μεγάλα Πρωτοδικεία της χώρας. Επεσήμαναν ακόμη ότι χωρίς την απαραίτητη ανθρώπινη και υλικοτεχνική υποδομή η εφαρμογή του μέτρου που εισηγείται η Κυβέρνηση, αντί να επιταχύνει τη διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης, θα επιφέρει σύγχυση και μεγαλύτερες ακόμη καθυστερήσεις.

Οι νομοθετικές τομές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αποδίδουν όταν προηγούνται των βασικών προϋποθέσεων, που είναι αναγκαίες για την υλοποίησή τους. Θα πρέπει, λοιπόν, πρώτα να καλυφθούν τα οργανικά κενά στις θέσεις των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων, να ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική μηχανοργάνωση που βρίσκεται σε νηπιακό στάδιο δυστυχώς ακόμη σήμερα και στη συνέχεια να προχωρήσουμε στην κατάργηση της προδικαστικής αποφάσεως. Πρέπει πρώτα απ' όλα να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα βασικά ελλείμματα στη λειτουργία της δικαιοσύνης και στη συνέχεια θα είναι όχι μόνο δυνατός αλλά και αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός των σχετικών διατάξεων της Πολιτικής Δικονομίας.

Θα αναφέρω μερικά παραδείγματα για όσους δεν γνωρίζουν: Στο Πρωτοδικείο Αθηνών υπάρχουν τα Τμήματα Ενοχικού, Οικογενειακού, Εμπράγματος, Εμπορικού. Έξι Τμήματα Ενοχικού συνεδριάζουν κάθε Πέμπτη απόγευμα. Εκδικάζουν σήμερα περίπου δεκαπέντε, είκοσι υποθέσεις σε κάθε σύνθεση. Εάν ισχύσει το μέτρο αυτό, θα έχουμε το εξής κατά την άποψή μας άλυτο πρόβλημα: Δεν θα είναι δυνατόν μέσα σε ένα απόγευμα, έστω και μέχρι αργά το βράδυ, να ολοκληρώνεται η εκδίκαση των υποθέσεων, που πολλές φορές είναι σοβαρότατες. Η εξέταση των μαρτύρων πολλές φορές δεν θα είναι δυνατόν να ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα να διακόπτεται η συνεδρίαση για να συνεχιστεί την επομένη ημέρα. Την επομένη ημέρα όμως οι δικαστές θα είναι απασχολημένοι σε άλλες συνθέσεις, στο Μονομέλές, στα Τριμελή Πλημμελειοδικεία και θα δημιουργηθεί χειρότερο χάος από το σημερινό.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης επιμένει και ισχυρίζεται, ότι μέχρι την έναρξη του επομένου δικαστικού έτους το Σεπτέμβριο του 2001, οπότε και θα αρχίσει η ισχύς των σχετικών διατάξεων, θα έχουν δημιουργηθεί όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις για να εφαρμοστεί χωρίς προβλήματα το μέτρο αυτό. Δεν υιοθετώ την υπουργική αισιοδοξία. Πολύ φοβάμαι ότι η επιμονή του Υπουργείου θα προκαλέσει νέα αδιέξοδα, θα επιβαρύνει ακόμη περισσότερο την απονομή της δικαιοσύνης και θα οδηγήσει σε εκρηκτικές καταστάσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Μας πληροφόρησε ο κύριος Υπουργός ότι εγκρίθηκε η πρόσληψη, αν δεν κάνω λάθος, εννιάκοσίων δικαστικών

υπαλλήλων. Πέραν του ότι τα οργανικά κενά είναι δυόμισι χιλιάδες, είναι αμφίβολο εάν θα έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες πρόσληψης αυτών των υπαλλήλων μέχρι το Σεπτέμβριο. Και πάλι δεν είναι αρκετό μέτρο αυτό.

Διερρωτάμαι λοιπόν, γιατί ο κύριος Υπουργός και το Υπουργείο επέλεξαν να αγνοήσουν τις επισημάνσεις και τις εκκλήσεις όλων των αρμοδίων φορέων, όλων εκείνων που καθημερινά βιώνουν τη λειτουργία και την απονομή της δικαιοσύνης, που αγωνιούν για την ποιότητα στην απονομή της δικαιοσύνης, που ενδιαφέρονται για την προώθηση και την ταχεία διεκπεραίωση των υποθέσεων.

Γιατί, λοιπόν, αγνοούμε τις εκκλήσεις τους; Δεν υπήρξε κανείς που να συμφώνησε με αυτό το μέτρο και με αυτήν τη νομοθετική πρωτοβουλία. Και οι δικαστές και οι δικηγόροι και οι δικαστικοί υπάλληλοι με σαφήνεια σας είπαν: «Προς Θεού, μην προχωρήσετε. Ετοιμάστε πρώτα, ολοκληρώστε την υλικοτεχνική υποδομή, συμπληρώστε τα κενά στους δικαστές και στους δικαστικούς υπαλλήλους και μετά να προχωρήσουμε, γιατί όλο ενδιαφερόμαστε να λυθεί αυτό το φοβερό πρόβλημα της ουσιαστικής αρνησιδικίας, με τις αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης».

Με το δεύτερο κεφάλαιο του σχεδίου νόμου τροποποιούνται μεταξύ άλλων οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που αφορούν στην αποζημίωση εκείνων που καταδικάστηκαν ή κρατήθηκαν προσωρινά και μετέπειτα αθωώθηκαν. Είναι μια σημαντική, θα έλεγα, ρύθμιση που επιβάλλεται τόσο από το άρθρο 7 παράγραφος 4 του Συντάγματος, όσο και από διεθνείς συμβάσεις. Μία από τις κορυφαίες εκδηλώσεις προστασίας του πολίτη είναι ο θεσμός της αποζημίωσης, όταν καταδικάζεται κάποιος προσωρινά, κρατείται και στη συνέχεια αθωώνεται. Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται η επανόρθωση της προσβολής του αγαθού της προσωπικής ελευθερίας που προσβάλλεται κατά τη λειτουργία και κατά τη διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης, γιατί στην έννοια της ορθής απονομής της δικαιοσύνης δεν συμπεριλαμβάνεται μόνο η τιμωρία των ενόχων, αλλά και η αποκατάσταση του πολίτη που διασύρθηκε και στερήθηκε της προσωπικής του ελευθερίας χωρίς να είναι υπαίτιος.

Στην κατ' άρθρο συζήτηση του νομοσχεδίου θα διατυπώσω ορισμένες παρατηρήσεις σχετικά με την παραπάνω ρύθμιση, όπως επίσης θα διατυπώσω και ορισμένες παρατηρήσεις σχετικά με τις τροποποιήσεις που προτείνονται με το σχέδιο νόμου στο νόμο 2472/97 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Εν όψει όλων αυτών που ανέπτυξα, είμεθα αντίθετοι επί της αρχής του νομοσχεδίου και θα το καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Ό,τι συμβαίνει στην οικονομία έχει αντανάκλαση και στο εποικοδόμημα, όπως λέμε εμείς, και φυσικά σε κάθε τομέα του εποικοδομήματος, άρα και στη δικαιοσύνη. Εφαρμόζουμε πολιτική λιτότητας σε επίπεδο οικονομίας, εισοδήματος, ασφαλιστικών δικαιωμάτων, εργασιακών δικαιωμάτων, αφαιρούμε τέτοια δικαιώματα για να χαμηλώσουμε το κόστος. Από την πολιτική της λιτότητας πλήττεται και η δικαιοσύνη.

Και έρχεστε τώρα με μία σειρά νομοσχεδίων που από το 1989 έχουν τη λογική, «δεν μας φτάνουν τα χρήματα», είτε αυτό αφορά τις διαδικασίες στη δικαιοσύνη, είτε το σφωφρονιστικό σύστημα –δεν χωράνε οι φυλακές– να πάρετε μέτρα με τα οποία θα αντιμετωπίσετε την κατάσταση με συντόμευση των διαδικασιών γι' α να μην μπαίνει τόσος κόσμος στη φυλακή. Δηλαδή ας πληρώνουν και ας βρίσκονται έξω, ή να βγαίνουν νωρίτερα χωρίς να έχει επιτευχθεί ο στόχος του σφωφρονισμού.

Εμείς διαφωνούμε με αυτήν τη λογική. Δεν είναι δυνατόν να γίνεται διαχείριση κάτω από την πίεση μικρών κονδυλίων για το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Κάτω απ' αυτήν την πίεση έρχεται αυτό το νομοσχέδιο που επιταχύνει την τακτική διαδικασία στα πολυμελή πρωτοδικεία. Αυτό θα έχει σοβαρές επιπτώσεις και για τους διάδικους και για τους μαχόμενους δικηγόρους και για τους δικαστές. Τελικά, θα έχει επιπτώσεις και στις αποφάσεις, στην ποιότητα της δικαιοσύνης που απονέμεται μέσα απ' αυτές

τις διαδικασίες.

Το προηγούμενο σύστημα έχει δοκιμαστεί. Μπορεί να οδηγούσε σε καθυστερήσεις, αλλά αυτές δεν οφειλόντουσαν στη λειτουργία του συστήματος. Αν υπήρχαν δυσλειτουργίες, ας τις διορθώναμε. Οι δυσλειτουργίες οφειλόντουσαν στην έλλειψη δικαστών, κτιρίων, μηχανοργάνωσης και δικαστικών υπαλλήλων. Τώρα ακόμη και να βρεθούν οι δικαστές, διότι οι εκατόν πενήντα που λέτε ότι θα προσληφθούν δεν φτάνουν –αυτά δεν τα λέμε μόνο εμείς, αλλά τα λένε και οι εκπρόσωποι των δικαστών– δεν θα φτάνουν και οι εννιάκοσιοι δικαστικοί υπάλληλοι, αφού οι κενές οργανικές θέσεις είναι πάνω από δύο χιλιάδες. Οι εκπρόσωποι των δικαστών λένε ότι δεν πρέπει μόνο να καλυφθούν οι εκατόν ενενήντα οργανικές θέσεις, αλλά ότι χρειάζεται ακόμη μεγαλύτερος αριθμός, διότι λόγω των εξελίξεων στην κοινωνία έχουν γίνει περισσότερες οι δίκες και πιο πολύπλοκες από το παρελθόν. Έχουμε αμφιβολίες αν θα λειτουργήσει η πρόσληψη αυτών των δικαστών μέχρι το Σεπτέμβριο. Εκ των πραγμάτων θα αναγκαστείτε να αναβάλετε για την επόμενη δικαστική χρονιά τη λειτουργία του νέου συστήματος. Και πάλι όμως νομίζουμε ότι το παλαιό σύστημα ήταν καλύτερο με τις διορθώσεις που θα έπρεπε να γίνουν. Θα εξηγήσω μετά γιατί είναι καλύτερο το ισχύον σύστημα.

Τώρα η δικαιοσύνη γίνεται πιο ακριβή. Τώρα δεν θα μπορούν τα φτωχά λαϊκά στρώματα να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη. Έτσι θα στερούνται στοιχειωδών δικαιωμάτων. Αν κάποιος δεν μπορεί να πάει στον Άρειο Πάγο, αυτό είναι στέρηση δικαιώματος και δεν αναπληρώνεται από την πρόθεσή σας να φέρετε ένα σύστημα που υπάρχει σε άλλες χώρες, δηλαδή το θεσμό της νομικής προστασίας των απόρων. Και αυτό διότι το ποιος είναι άπορος και ποιος δεν είναι δεν μπορεί να κριθεί αν κάποιος είναι φτωχός και δεν έχει χρήματα για να κυνηγήσει μία υπόθεση.

Η τρίτη σημαντική διαφωνία μας που είναι αρκετή για να καταψηφίσουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο είναι στο άρθρο 34 για την επέκταση της δυνατότητας συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.

Εδώ πρέπει να επισημάνω ότι οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, των Δικηγορικών Συλλόγων και των Δικαστικών Υπαλλήλων, που τους ακούσαμε στην επιτροπή, ήταν από αρνητικούς μέχρι πολύ επιφυλακτικοί ακόμη και για το νέο σύστημα.

Τι έχουμε να αντιτάξουμε στα επιχειρήματά σας και τις προτάσεις σας. Πρώτα-πρώτα θα ακολουθηθούν συνοπτικότερες διαδικασίες με κίνδυνο αν είναι σωστή η κρίση των δικαστών για αντικείμενα μεγάλης οικονομικής αξίας, γιατί μιλάμε για τα πολυμελή πρωτοδικεία. Πού βρίσκονται τα προβλήματα; Ως τώρα για τον προσδιορισμό των θεμάτων προς απόδειξη γινόταν διάσκεψη από τριμελές όργανο του δικαστηρίου και μετά αναλάμβανε αυτός που χρεωνόταν και έκανε την εξέταση των μαρτύρων. Τώρα την ευθύνη για τον προσδιορισμό των θεμάτων, ό,τι έχει σχέση με την απόδειξη, την αναλαμβάνει μόνος του ο εισηγητής, ο οποίος στα ασφυκτικά πλαίσια των τριάντα ημερών από την κατάθεση των προτάσεων ή των δεκαπέντε ημερών από την κατάθεση της προσθήκης ή της αντίκρουσης πρέπει να καταλάβει την υπόθεση να προσδιορίσει τα ζητήματα και όταν θα λειτουργήσει το σύστημα κατά τη δικάσιμο στο ακροατήριο προσωπικά αυτός να βοηθήσει τον πρόεδρο και το άλλο μέλος να γίνουν στοιχειωδώς μέτοχοι του προβλήματος και της υπόθεσης, γιατί δεν προηγήθηκε όπως ήταν παλαιότερα η διάσκεψη. Φτάνουμε λοιπόν σε μια υπόθεση που δεν θα είναι ώριμη και οι δύο από τους τρεις δεν θα καταλαβαίνουν καλά το τι γίνεται. Αυτό είναι πολύ αρνητικό και υπάρχει κίνδυνος για την ορθή κρίση του δικαστηρίου.

Δεύτερο ζήτημα. Μέχρι τώρα εξετάζονταν με τη διαδικασία των μαρτυρικών καταθέσεων δύο μάρτυρες. Πάμε σε έναν τώρα και κατ' εξαίρεση μπορεί να κάνει δεκτό το αίτημα το δικαστήριο της εξέτασης και άλλοι μάρτυρα.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι κατ' εξαίρεση, ένας τουλάχιστον.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Ένας τουλάχιστον, αλλά ήταν δύο.

Μάλιστα κάτω από την πίεση ότι πρέπει να τελειώνουμε τις υποθέσεις, μια και ο φόρτος εργασίας είναι μεγάλος, πολύ δύσκολοι οι δικαστές θα δέχονται να εξεταστεί και ο δεύτερος ή ο τρίτος μάρτυρας. Σημειωτέον πως ο χρόνος είναι πολύτιμος για τους δικαστές, θα γίνεται η διαδικασία της εξέτασης των μαρτύρων ενώπιον του ακροατηρίου, θα έχουν βάλει και ένα ορισμένο πλάνο για να τα βγάλουν πέρα, π.χ. είκοσι υποθέσεις την ημέρα και δεν θα τους φτάνει ο χρόνος. Έτσι εκ των πραγμάτων οι διαδικασίες θα είναι συνοπτικές και αυτό σε βάρος της ποιότητας του αποδεικτικού υλικού και πώς θα ελέγχονται όλα τα στοιχεία της υπόθεσης.

Το τρίτο ζήτημα αφορά τα πρακτικά. Μας διαβεβαιώνετε ότι από το Σεπτέμβριο θα γίνεται απομαγνητοφώνηση, ότι θα έχει εκπαιδευτεί αυτός ο κόσμος. Όμως, αν δεν το καταφέρατε, δεν θα μπορεί να ξεκινήσει αυτή η υπόθεση. Το πιο λογικό θα ήταν να μην ξεκινήσει από το Σεπτέμβριο. Ακόμα δεν έχει γίνει διαγωνισμός, το ΑΣΕΠ ζητάει μια σειρά από διαδικασίες και εκ των πραγμάτων θα αναγκαστείτε να πάτε παραπέρα και με άλλο νομοσχέδιο να φέρετε διάταξη για να αλλάξουμε το χρόνο έναρξης του συστήματος.

Ως τώρα με την προηγούμενη διαδικασία συζητιόντουσαν εξήντα με ογδόντα υποθέσεις σε κάθε ακροατήριο. Τώρα δεν θα χρειάζεται μισή ώρα εξέταση των μαρτύρων μέσω όρο σε κάθε υπόθεση; Και αν κάποιες υποθέσεις είναι πιο περίπλοκες και σύνθετες, μπορεί να εκδικαστούν λιγότερες από δεκαπέντε ή είκοσι υποθέσεις την ημέρα. Έτσι, όταν θα φτάνουν σε ένα σημείο που δεν θα μπορούν να εκφέρουν κρίση, γιατί δεν θα είναι αρκετή η εξέταση με τον τρόπο που έγινε, θα προσφεύγει το δικαστήριο στην επανεξέταση, όπως αυτή προβλέπεται. Η άλλη περίπτωση είναι πως τελείωσε ο χρόνος, σταματάει το δικαστήριο, γιατί η υπόθεση είναι μεγάλη και σταματάμε και την εξέταση των μαρτύρων. Έτσι θα συνεχιστεί την επόμενη.

Και στις δύο περιπτώσεις υπάρχει ζήτημα πώς θα επιτυγχάνετε την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου και πώς θα βρίσκετε και αίθουσα. Είναι ο χαμός για τον οποίον είπε ο συνάδελφος που μίλησε πριν από μένα. Θα υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες. Και μη νομίζουμε ότι και με αυτήν τη διαδικασία θα κερδίσουμε πάρα πολύ χρόνο. Διότι στα μονομελή πρωτοδικεία που εφαρμόζεται αυτό το σύστημα της εξέτασης των μαρτύρων στο ακροατήριο, για να εκδικαστεί μία υπόθεση και να βγει χρειάζεται ενάμιση περίπου χρόνος. Ήδη είναι στα μονομελή.

Εδώ λοιπόν έχουμε πολλές αμφιβολίες αν στο κέρδος από άποψη χρόνου θα είναι αρκετό για να ισοφαρίσει τις απώλειες σε ποιότητα της δικαιοσύνης. Είμαστε λοιπόν για όλους αυτούς τους λόγους αρνητικοί.

Επιπρόσθετα θεωρούμε αρνητικό ότι περιορίζεται το δικαίωμα της αναβολής. Βεβαίως δεν είμαστε κατά της κατάχρησης του δικαιώματος να ζητούν αναβολή. Διότι τώρα χρειάζονται μόνο για σπουδαίο λόγο. Και μάλιστα με αντικίνητρο χρηματικό σε βάρος αυτού που ζητά την αναβολή.

Επίσης αρνητικό είναι το ότι θα κρίνονται οι διάδικοι ως παρόντες, εφόσον δεν εμφανιστεί ο ένας, θα κρίνεται ως παρών και το μόνο δικαίωμα που θα έχει είναι να εξετασθεί στη δευτεροβάθμια εξέταση της υπόθεσης, που βεβαίως θα γίνεται εξέταση μαρτύρων αν δεν εξετάστηκαν την πρώτη φορά. Στην πράξη όμως πού οδηγούμαστε με αυτό; Οδηγούμαστε στο να καταργείται ο δεύτερος βαθμός εξέτασης της υπόθεσης όταν θα θεωρούνται ως παρόντες. Ενώ ένα στοιχειώδες δικαίωμα είναι να εξετάζεται σε δύο βαθμούς ο κάθε ενδιαφερόμενος, είτε κάνει αγωγή είτε έχει γίνει προσφυγή σε βάρος του. Εκ των πραγμάτων εδώ οδηγούμαστε στην εξέταση για μία φορά της υπόθεσης του.

Τέλος, υπάρχει το μεταβατικό στάδιο με τις υποθέσεις που έχουν προσδιοριστεί για μετά το Σεπτέμβριο. Θα είναι δύσκολο για τους δικηγόρους να ετοιμαστούν με το καινούριο σύστημα. Δεν είναι σωστό. Θα έπρεπε εφόσον προσδιορίστηκαν πριν από το Σεπτέμβριο να ακολουθηθεί το παλαιό σύστημα.

Θα υπάρξει και το εξής πρακτικό ζήτημα, ότι κάποιου οι μάρτυρες εξετάστηκαν μέχρι το Σεπτέμβριο, του άλλου διάδικο δεν εξετάστηκαν οι μάρτυρες μέχρι το Σεπτέμβριο. Τι

θα γίνει σε αυτήν την περίπτωση; Υπάρχει ανισότητα των όπλων για τους δύο διάδικους. Γι' αυτό καλό θα είναι αυτές οι υποθέσεις να πάνε με το παλαιό σύστημα.

Το αποτέλεσμα όλων αυτών τα οποία ανέλυσα θα είναι να έχουν χειρότερη ποιότητα δικαιοσύνης και θα πλήττονται κυρίως οι διάδικοι, θα υπάρχουν κίνδυνοι για την ορθή κρίση του δικαστηρίου, δηλαδή πλήττεται η λογική της δίκαιης δίκης.

Δεύτερον, θα υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες στους μαχόμενους δικηγόρους λόγω των ασφυκτικών προθεσμιών και της πίεσης του χρόνου και αυτό ευνοεί τα μεγάλα δικηγορικά γραφεία σε βάρος των μικρών.

Τρίτον, θα εντατικοποιηθεί από αυτό το σύστημα η δουλειά των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων και εκ των πραγμάτων θα οδηγηθούν σε παραβίαση του ωραρίου. Και νομίζω ότι εδώ γίνεται μία συστηματική προσπάθεια να μην τηρείται πλέον το ωράριο για τους δικαστές και για τους δικαστικούς υπαλλήλους. Εμείς είμαστε αντίθετοι, γιατί είναι εργαζόμενοι και αυτοί.

Ένας άλλος λόγος για τον οποίον είμαστε αντίθετοι με το νομοσχέδιο είναι και το ότι γίνεται πιο ακριβή η δικαιοσύνη.

Πώς γίνεται αυτό; Με τρεις τρόπους σε τρεις ρυθμίσεις. Πρώτον, με την κατάργηση του συμψηφισμού εξόδων και την καθιέρωση του επιμερισμού των εξόδων για να αποτρέπεται αυτός που θα φοβάται ότι εάν χάσει την υπόθεση θα πληρώσει και τα έξοδα.

Δεύτερον, για να ζητήσει κάποιος αναβολή και εφόσον του δοθεί θα πληρώσει τριπλάσιο ποσό του ελαχίστου της αμοιβής για παράσταση, δηλαδή πάνω από τριακόσιες χιλιάδες για να πάρει την αναβολή.

Τρίτη επιβάρυνση είναι αυτό το σύστημα που βάζετε ότι όταν προσφύγει κάποιος στον Άρειο Πάγο, όταν κάνει αναίρεση στον Άρειο Πάγο θα εξεταστεί από τριμελές συμβούλιο εάν είναι παραδεκτή η αναίρεση και βάσιμη προδήλως από το τριμελές συμβούλιο. Και μάλιστα πληροφοριακά λέει ο εισηγητής θα απευθύνεται στο τριμελές συμβούλιο άμα κρίνεται απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη θα μπορεί τότε αυτός που του κρίθηκε αβάσιμη η αναίρεση να επιμείνει για να πάει η υπόθεση να εξεταστεί από κάποιο τμήμα του Αρείου Πάγου, αλλά θα πρέπει να πληρώσει μέχρι και ένα εκατομμύριο δραχμές παράβολο. Μπορούν οι Έλληνες μισθοσυντήρητοι να πληρώνουν τριακόσιες χιλιάδες για την αναβολή να υπάρχει φόβος να επιμεριστούν τα έξοδα και μέχρι ένα εκατομμύριο συν την αμοιβή του αντίπαλου δικηγόρου κατά το ήμισυ; Μιλάμε εδώ πέρα για ενάμισι-δύο εκατομμύρια επιπλέον μόνο από αυτές τις ρυθμίσεις. Για ποια δικαιοσύνη λέμε που μπορεί να προσφεύγει ο κάθε Έλληνας; Και άμα δεν μπορεί να προσφεύγει ο κάθε Έλληνας, δεν παραβιάζονται στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα;

Και εδώ παρεμπιπτόντως θα πω και για το τριμελές αυτό συμβούλιο πώς λειτουργεί. Λειτουργεί χωρίς να καλούνται οι διάδικοι. Οι ίδιοι δικαστές οι οποίοι δικάζουν και κρίνουν αβάσιμη προδήλως ή απαράδεκτη την υπόθεση θα μπορούν να είναι και στο τμήμα του Αρείου Πάγου που θα εκδικάζει την υπόθεση γιατί την έχουν εξετάσει στο τριμελές αυτό όργανο και ο εισηγητής μάλιστα δεν θα κάνει εμπεριστατωμένη έκθεση αλλά συνοπτική έκθεση, πράγμα που θα δυσκολεύει αυτόν που θίγεται για να αντικρούσει τα επιχειρήματα του εισηγητή.

Και έρχομαι στο τελευταίο ζήτημα που αφορά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Έχουμε αντιρρήσεις και σε επί μέρους άλλα ζητήματα, αλλά θα τα συζητήσουμε επί των άρθρων ή εάν καταφέρω θα τα πω στη δευτερολογία μου, κύριε Υπουργέ.

Έρχομαι λοιπόν στο άρθρο 34. Με τη λογική του να προσθέτουμε και άλλες διατάξεις στο υπάρχον σύστημα, στον υπάρχοντα νόμο για τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων τελικά ανοίγουμε τόσο πολύ αυτήν τη δυνατότητα που δεν ξέρουμε πού μπορούμε να φθάσουμε. Το φακέλωμα λοιπόν μπορεί να επεκτείνεται, όπως βλέπω, με μία σειρά διατάξεις και τέτοια διάταξη είναι το άρθρο 34. Τι γίνεται με το άρθρο 34; Ενώ έως τώρα τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα μαζεύονταν μόνο εάν ήταν σε βάρος του κατηγορουμένου για

να τα κάνει χρήση ο κατηγορούμενος, τώρα σε περίπτωση που αφορούν τον κατηγορούμενο στο δικαστήριο είτε διώκεται πειθαρχικά και εφόσον χρειάζονται στη δίκη, όπως λέγεται, τότε θα μπορεί να υπάρξει συλλογή και επεξεργασία. Επίσης ενώ μόνο για λόγους εγκληματολογικής σωφρονιστικής πολιτικής και λόγους εθνικής ασφάλειας μπορούσαν να μαζεύονται ευαίσθητα δεδομένα, τώρα αυτή η δυνατότητα θα υπάρχει και για την προστασία της υγείας και για το δημόσιο έλεγχο των κοινωνικών παροχών.

Τρίτη δυνατότητα. Ως τώρα κακώς ο ιδιώτης εργοδότης μπορούσε χωρίς να ανακοινώνει στην αρμόδια αρχή να μαζεύει τα απλά στοιχεία και χωρίς να ζητά άδεια να μαζεύει και ευαίσθητα στοιχεία των εργαζομένων στην επιχείρηση, στο εργοστάσιο. Αυτό το δικαίωμα το χωρίς ανακοίνωση για τα απλά και χωρίς άδεια για τα ευαίσθητα το επεκτείνεται στο δημόσιο για να διευκολυνθεί το φακέλωμα των δημοσίων υπαλλήλων.

Για λόγους εθνικής ασφάλειας και χωρίς υποχρέωση ενημέρωσης, επιτρεπόταν να μαζεύονται ευαίσθητα στοιχεία. Τώρα, για σοβαρά εγκλήματα λέτε ότι θα το περιορίσετε στα κακουργήματα -καλό είναι να το κάνετε αυτό- αλλά θα το επεκτείνετε, χωρίς την υποχρέωση ενημέρωσης, σε βάρος αυτού του οποίου γίνεται η συλλογή των στοιχείων. Όλες αυτές οι διατάξεις υπηρετούν και τον ετοιμαζόμενο «τρομονόμο».

Τέλος, πολύ αρνητική είναι η δυνατότητα να παίρνει την ευθύνη για τη συλλογή τέτοιων στοιχείων, προσωρινά έστω, ο πρόεδρος της Επιτροπής Προσωπικών Δεδομένων, ή να λειτουργεί αυτή η επιτροπή με τη λογική των τμημάτων, οπότε και την ευθύνη θα την παίρνουν λιγότερα πρόσωπα και όχι η επιτροπή σε ολομέλεια.

Για όλους αυτούς τους λόγους, είτε αφορούν τα ατομικά δικαιώματα είτε αφορούν τις διαδικασίες με την επιτάχυνση είτε το κόστος απονομής της δικαιοσύνης, εμείς βλέπουμε ότι το νομοσχέδιο κινείται σε αρνητική κατεύθυνση και το καταψηφίζουμε επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κουβέλης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ : Κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ υποχρέωσή μου να επισημάνω στην αρχή της ομιλίας μου για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ότι είναι απαράδεκτη η επιλογή ο Υπουργός Οικονομικών να φέρνει σήμερα στην Ολομέλεια τροπολογία, η οποία αφορά και σε άσχετα θέματα και σε κάθε περίπτωση εξαιρετικά σοβαρά ζητήματα, τα οποία θα έπρεπε να τύχουν του ελέγχου και της βασάνου της αρμόδιας Διαρκούς Επιτροπής.

Κύριε Πρόεδρε, θα επαναλάβω αυτό που ακούστηκε, ότι και το Προεδρείο έχει την υποχρέωση να επιληφθεί του ζητήματος, προκειμένου και αυτό μ' έναν υπεύθυνο τρόπο να μας πει, αν είναι δυνατόν να έρχεται να συζητηθεί ως τροπολογία ένα τεράστιο ζήτημα που αφορά στην επίσπευση των αποκρατικοποιήσεων, αφορά στη λειτουργία του χρηματιστηρίου, αφορά στην αλλαγή της αρμοδιότητας ελέγχου ζητημάτων που αφορούν στις ιδιωτικοποιήσεις από τη δικαιοσύνη.

Με τη μορφή αυτή, κύριε Υπουργέ, απευθύνομαι και σε σας και σας ερωτώ: Προτίθεσθε μέχρι πέρας της συζητήσεως του παρόντος νομοσχεδίου να φέρετε τροπολογία-προσθήκη για άλλα ζητήματα που αφορούν το χώρο της δικαιοσύνης, ή όχι; Διότι αν προτίθεσθε να φέρετε τροπολογία-προσθήκη στο παρόν νομοσχέδιο για άλλα ζητήματα, θα είναι πάρα πολύ χρήσιμο να το ξέρουμε. Και το λέω, κύριοι συνάδελφοι -οφείλω να είμαι απόλυτα ειλικρινής μαζί σας- διότι αυτήν την ώρα που ομιλούμε βρίσκεται σε εξέλιξη απεργιακή κινητοποίηση των δικηγόρων της χώρας, αναφορικά με τα ζητήματα συνθηκών απονομής της δικαιοσύνης αλλά και με άλλες ρυθμίσεις, τις οποίες επιλέγει το Υπουργείο Δικαιοσύνης μαζί με το Υπουργείο Οικονομικών να προωθήσει. Επομένως, κύριε Υπουργέ, θα ήταν υπεύθυνος λόγος να μας πείτε, όταν θα πάρετε το λόγο, αν προτίθεσθε να ρυθμίσετε με τη μορφή τροπολογίας άλλα ζητήματα που αφορούν τη δικαιοσύνη.

Κύριοι συνάδελφοι, τα ζητήματα απονομής της δικαιοσύνης, το απαράδεκτο των συνθηκών απονομής της δικαιοσύνης, δεν προέκυψαν, ούτε ανακαλύφθηκαν με τη συζήτηση του παρόντος νομοσχεδίου στη Διαρκή Επιτροπή και εν συνεχεία στην Ολομέλεια. Αυτά τα προβλήματα υπάρχουν, είναι γνωστά στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, έχουν προβληθεί, έχουν αναδειχθεί, έχουν υποδειχθεί λύσεις, αν όχι για την αντιμετώπιση του συνόλου των προβλημάτων, τουλάχιστον για μερικά πολύ βασικά από αυτά. Και το λέω αυτό, διότι η επιλογή του Υπουργείου Δικαιοσύνης ήταν να μας φέρει ένα νομοσχέδιο για την επιτάχυνση των διαδικασιών, για την κατάργηση της προδικαστικής, με άλλα λόγια, απόφασης, ιδιαίτερα στο πολυμελές πρωτοδικείο, και δεν είχε την επιλογή όλο αυτό το χρονικό διάστημα στοιχειωδώς να αντιμετωπίσει ζητήματα, τα οποία απασχολούν το χώρο της απονεμόμενης δικαιοσύνης.

Δεν ανακάλυψε ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης ότι υπάρχουν κενές οργανικές θέσεις δικαστών. Δεν ανακάλυψε σήμερα ότι υπάρχουν πολλές κενές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων. Και προφανώς δεν διεπίστωσε ότι σήμερα δεν υπάρχει μηχανοργάνωση και μηχανογράφηση στο χώρο των δικαστηρίων.

Και το λέω αυτό, κύριοι συνάδελφοι, για να υποστηρίξω την άποψη ότι θα ήταν προτιμότερο να αποτελεί επιλογή του Υπουργείου Δικαιοσύνης η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων και όχι η εισαγωγή στη Βουλή ενός νομοσχεδίου, το οποίο με μία λογική πρωθύστερου θέλει να αντιμετωπίσει τα ζητήματα της επιτάχυνσης των διαδικασιών, όταν δεν έχει εξασφαλισθεί η αναγκαία υποδομή.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι όλοι μας ξεκινάμε από μία κοινή αφετηρία, η δικαιοσύνη να απονέμεται εγκαίρως, η δικαιοσύνη να απονέμεται ορθώς, η δικαιοσύνη να απονέμεται με διαδικασίες, οι οποίες θα παρέχουν εμπιστοσύνη στον πολίτη ότι κρίνεται από τη συντεταγμένη ανεξάρτητη αρχή, τη δικαιοσύνη, με όλους εκείνους τους κανόνες και με τις αναγκαίες συνθήκες που συνιστούν το εξαιρετικά επιβεβλημένο πλαίσιο της δίκαιης δίκης.

Φοβάμαι ότι πέρα από τις προθέσεις του κυρίου Υπουργού να επιταχυνθούν οι διαδικασίες, οι οποίες πράγματι με τους ρυθμούς που σήμερα εξελίσσονται ταλαιπωρούν τους πολίτες, υπάρχει το αντικειμενικό γεγονός ότι αυτό το νομοσχέδιο θα παραμείνει, ψηφιζόμενο -υποθέτω- από την κυβερνητική Πλειοψηφία των συναδέλφων, ως ένας νόμος κενός ουσιαστικού περιεχομένου, γιατί δεν θα μπορέσει να εφαρμοστεί.

Θέλω να σας βεβαιώσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτά που επιλέγω να υποστηρίξω, δεν έχουν καμία σχέση με την οποιαδήποτε αντιπολιτευτική διάθεση. Έχουν σχέση με τη βεβαιότητα και την παραδοχή ότι αποτελεί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και οι διατάξεις του «ασκήσεις επί χάρτου». Αλλά με παραγγέλματα νομοθετικά και νομοθετικές εντολές δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν τα ζητήματα της δικαιοσύνης, όταν απουσιάζουν από τη δομή της απονεμόμενης δικαιοσύνης οι αναγκαίοι όροι.

Και οι αναγκαίοι όροι, κύριοι συνάδελφοι, μεταξύ όλων των άλλων είναι: η ύπαρξη ικανού αριθμού δικαστών, δικαστικών υπαλλήλων, η ύπαρξη της αναγκαίας, της στοιχειώδους έστω υλικοτεχνικής υποδομής, που αναφέρεται στη μηχανοργάνωση και μηχανογράφηση, η οποία σήμερα τραγικά και προσβλητικά για τον πολιτισμό της χώρας απουσιάζει.

Έτσι, κύριοι συνάδελφοι, θα επαναλάβω αυτό το οποίο είπα στη Διαρκή Επιτροπή και προφανέστατα όχι για να σχηματοποιήσω το λόγο μου, αλλά για να καταδείξω την αγωνία μας ότι αυτό θα είναι ένα νομοθέτημα χωρίς περιεχόμενο, ότι ο κύριος Υπουργός επιλέγει να βάλει το κάρο μπροστά από τ' άλλα.

Επιλέγει ο κύριος Υπουργός να νομοθετήσει με ανύπαρκτες προϋποθέσεις, χωρίς υποδομές, χωρίς τις αναγκαίες συνθήκες που θα μπορούσαν να στηρίξουν τις ρυθμίσεις στην ουσιαστική τους έκφραση και εφαρμογή. Αυτές είναι οι αξιολογήσεις που κάνουμε για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Δεν αρνούμαστε την καλή πίστη και πρόθεση του κυρίου Υπουργού να προωθηθούν οι διαδικασίες για να σταματήσει η ταλαιπωρία του Έλληνα πολίτη από την πολιτική δικαιοσύνη, τη δικαιοσύνη που κρίνει τις ιδιωτικές διαφορές. Αλλά νομίζω ότι σφάλλει. Και οι επιλογές αυτές εμένα μου δίνουν την εντύπωση, για να μην πω τη βεβαιότητα, ότι αποτελούν σχεδιασμό ανθρώπων οι οποίοι δεν έχουν γνώση των συγκεκριμένων συνθηκών, που προσδιορίζουν την αρνητική υπόσταση της απονομής της δικαιοσύνης σήμερα.

Θα το καταψηφίσουμε το σχέδιο νόμου επί της αρχής και επιφυλασσόμεθα, όπου υπάρχει η δυνατότητα, να βελτιώσουμε κάποιες διατάξεις στην κατ' άρθρον συζήτηση.

Ήθελα όμως, κύριε Υπουργέ, να σας κάνω έκκληση και να σας ζητήσω να δεσμευθείτε ότι σε καμία περίπτωση αυτό το νομοσχέδιο, όταν θα γίνει νόμος με την ψήφο των κυβερνητικών Βουλευτών, δεν θα εφαρμοστεί, εάν δεν έχουν καλυφθεί οι κενές οργανικές θέσεις των δικαστών, εάν δεν έχουν συμπληρωθεί τα κενά στις θέσεις των δικαστικών υπαλλήλων, όταν δεν θα έχετε εξασφαλίσει στοιχειώδη μηχανοργάνωση στα δικαστήρια.

Οφείλετε να δεσμευθείτε και να πείτε ότι δεν θα εφαρμοστεί εάν δεν εξασφαλιστούν αυτές οι προϋποθέσεις και μπορείτε με μια μεταβατικό χαρακτήρα διάταξη στο παρόν νομοσχέδιο αυτήν τη δέσμευση της να τη νομοθετήσουμε όλοι. Έτσι λοιπόν, αν τα πράγματα έρθουν όπως εσείς πιστεύετε, εμείς έχουμε αντίθετη άποψη, θα έχετε τη δυνατότητα τότε να εφαρμόσετε το νόμο και να μη δρομολογήσετε την εφαρμογή του, όπως φοβάμαι ότι θα το κάνετε, με την απουσία των προϋποθέσεων στις οποίες ενδεικτικά λίγο πριν αναφέρεχα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι δικαστές πράγματι κοπιάζουν, οι δικαστές προσπαθούν όπως και οι δικαστικοί υπάλληλοι και βεβαίως οι συλλειτουργοί τους οι δικηγόροι, οι οποίοι αποτελούν μια ιδιαίτερη κατηγορία μέσα στην οικονομική πραγματικότητα της χώρας, για την οποία άλλη φορά, σε πλέον οικεία θέση θα μιλήσουμε. Αυτά όμως είναι ζητήματα που οφείλει συνολικά να τα δει ο Υπουργός της Δικαιοσύνης, η Κυβέρνηση θα έλεγα, διότι η αποσπασματική τους αντιμετώπιση δεν μπορεί να αντιμετωπίσει εκείνα τα ζητήματα τα οποία συνιστούν και συγκροτούν σήμερα την παθολογία της απονεμόμενης δικαιοσύνης.

Βεβαίως δεν διεκδίκησα ούτε διεκδικώ από τον παρόντα Υπουργό μέσα στη θητεία του ενός έτους που έχει να επιλύσει όλα εκείνα τα προβλήματα τα οποία είναι και χρόνια και χρειάζονται, αν θέλετε και μια επίπονη προσπάθεια αρκετών ετών για να επιλυθούν. Διεκδικώ όμως από τον παρόντα Υπουργό Δικαιοσύνης με τη θητεία του ενός έτους, να είχε σπεύσει να αντιμετωπίσει ζητήματα τα οποία εγκαίρως του γνωστοποιήθηκαν, αμέσως με την ανάληψη των καθηκόντων του ως Υπουργού Δικαιοσύνης.

Φοβάμαι, κύριε Υπουργέ, ότι επιλέξατε τα γενικά, τα αόριστα, εκείνα που ενδεχομένως να συγκινούν, να προκαλούν θετική ή αρνητική εντύπωση –δεν έχει σημασία– να αντιμετωπίσετε όλα εκείνα τα οποία αναφέρονται στο εποικοδόμημα της θεσμικής λειτουργίας της δικαιοσύνης και όχι στην ουσία των προβλημάτων της δικαιοσύνης. Επιλογή σας αλλά και δικαίωμά μας να σας κρίνουμε και σας βεβαιώνω πάντοτε καλόπιστα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το κόστος απονομής της δικαιοσύνης έχει εφευρεθεί από μερικούς ως μέγεθος που είναι δυνατόν να προσαρμόζεται, πάντοτε βέβαια προς τα άνω, για να προωθείται η αντίληψη ότι «θέλεις Έλληνα πολίτη να προσφύγει στη δικαιοσύνη; Πρέπει να πληρώσεις, πρέπει να καταβάλεις τίμημα γι' αυτό το πράγμα». Αυτό όμως, κύριε Υπουργέ, δεν είναι ορθή απονομή της δικαιοσύνης, δεν είναι παροχή έννομης προστασίας. Είναι ουσία, άρνηση, κύριοι συνάδελφοι, –αυτή είναι η σύγχρονη διεκδίκηση– παροχής έννομης προστασίας στον πολίτη όταν τη συναρτούμε αυτήν την παροχή εννόμου προστασίας από το κόστος που άλλοι δύνανται να καταβάλουν και οι περισσότεροι δεν δύνανται.

Επιλέγω να αναφερθώ στο σημείο αυτό, κύριοι συνάδελφοι, για να σας ζητήσω να σκύψετε στις διατάξεις του νόμου, για να διαπιστώσετε ότι νέα οικονομικά βάρη επιβάλλονται με τις

προωθούμενες ρυθμίσεις, διότι στην αντίληψη κάποιων έχει εγκατασταθεί η άποψη πως αν θέλουμε να αποσυμφορήσουμε τα δικαστήρια πρέπει να αυξήσουμε το κόστος απονομής της δικαιοσύνης. Τι άλλο, κύριοι συνάδελφοι, είναι ουσιαστικά αυτή η προκριματική κρίση η οποία καθιερώνεται ως διαδικασία στον Άρειο Πάγο για να κρίνεται το παραδεκτό ή μη παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως του Έλληνα πολίτη;

Κυρίες Υπουργέ, η αντοχή της δικαιοσύνης πρέπει να αναδεικνύεται στην επιλογή της να συναντιέται με την ακραία επιλογή του Έλληνα πολίτη ακόμη και για εκείνο που θεωρείται δευτερεύον ζήτημα να μπορεί να προσφεύγει στη δικαιοσύνη. Εκεί αναδεικνύεται το κύρος της δικαιοσύνης, εκεί αναδεικνύεται ο σεβασμός μιας πολιτείας στο βασικό, θεμελιώδες δικαίωμα του Έλληνα πολίτη να διεκδικεί και να εξασφαλίζει την παροχή της εννόμου προστασίας. Όλα αυτά όμως είναι μια άλλη φιλοσοφία, η οποία δεν βρίσκει την υιοθέτησή της από ορισμένες διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν διάσπαρτες διατάξεις που αφορούν σε άλλα ζητήματα, όπως αυτές που αφορούν στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Και εδώ πρέπει να σας πω ότι αναφέρομαι ειδικότερα στη διάταξη αυτή, καίτοι αποτελεί θέμα της κατ' άρθρον συζήτησεως, διότι μου κάνει φοβερή εντύπωση το εξής γεγονός: Επιλέγει η Κυβέρνηση να αναφέρεται στα ζητήματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων και μάλιστα με προβαλλόμενη ευαισθησία, αλλά όταν πρόκειται για την άσκηση του κρατικού *imperium*, όταν πρόκειται για ζητήματα που έχουν σχέση με τον έλεγχο της ζωής του πολίτη αναφορικά με τις εργασιακές σχέσεις, εκεί υποχωρεί η προβαλλόμενη και διαφημιζόμενη, πολλές φορές, ευαισθησία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, πολύ δε περισσότερο, κύριε Υπουργέ, που έχω την άποψη και με αφορμή γεγονότα, τα οποία έχουν καταγραφεί στη δημόσια ζωή μας, ότι δεν μπορούν τα θέματα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων να έρχονται για να ρυθμιστούν με έναν αποσπασματικό τρόπο.

Πράγματι, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν ζητήματα, υπάρχουν πλευρές που πρέπει να λειανθούν και οι οποίες αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αλλά μπορείτε, κύριε Υπουργέ, με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο νόμου να αντιμετωπίσετε όλα εκείνα τα ζητήματα, τα οποία έχουν καταγραφεί ως προβλήματα αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αυτές τις σκέψεις έχω ολοκληρώσει, για να επισημάνω όμως για άλλη μια φορά ότι ανεξάρτητα από προθέσεις, ανεξάρτητα από προσπάθειες για την προώθηση διαδικασιών έγκαιρης και ταχείας απονομής της δικαιοσύνης, αυτό το σχέδιο νόμου, –και θυμηθείτε την πρόβλεψη– όταν θα καταστεί νόμος του κράτους, θα έχει την τύχη κάποιων άλλων στο παρελθόν τροποποιήσεων της Πολιτικής Δικονομίας, που δεν έζησαν περισσότερο από ένα έτος. Καταψηφίζουμε το σχέδιο νόμου επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κατσαρός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα εκφράσω κατ' αρχάς μία απορία, απευθυνόμενη προς εσάς, κύριε Υπουργέ: Ήρθαν στη Διарκή Επιτροπή εκείνοι, οι οποίοι θα κληθούν να εφαρμόσουν αυτόν το νόμο και μάλιστα από 1ης Σεπτεμβρίου και σας είπε ο πρόεδρος της Ενώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων και ο γενικός γραμματέας της Ενώσεως ότι όχι μόνο δεν βελτιώνεται η κατάσταση, με όλη αυτήν την ιστορία, της απονομής της δικαιοσύνης, αλλά αντίθετα καθίσταται χειρότερη.

Σας είπε ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου, ο κ. Ρουπακιώτης, ότι αν δεν πληρωθούν ορισμένες προϋποθέσεις πρώτα –και μάλιστα τις κατονόμασε συγκεκριμένα– δεν μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος.

Ήρθαν οι δικαστικοί υπάλληλοι, και εκείνοι σας επανέλαβαν τα ίδια. Και σας τόνισαν όλοι οι εμφανισθέντες ότι αν δεν αυξηθεί ο αριθμός των δικαστών και σε πρώτο στάδιο δεν καλυφθούν όλα τα κενά, αν δεν καλυφθούν όλα τα κενά των

δικαστικών υπαλλήλων, που υπάρχουν, και ενδεχομένως και αν δεν αυξηθούν οι δικαστικοί υπάλληλοι, -διότι αυξήθηκε το έργο, το οποίο επιτελούν- αν δεν βρεθούν οι κατάλληλες αίθουσες, οι οποίες σήμερα μας λείπουν, με κανέναν τρόπο δεν πρόκειται να βελτιωθεί η κατάσταση και να εφαρμοστεί αυτός ο νόμος.

Παρά ταύτα, εσείς αγνοείτε τους πάντες, προχωράτε, δεν λογαριάζετε τίποτα, τους γράφετε όλους στα παλιά σας τα παπούτσια. Σκεφθήκατε κάτι μέσα στα γραφεία σας και θέλετε να το επιβάλετε. Από την ανάγνωση όλου του κειμένου του νομοσχεδίου, το οποίο καταθέτετε, φαίνεται ότι καταρτίστηκε από ανθρώπους οι οποίοι δεν ξέρουν από μαχόμενη δικηγορία και δεν βρίσκονται κάθε μέρα στις αίθουσες των ειρηνοδικείων, των μονομελών πρωτοδικείων και του πολυμελούς πρωτοδικείου. Δεν ζουν την απονομή της δικαιοσύνης στην πράξη.

Θεωρητικές συλλήψεις και θεωρητικές κατασκευές είναι σε πάρα πολλά σημεία το νομοσχέδιό σας.

Λοιπόν, εσείς προχωράτε, θα το εφαρμόσετε. Φοβάμαι, κύριε Υπουργέ, μήπως πάθετε το ίδιο με αυτό το οποίο επιχείρησε να κάνει η Κυβέρνησή σας στο ασφαλιστικό με τον κ. Γιαννίτη: Να μην αρχίσουν και άλλα «συγγνώμη» ή καινούργιοι νόμοι παράτασης της ισχύος αυτού του νόμου κλπ.

Κύριε Υπουργέ, πιστεύω ότι δεν μελετήθηκε σωστά και δεν επισημάνθηκαν τα αίτια της καθυστερημένης απονομής της δικαιοσύνης. Ταμέτρα τα οποία προτείνονται με το νομοσχέδιο απλώς εντυπωσιάζουν, ουσιαστικά όμως δεν διορθώνουν τα πράγματα. Έκανα έναν υπολογισμό με την εμπειρία των σαράντα ετών που έχω ως δικηγόρος, τι χρόνο μπορούμε να κερδίσουμε με την κατάργηση της προδικαστικής και με την εσπευσμένη κατάθεση των προτάσεων προ 30 ημερών από τη συζήτηση.

Κύριε Υπουργέ, κατέληξα στο συμπέρασμα και πιστεύω ότι έπεσα μέσα στα πράγματα ότι κερδίζουμε περίπου έξι με οκτώ μήνες. Βεβαίως δεν, υπολογίζω το διάστημα του χρόνου της διεξαγωγής των αποδείξεων γιατί υποτίθεται ότι τώρα -και δέχομαι αυτό που προκύπτει από το νομοσχέδιο- θα εξετάζονται όλοι μαζί οι μάρτυρες από τον εισηγητή ή αν δεν φτάνει η μια μέρα, την επομένη ή την μεθεπομένη. Για να φτάσουμε σε αυτό το σημείο με όλα αυτά τα μέτρα κερδίζετε έξι με οκτώ μήνες.

Ήθελα να ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, αυτό είναι το πρόβλημά μας: Το πρόβλημα είναι ότι, όταν καταθέτεις την αγωγή, παίρνεις δικάσιμο στα επαρχιακά πρωτοδικεία ύστερα από ένα χρόνο. Εδώ στην Αθήνα στο πολυμελές χρειάζεται νομίζω ενάμισι με δύο χρόνια, αλλά και στο μονομελές χρειάζεται 15 περίπου μήνες. Έχω συγκεκριμένα παραδείγματα γι' αυτό.

Καθυστερεί η απονομή της δικαιοσύνης γιατί: Αναβάλλεται η υπόθεση μια φορά από το πινάκιο -μόνο έτσι επιτρέπεται η αναβολή, μόνο μια φορά- και την διατηρείτε αυτήν την αναβολή. Και τώρα θα αναβάλλεται αλλά μια φορά μόνο. Το θέμα δεν είναι αν αναβάλλεται, αλλά για πότε αναβάλλεται.

Αναβάλλεται για ύστερα από ένα χρόνο ή και περισσότερο ακόμα. Αν δε φτάσουμε και στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, στο εφετείο, εκεί πάμε αναβολή ύστερα από δύο χρόνια ή προσδιορισμό της εφέσεως θα δικάσει ύστερα από 2-3 χρόνια. Αυτό γιατί: Γιατί δεν υπάρχουν δικαστές, δεν υπάρχουν αίθουσες.

Έχουμε κενά στον τομέα των δικαστικών υπαλλήλων. Σε αυτά δεν κάνετε απολύτως τίποτα, απλώς αόριστες υποσχέσεις.

Πάρα πολύ σωστά σας επισημάνθηκε ότι μέχρι τον Σεπτέμβριο είναι αδύνατον να λύσετε αυτά τα προβλήματα. Δεν υπάρχει καμία απολύτως περίπτωση να μπορέσετε την προκήρυξη ακόμα να κάνετε, όσο και επισπεύσετε εσείς τα πράγματα. Αυτή είναι η αλήθεια.

Έρχομαι σε ένα άλλο θέμα. Η κατάθεση των προτάσεων γίνεται τριάντα ημέρες προ της συζήτησής. Κύριε Υπουργέ, αυτό θα εξυπηρετούσε κάποια σκοπιμότητα αν, αφού ο δικαστής είχε τις προτάσεις και ενάγοντος και εναγομένου και προσθήκες και αντικρούοντες κλπ, θα ήταν έτοιμος να εξετάσει τους μάρτυρες κατά τη συζήτηση της υποθέσεως και μάλιστα

θα διεμίνυε στους διαδίκους ότι τα κρίσιμα σημεία στα οποία πρέπει να εξεταστούν οι μάρτυρες είναι τα α, β, γ, δ. Υποτίθεται ότι ο δικαστής είναι έτοιμος να εξετάσει τους μάρτυρες, αλλά υπάρχουν οι δικηγόροι των διαδίκων οι οποίοι σε όλο το περιεχόμενο της αγωγής και για όλα τα αιτήματα, νόμιμα, μη νόμιμα αόριστα, συγκεκριμένα κλπ θα δικαιούνται να ρωτήσουν. Σε ένα δικαστήριο στο οποίο υπάρχουν όχι περισσότερες από δέκα υποθέσεις θα εξετασθούν τριάντα περίπου μάρτυρες. Το λέω αυτό γιατί θα είναι ένας τουλάχιστον από κάθε διάδικο, άρα πρέπει να υπάρχουν και ομόδικοι, οι οποίοι θα δικαιούνται και εκείνοι να εξετάσουν μάρτυρες.

Εγώ δεν λέω ότι μπορεί να είναι περισσότεροι από τριάντα μάρτυρες στις δέκα υποθέσεις. Πότε θα τις εξετάσετε; Ακόμα λέτε ότι θα μαγνητοφωνηθούν οι καταθέσεις τους από έναν υπάλληλο ο οποίος θα είναι επάνω στην έδρα.

Κύριε Υπουργέ, αν ρωτήσετε τους υπαλλήλους της Βουλής θα δείτε ότι ο καθένας κάθεται και μαγνητοφωνεί την αγόρευση του κάθε Βουλευτού για ένα λεπτό περίπου -δεν ξέρω πόσο ακριβώς είναι- και θα επανέλθει, αφού μεσολαβήσουν άλλοι δέκα περίπου με δεκαπέντε -δεν ρώτησα ακριβώς πόσοι είναι- για να εγγράψει άλλο ένα λεπτό, ώστε να μπορέσουν να τα απομαγνητοφωνήσουν.

Σκεφθείτε, λοιπόν, τον δικαστικό υπάλληλο που θα μαγνητοφωνήσει τριάντα καταθέσεις των μαρτύρων. Ρωτάει ο εισηγητής, ρωτούν οι δικηγόροι, εξετάσεις διαδίκων κλπ.. Σκεφθείτε πότε θα απομαγνητοφωνήσει αυτός τα πρακτικά.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι θα είχε νόημα η εσπευσμένη κατάθεση των προτάσεων, αν εξεδίδετο μία προδικαστική, κάποιες μορφές, ένα σημείωμα έστω του εισηγητού προς τους διαδίκους ότι «εγώ κρίνω ότι τα θέματα εκείνα για τα οποία πρέπει να εξεταστούν οι μάρτυρες είναι ένα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε». Τότε θα συρρικνώνετο κατά κάποιον τρόπο το θέμα αποδείξεως και θα μπορούσαμε να περιορίσουμε λιγάκι την εξέταση για να μη γίνεται επί παντός επιστητού. Τώρα το αποτέλεσμα είναι και η απομαγνητοφώνηση να είναι πάρα πολύ δύσκολη και να απαιτείται πάρα πολύς χρόνος.

Θα ήθελα από τώρα να κάνω δύο παρατηρήσεις στα άρθρα, κύριε Υπουργέ, γιατί είναι δύο σημεία που πρέπει να τα διορθώσετε.

Νομίζω ότι ευτελίζεται πάρα πολύ η αποδεικτική διαδικασία με τις ένορκες βεβαιώσεις. Λέγει το νομοσχέδιο σας ότι θα μπορεί και στην τακτική διαδικασία, για πάρα πολύ σοβαρά ζητήματα, ο κάθε διάδικος να προσκομίζει τρεις ένορκες βεβαιώσεις.

Όλοι οι δικηγόροι ξέρουμε πάρα πολύ καλά, πώς γίνονται οι ένορκες βεβαιώσεις. Γράφονται στο γραφείο του δικηγόρου και απλώς ο ειρηνοδίκης ή ο συμβολαιογράφος παίρνουν την υπογραφή του μάρτυρα και τίποτα παραπάνω. Τώρα εσείς θέλετε να κλητεύεται και ο αντίδικος για να δώσουμε περισσότερο κύρος στην ένορκη βεβαίωση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Να μην έχει περισσότερο κύρος μία ένορκη βεβαίωση, η οποία συντάσσεται στο γραφείο του δικηγόρου. Απλώς αντιγράφει ένα μέρος των προτάσεων, συμπυκνώνει απλώς εκείνα τα οποία κρίνει ο δικηγόρος ότι είναι τα σοβαρότερα και εκείνα εμφανίζονται. Με το ότι ορίζετε ότι μπορούν να προσκομισθούν ένορκες βεβαιώσεις, τις καθιστάτε έγγραφα κατά την έννοια του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που η παραποίηση του περιεχομένου τους αποτελεί πλέον και λόγο αναιρέσεως, ενώ μέχρι τώρα είναι πάγια η νομολογία ότι οι ένορκες βεβαιώσεις δεν αποτελούν έγγραφα κατά την έννοια του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, διότι δεν τις αναφέρει ως αποδεικτικά μέσα.

Θα δημιουργήσετε ένα τεράστιο πρόβλημα και θα δείτε ότι αυτό θα δυσκολέψει και τη θέση του δικαστού, ο οποίος θα εκδώσει απόφαση, αλλά νομίζω ότι θα βλάψει και πάρα πολύ την αλήθεια. Το ένα είναι αυτό.

Δεύτερον, σας το είχα επισημάνει και δεν το δεχθήκατε, όταν μταιώνεται μία δικάσιμος από εκατό υποθέσεις σε ένα πινάκιο,

που μπορεί να αφορά τριακόσιους εναγομένους, από λόγο ανωτέρας βίας, μία απεργία των δικαστικών υπαλλήλων ή μία αποχή των δικαστών, δηλαδή από λόγους για τους οποίους δεν ευθύνονται οι διάδικοι, αυτή η δικάσιμος, γιατί να μη μεταφέρεται, αυτούσια, όπως είναι, σε κάποια μεταγενέστερη δικάσιμο με σημείωση στο πινάκιο, «ματαιούται και ορίζεται νέα δικάσιμος στις τάδε του μήνα»; Έτσι οι διάδικοι από το πινάκιο μπορούν να πληροφορούνται τη δικάσιμο, στην οποία ετέθη πλέον η υπόθεσή τους. Είναι κάτι το οποίο θα τους απήλλαξε από ένα πάρα πολύ μεγάλο κόπο, πολύ μεγάλη δαπάνη και θα επιτάχυνε την απονομή της δικαιοσύνης. Αυτά για την ώρα, στα άρθρα θα προσθέσω περισσότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» για τα ογδόντα χρόνια της ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα οδγόντα οκτώ μαθητές με έξι συνοδούς-καθηγητές από το 4ο Γυμνάσιο Αγρινίου Αιτωλοακαρνανίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, μίλησαν οι προηγούμενοι εισηγητές. Όλοι όσοι μίλησαν είναι εκ των διακόνων του δικαίου. Όλοι όσοι μίλησαν είναι απ' αυτούς που συμμετέχουν στην απονομή της δικαιοσύνης.

Έλαβα το λόγο για να μιλήσω από την πλευρά του αποδέκτη των αποφάσεων της δικαιοσύνης και νομίζω ότι είναι σαφώς διαφορετικά τα πράγματα. Έθεσαν όλοι οι εισηγητές, ο κ. Λυκουρέζος, ο κ. Παπαγεωργίου –τον άκουσα, άφησε και αυτός κάποιες αμφιβολίες- ο κ. Σκυλλάκος –ιδιαίτερα ως προς την ουσία της απονομής της δικαιοσύνης- και ο κ. Κουβέλης –ιδιαίτερος στο δικαίωμα του πολίτη για το κατά το δυνατόν ευκολότερο και οικονομικότερο κόστος απονομής της δικαιοσύνης- τις απόψεις τους. Όλοι συμφώνησαν ότι υπάρχει ανάγκη κάποιας υποδομής. Αυτό ζήτησαν και οι άλλοι φορείς οι οποίοι συμμετέχουν στη διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης. Ιδιαίτερα, όμως, σημασία απ' όλα έχει αυτό που τόνισε ο κ. Σκυλλάκος και ο κ. Κουβέλης. Ο μ. κ. Σκυλλάκος είπε ότι πρέπει οπωσδήποτε να μπούμε στην ουσία της υποθέσεως και να απονεμηθεί δικαιοσύνη και αυτό που είπε ο κ. Κουβέλης είναι ότι δεν μπορεί να εξαρτάται από την οικονομική δυνατότητα η έννομη προστασία. Ο νόμος, κύριε Πρόεδρε, είναι ο προστάτης των ελευθεριών του λαού. Ο Ροβεσπιέρος έλεγε: «...προστάτης των ελευθεριών, των κοινωνικών σχέσεων είναι ο νόμος.» Δεν μπορεί αυτή η προστασία να εξαρτάται από οικονομικά μεγέθη.

Πριν πάμε όμως σ' αυτό το θέμα, θα θέσω κάποια ζητήματα για να πείσετε το λαό ότι πράγματι, πρώτον, προσπαθείτε να αποδώσετε δικαιοσύνη και, δεύτερον, ταχεία απονομή. Το πρώτο που χρειάζεται, κύριε Υπουργέ, είναι να υπάρχει ένα αξιόπιστο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Να υπάρχει ένα Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο δεν παρανομεί κατά κόρον. Δεν αναφέρομαι σε σας προσωπικά, γιατί κατ' αρχήν είσθε πολύ λίγο χρόνο. Το Υπουργείο δεν παρανομεί, αλλά είναι το άντρο των παρανομιών και αναφέρομαι σε ορισμένες ελάχιστες πράξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Αποφάσισε την κατασκευή δικαστικών κτιρίων προκειμένου να γίνουν εθνικά κτίρια το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα Εφετεία. Υπάρχει ένας νόμος του 23 –17.7.23- που λέει ότι για τέτοια κτίρια πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη στο ρυμοτομικό σχέδιο και αν δεν υπάρχει πρόβλεψη πρέπει να υπάρχει από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ αυτή η θέση που ορίζεται για τα δικαστήρια.

Δεύτερον, τα κτίρια αυτά σε όλες τις πόλεις του κόσμου είναι στις λεωφόρους, είναι αυτά που βλέπει ο πολίτης, ο τουρίστας. Δεν βάζει ένα μέγιστο δικαστήριο του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε δύο στενά, Μπουρνάζου και Τσόχα.

Τρίτον, δεν αγοράζονται τυχαίως οποιαδήποτε κτίρια αξίας δισεκατομμυρίων με δημοσίευση σε τρεις εφημερίδες ελαχίστης κυκλοφορίας. Και όχι μόνο αυτό, αλλά παραβήκατε εντελώς το ν. του '23 περί κοινωφελών κτιρίων και εθνικών κτιρίων, άρθρο 29 του διατάγματος 17.7.23 και άρθρο 26 του

νόμου 1337/83.

Κύριε Πρόεδρε, κοιτάξτε πού καταντήσαμε. Βγάζει απόφαση ο Υπουργός Δικαιοσύνης, -αλλά δεν είναι απόφαση- και η οποία τι λέει;

Πρώτον, εγκρίνουμε τα κτίρια των εφετείων να γίνουν στο οικοδομικό τετράγωνο 77Α.

Δεύτερον, εγκρίνουμε τη μελέτη της εταιρείας «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ».

Τρίτον, προσέξτε, γίνεται ο υπ' αριθμ. 1 αυθαιρέσις, παραβάτης. Διώκεται ο τελευταίος πολίτης γιατί πρόσθεσε μία κουζίνα ή ένα μικρό χώρο στο εξοχικό του. Εδώ τι κάνει; Όλοι οι υπαίθριοι και οι ημιυπαίθριοι χώροι και όλο το πρώτο υπόγειο χαρακτηρίζεται κυρίας χρήσεως με απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης. Και όχι μόνο αυτό. Στο τέλος γράφει από κάτω ότι η παρούσα απόφαση, που πρέπει να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επέχει θέση οικοδομικής αδείας. Αυτή η απόφαση δεν πέρασε από καμία διεύθυνση του ΥΠΕΧΩΔΕ. Όλες οι αποφάσεις έχουν έναν τύπο από το διοικητικό δίκαιο. Υπουργείο, Γενική Διεύθυνση, Διεύθυνση, Τμήμα, υπεύθυνος κλπ. Εδώ τίποτα από όλα αυτά. Και αν τη βρείτε, να μου γράψετε! Δεν την έχετε δε πουθενά δημοσιευμένη.

Όταν λοιπόν το Υπουργείο Δικαιοσύνης τόσο ασύστολα παρανομεί, πώς μπορεί να έχει εμπιστοσύνη ο πολίτης σε όσα εισηγείται περί την απόδοση της δικαιοσύνης.

Έρχομαι τώρα στη «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ», την οποία δημιουργήσατε με μία παράγραφο σε μία διάταξη νόμου, έναν κολοσσό και στην οποία έρχεται το Υπουργείο Δικαιοσύνης, πριν τελειώσει ένα έργο, το Εφετείο Αθηνών, με προϋπολογισμό περίπου τέσσερα δισεκατομμύρια και παραδίδει την συνέχιση των εργασιών αυτού του έργου. Με ποιο άρθρο του νόμου. Και μέσα στην απόφαση αναφέρεστε σε ένα άρθρο του ν. 2229, που όμως δεν είναι του ν. 2229 η «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ». Μεγαλύτερη παρανομία δεν γίνεται. Και όχι μόνο αυτό, αλλά το Ελεγκτικό Συνέδριο ποιεί την νήσσαν, κάνει πως δεν βλέπει. Πού βρήκατε το δικαίωμα να παραλαμβάνει η «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ» κτίριο το οποίο είναι εν εξελίξει; Από ποια διάταξη; Να μου την πείτε.

Πάμε πιο πέρα. Ερωτώ: Έρχεται στη συνέχεια ο Υπουργός και με βάση το άρθρο 12 που έφερε στο ν. 2623 –ξεγελάει μία Πέμπτη πρωί τη Βουλή γύρω στις 2.30, 'δεν έχει προαναγγελθεί το θέμα- παραβαίνοντας απολύτως το Κοινοτικό και Εθνικό Δίκαιο περί δημοσίων έργων, λέγει ότι ο Υπουργός της Δικαιοσύνης θα είναι ο διάδικος σε ό,τι προκύψει για το έργο αυτό και σε ό,τι απαιτήσεις έχει ο εργολάβος από την προηγούμενη ανάθεση που είχε ξεκινήσει το ΥΠΕΧΩΔΕ. Και όχι μόνο αυτό, αλλά προβαίνει και σε παρανόμους αναθέσεις ακόμα και για το κτίριο του Αρείου Πάγου. Και το Ελεγκτικό Συνέδριο εγκρίνει αυτές τις δαπάνες! Όταν γίνονται αυτές οι παρανομίες, μπορείτε να έχετε κύρος και να εισηγείστε νόμους; Και πιστεύετε ότι η ελληνική κοινωνία θα τους δεχθεί; Το ασφαλιστικό είναι ένα από τα ζητήματα.

Πάμε πιο κάτω. Πώς συμπεριφέρεται το Υπουργείο της Δικαιοσύνης στη Βουλή; Σας κάνω μία αναφορά και σας λέγω ότι ο εισαγγελέας.....

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τώρα έρχεστε σε μένα;

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τώρα έρχομαι και σε σας.

Σας στέλνω ένα ερώτημα και σας λέγω ότι ο εισαγγελέας Χαλκίδος Αγγελής παρέβη τον ποινικό νόμο, είναι ηθικός αυτουργός της αυτοκτονίας -το λέγει ο κ. Καραφλός εμμέσως πλην σαφώς- παρέβη το άρθρο 10, παράγραφος 2 του Συντάγματος και μου διαβιβάζετε ως απάντηση στη Βουλή, ως πολιτικό πρόσωπο πλέον, την απάντηση του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου σε σας. Σας έχω κάνει ειδική ανάλυση παράβασης του άρθρου 10, παράγραφος 2 του Συντάγματος και δεν έχετε....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Κεδίκογλου, παρακαλώ, επί του νομοσχεδίου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Επί του νομοσχεδίου ομιλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν ομιλείτε επί της αρχής.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Απολύτως. Δεν μπορεί να κάνει εισηγήσεις το Υπουργείο Δικαιοσύνης, όταν δεν έχει κύρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Αυτό που κάνετε, κύριε Κεδικογλου, είναι κοινοβουλευτικός έλεγχος.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Είμαι είκοσι πέντε χρόνια σ' αυτήν την Αίθουσα και κάτι ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Επειδή είστε είκοσι πέντε χρόνια, πρέπει να ξέρετε ότι δεν είναι σωστό αυτό που κάνετε. Δεν ομιλείτε επί της αρχής.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Υποστηρίζω την άποψή μου ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν έχει κύρος και το αιτιολογώ. Τι άλλο θέλετε;

Μου στέλνετε αυτήν την απάντηση, κύριε Υπουργέ. Με ποιο κύρος;

Πάμε παρακάτω. Θα αποδώσετε δικαιοσύνη με οικονομικό, με φθινό τρόπο όταν δεν έχετε δικαστήρια; Κατά ποίον τρόπο αρνείστε την ίδρυση Εφετείου στη Χαλκίδα; Με ποια στοιχεία; Γιατί μπορούν όλες οι επαρχιακές πόλεις να έχουν πρωτοδικεία έστω ούτε μονομελή και δεν μπορούν να έχουν οι επαρχιακές πόλεις της Ευβοίας; Υπάρχει μακρύτερος νομός στην Ελλάδα από την Εύβοια; Πώς αρνείστε, λόγου χάρη, την ίδρυση πρωτοδικείου στην Ιστιαία και την Κάρυστο; Επειδή το κατεστημένο των δικηγόρων της Χαλκίδος λέει όχι;

Και θέλετε μετά να μας πείτε ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει κύρος να εισηγηθεί νόμους για ταχεία απονομή της δικαιοσύνης; Δεν λαμβάνει τα στοιχειώδη μέτρα. Στοιχειώδεις μέτρο είναι να μην υποχρεούμαι να τρέχω τριακόσια πενήντα χιλιόμετρα για να έρθω να καταβάλω και δαπάνες, όπως ανέπτυξε ο κ. Κουβέλης. Στοιχειώδης υποχρέωση του Υπουργείου σας είναι να φροντίσετε να υπάρχουν.

Και, τέλος, έχετε προσκομίσει κάποια μελέτη εδώ που να αποδεικνύει ότι η πρόσληψη δικαστών και η ίδρυση εφετείων είναι κόστος για τον προϋπολογισμό ή είναι όφελος; Η ταχεία διεξαγωγή στις συναλλαγές, στην απόδοση του ΦΠΑ, στην απόδοση όλων των εσόδων που προκύπτουν από την ταχεία διεξαγωγή των συναλλαγών είναι εις βάρος ή εις όφελος του προϋπολογισμού; Τίποτα απ' όλα αυτά δεν αναφέρατε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Αρνείστε και τη θέσπιση εφετείων και για τη διευκόλυνση των πολιτών και ιδιαίτερα της περιφέρειας από την οποία κατάγομαι κι έρχεστε εδώ να μας πείτε: «Εγώ εισηγούμαι ένα νόμο, ο οποίος θα φέρει ταχεία διεξαγωγή της δικαιοσύνης».

Είστε ο κ. Σταθόπουλος με το κύρος που έχετε και ως καθηγητής και εκτιμώ το γεγονός ότι οι φοιτητές πάντα γέμιζαν τα αμφιθέατρά σας, αλλά δυστυχώς είστε Υπουργός μιας Κυβέρνησης της οποίας το κύριο χαρακτηριστικό είναι η παράβαση του Συντάγματος και των νόμων. Είστε η Κυβέρνηση των παρανομιών κάθε φύσεως και δεν έχετε κύρος να εισηγήσετε εδώ ιδιαίτερα νόμους που αφορούν στη δικαιοσύνη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η κα Μπενάκη έχει το λόγο.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω δυο λόγια από τη θέση μου, γιατί είναι συμπληρωματικά σε όσα είπαν μέχρι τώρα οι συνάδελφοι όλων των κομμάτων.

Ισχύουν και ασπάζομαι απολύτως τις επιφυλάξεις για το πρόβλημα που δημιουργείται από την εφαρμογή του νέου νόμου σε σχέση με την υποδομή. Η ανεπάρκεια δηλαδή της υποδομής σε πρόσωπα και τεχνικά μέσα, η παντελής σχεδόν έλλειψη μηχανοργάνωσης σε ό,τι αφορά στη διαδικασία θα δημιουργήσουν τέτοια προβλήματα που θα ξεπεράσουν και το σκοπό του νομοθετήματος.

Ήθελα όμως ακριβώς εξαιτίας αυτής της έλλειψης υποδομής να επισημάνω και σε θεωρητικό, ας πούμε, επίπεδο κάποια άλλα προβλήματα που δημιουργούνται και που προσωπικά εμένα μου προκαλούν κάποιους ενδοιασμούς. Θα ήθελα ειδικά

τη γνώμη του κυρίου Υπουργού, ο οποίος είναι καθηγητής του Αστικού Δικαίου και πολύ περισσότερο ειδήμων απ' ό,τι εγώ, - ίσως και άλλοι συνάδελφοι που ασχολούμαστε περισσότερο με την ποινική δίκη- στα θέματα της αστικής δίκης. Διαβλέπω δηλαδή εκ των διατάξεων αυτών και εκ της ελλείψεως υποδομής μια σύγχυση πλέον μεταξύ ποινικής και αστικής διαδικασίας και μία σημαντική προσέγγιση της αστικής δίκης προς τους κανόνες που ισχύουν στην ποινική δίκη. Για ποιο λόγο;

Στην ποινική δίκη ξέρουμε ποιες είναι οι αρχές που εφαρμόζονται: Είναι η αρχή της αμεσότητας, η αρχή της προφορικότητας και η αρχή της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων. Με τον τρόπο που θα γίνεται η αστική δίκη βλέπω τα ίδια να ισχύουν και στην αστική δίκη. Ενώ δηλαδή εκεί προέχει η αρχή της έγγραφης απόδειξης, τελικά εδώ το προβάδισμα θα δοθεί στην αμεσότητα και στην προφορικότητα και θα τεθεί σε ήσσονα μοίρα το έγγραφο, το οποίο αποτελεί και τη βάση της αστικής δίκης.

Τι θα γίνεται δηλαδή; Αυτή η επιφύλαξη μου αφορά βέβαια όχι στις προτάσεις, οι οποίες θα κατατίθενται και θα αποτελούν τα σημαντικά δικόγραφα επί των οποίων θα στηριχθεί η δικανική κρίση, αλλά αναφέρεται στην εξέταση των μαρτύρων. Οι μάρτυρες στην αστική δίκη δεν θέλω να πω ότι έχουν μεγαλύτερη σημασία απ' ό,τι στην ποινική. Την ίδια σημασία έχουν, αλλά ο τρόπος αντιμετώπισης και εκτίμησης του περιεχομένου της μαρτυρικής κατάθεσης είναι διαφορετικός

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ)

Στην αστική δίκη ξέρουμε ότι, επειδή δεν έχουμε μηχανοργάνωση, δεν έχουμε μαγνητοφώνηση και αυτόματη καταγραφή των μαρτυρικών καταθέσεων, όπου θα γράφονταν όλα, θα δημιουργηθούν προβλήματα. Στην ποινική δίκη ο γραμματέας γράφει ό,τι προσέξει, ό,τι θεωρήσει ότι είναι σημαντικό για τη δίκη και ό,τι προλάβει. Ξέρουμε όλοι ότι γράφονται τα μισά και λιγότερα από τα μισά και ότι πολλές φορές γράφονται τα επουσιώδη και όχι τα ουσιώδη. Αλλά δεν χάθηκε κι ο κόσμος, αν δεν γραφτούν στα Πρακτικά της ποινικής δίκης όλα, κύριε Πρόεδρε, διότι σημασία έχει η εικόνα που σχηματίζει ο δικαστής από το μάρτυρα, σημασία έχουν κι εκείνα τα οποία συμπεραίνει ο δικαστής μόνος του από την παρουσία του μάρτυρος και των διαδίκων στο δικαστήριο και η απόφασή του βγαίνει εκείνη την ώρα στηριγμένη στην εικόνα, δηλαδή στην αμεσότητα και στην προφορικότητα.

Και δεν έχει σημασία στην ποινική δίκη τόσο τι θα γράψει διότι, πρώτον, η απόφαση θα βγει εκεί, στο δεύτερο βαθμό διαδικασίας...

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κύριε Πρόεδρε, γίνεται κάποια φασαρία στο βάθος, η οποία ενοχλεί νομίζω την Αίθουσα.

Στο δεύτερο βαθμό κατ' ουσίαν εξέτασης της υπόθεσης δεν παίζουν ρόλο οι μαρτυρικές καταθέσεις, διότι ξαναγίνεται η δίκη από την αρχή και πάλι η προφορική και άμεση διαδικασία έχει σημασία. Και στον Άρειο Πάγο παίζουν ακόμη λιγότερο ρόλο οι μαρτυρικές καταθέσεις, διότι εκεί εξετάζεται η δικαστική απόφαση. Θα γίνουν τα ίδια και στην αστική δίκη; Ερωτώ τον κύριο Υπουργό, διότι αν δεν μπορούν να γραφτούν οι μαρτυρικές καταθέσεις όπως πρέπει να γραφτούν, εάν δεν έχει συγκεκριμενοποιηθεί το αντικείμενο της απόδειξης, το οποίο στην αστική δίκη παίζει πάντα πολύ μεγάλο ρόλο, τελικά θα φτάσουμε να γίνεται μια δίκη εκ των ενόντων και να βγαίνει μια απόφαση εκ των ενόντων. Αυτά πιστεύω ότι αποτελούν, τολμώ να πω νόθευση του χαρακτήρα της αστικής δίκης και θα πρέπει να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί αν όχι απευθείας -διότι σε κάτι τέτοιο δεν αποβλέπει το νομοθέτημα, αντίθετα υπάρχουν αγαθές προθέσεις για την επίσπευση της διαδικασίας- αλλά κινδυνεύσουμε...

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Μη μιλάτε, κύριοι συνάδελφοι. Σας κάνω νοήματα, μη μιλάτε!

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): ..να μετατρέψουμε την αστική δίκη σε ποινική δίκη και

νομίζω ότι αυτό δεν είναι σωστό και για τους διαδίκους και για την απονομή της δικαιοσύνης και επιτέλους για την ακεραιότητα του νομικού μας συστήματος. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Και μεις ευχαριστούμε. Και λυπούμαι για τις διακοπές που προήλθαν από συναδέλφους σας, του ιδίου κόμματος!

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Stricto sensu.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Θορυβωδώς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θορυβωδώς!

Η κα. Παπακώστα έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αφορμή τη συζήτηση του σχεδίου νόμου για την επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, έτσι όπως τιτλοφορείται τουλάχιστον το παρόν νομοσχέδιο, είχαμε την ευκαιρία και την ευχέρεια να δούμε ποιες είναι οι ρυθμίσεις εκείνες τις οποίες προτείνει το Υπουργείο της Δικαιοσύνης στις αρχές του 21ου αιώνα με κυριαρχούσα πλέον διεθνώς, αλλά και στην Ευρώπη ασφαλώς, τη θέση και την άποψη της εφαρμογής του δικαίου σε επίπεδο πρακτικό και αν θέλετε και της κοινωνικής διάστασης του κράτους δικαίου και όχι μονάχα ιδωμένο από την πλευρά μιας διεκπεραιωτικής διαδικασίας και μάλιστα με συνοπτικότερες διαδικασίες, οι οποίες στην ουσία έτσι όπως έρχεται το παρόν νομοσχέδιο, φαίνεται τουλάχιστον ότι στερούν βασικές δυνατότητες των πολιτών να προσφεύγουν για την έννομη προστασία την οποία δικαιούνται τόσο από το Σύνταγμα όσο και από τους νόμους της χώρας, στη δικαιοσύνη για την απονομή του δικαίου.

Από την άλλη πλευρά, το στοιχείο εκείνο το οποίο θα έπρεπε κατά την άποψή μας και κατά τη δική μου εκτίμηση ως ασκούσας μέχρι και πριν τις παραμονές των εκλογών μαχόμενη δικηγόρος, τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, κατά την άποψή μας, θα έπρεπε να ήταν μια φιλοσοφία η οποία προσπαθεί πραγματικά να δώσει και ως δείγμα πολιτισμού μια ποιότητα στην απονομή της δικαιοσύνης, τέτοια η οποία πραγματικά να αξίζει και στο θεσμό της δικαιοσύνης ως διακριτής λειτουργίας από το Σύνταγμα αλλά και στους πολίτες ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους, οι οποίοι ευελπιστούν, όταν απευθύνονται στη δικαιοσύνη τους, σε όλες τις βαθμίδες της, τόσο στην πολιτική όσο και στην ποινική και σε όλα της τα επίπεδα, να τυγχάνουν της απονομής μιας δικαιοσύνης η οποία παρέχει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες.

Αντί λοιπόν γι αυτό, αντί αυτή να ήταν η κυριαρχούσα άποψη της φιλοσοφίας του νομοσχεδίου, διαπιστώνουμε ότι πρόκειται, ως μου επιτραπεί η έκφραση, για μια εσπευσμένη, ως πούμε, προσπάθεια, η οποία προσπαθεί να κουκουλώσει πράγματα, να δώσει την εντύπωση ότι εξωραϊζει ένα πλαίσιο το οποίο σήμερα πράγματι είναι δυσκίνητο, είναι δυσλειτουργικό, είναι ένα πλαίσιο το οποίο δεν κινείται στην κατεύθυνση της απονομής της δικαιοσύνης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε πολλές φορές τα αιτήματα και τα δίκαια του πολίτη αντί να υπηρετούνται, στην ουσία εξοβελίζονται και ακυρώνονται όταν έρθει το πλήρωμα του χρόνου, να εκδοθεί ύστερα από πάρα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα η δικαστική απόφαση.

Και πολλές φορές καθίσταται πλέον η απόφαση των δικαστηρίων γράμμα κενό, γιατί έχει περάσει ο χρόνος εκείνος μέσα στον οποίον ήταν και επίκαιρο το θέμα και εύλογο το χρονικό διάστημα στο οποίο θα έπρεπε να απονεμηθεί η δικαιοσύνη.

Εκείνο το οποίο εγώ θα ήθελα να τονίσω επιπλέον είναι το εξής: Δεν είναι δυνατόν σε καμία περίπτωση να προσπαθήσουμε να περιορίσουμε –και εδώ θα κάνω μια παρένθεση λέγοντας ότι είναι αναφαίρετο δικαίωμά του πολίτη να προσφεύγει στη δικαιοσύνη όπως το κρίνει εκείνος σκόπιμο, με τον τρόπο που του προσφέρεται μέσα από το θεσμοθετημένο δικονομικό σύστημα και όποτε εκείνος θεωρεί ότι τον εξυπηρετεί– διά νόμου αυτήν την ώρα, τη διάθεση μιας μερίδας, αν θέλετε, πολιτών, οι οποίοι επιθυμούν να προσφεύγουν στα δικαστήρια για οποιοδήποτε λόγο και με οποιαδήποτε δική τους προσωπική λογική.

Γι' αυτό, λοιπόν, το Σύνταγμα ήταν σαφές –και νομίζω ότι

είναι σαφές και τώρα και στις διατάξεις τις οποίες αναθεωρήσαμε– ότι ο πολίτης όποτε κρίνει σκόπιμο, με τη λογική η οποία τον διακατέχει, με το επίπεδο της μόρφωσης το οποίο έχει και με το βιοτικό του επίπεδο, όταν θεωρεί ότι αδικείται, κακώς ή καλώς, εσφαλμένα ή ορθώς, θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προσφεύγει στη δικαιοσύνη και εκείνη να του παρέχει άριστες υπηρεσίες όσον αφορά την απονομή της.

Όσον αφορά, λοιπόν, το σχέδιο νόμου θα θεωρούσα ότι θα εκινείτο προς τη σωστή κατεύθυνση εάν είχε λάβει υπόψη του τις θέσεις, τις απόψεις και τις επισημάνσεις εκείνων οι οποίοι εμπλέκονται, εκείνων οι οποίοι υπηρετούν τη δικαιοσύνη. Και είδαμε ότι η Ένωση Δικαστών κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες ούτε λίγο ούτε πολύ μας έλεγαν ότι παραμένει στην ουσία γράμμα κενό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο εάν παράλληλα δεν συνοδεύεται από τρεις υπαρκτές προϋποθέσεις. Η μια είναι η αύξηση του αριθμού των δικαστών, διότι δεν νοείται απονομή της δικαιοσύνης, δεν νοείται ορθολογική απονομή της δικαιοσύνης, δεν νοείται ουσιαστική απονομή της δικαιοσύνης χωρίς να υπάρχει το έμψυχο υλικό, άρα οι δικαστές οι οποίοι θα την απονέμουν. Το δεύτερο στοιχείο είναι η κτιριακή υποδομή. Υπάρχει έλλειμμα στο ζήτημα αυτό. Και το τρίτο και βασικότερο στοιχείο για το οποίο πραγματικά θα έπρεπε να υπάρχει ακόμα εντονότερη κριτική αλλά και αυτοκριτική από την πλευρά της Κυβέρνησης, είναι το θέμα της τεχνικής επεξεργασίας των δεδομένων, της μηχανοργάνωσης, των δικαστηρίων και της γραμματειακής υποστήριξης, δηλαδή των δικαστικών υπαλλήλων οι οποίοι είναι απαραίτητοι για να στελεχώνουν ακριβώς αυτόν τον πυλώνα του δικού τους μεριδίου που συνιστά στην ταχύτερη, στην ορθότερη και στην πλέον αξιόπιστη απονομή της δικαιοσύνης.

Αυτά τα στοιχεία που συζητούμε τώρα και έτσι όπως έρχεται το σχέδιο νόμου στη Βουλή, σε καμία περίπτωση δεν υπηρετούνται, διότι δεν υπάρχουν. Και δεν αντιλαμβάνομαι αυτήν τη διάθεση για επίπτευση. Εκτός εάν συνάγεται από αυτήν την πολιτική συμπεριφορά του Υπουργείου και του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού, ένα συμπέρασμα πολιτικό, ότι θέλουμε να δούμε τώρα κάποια ζητήματα προκαταρκτικής φύσεως για κάποια νομοσχέδια τα οποία πρέπει ή θέλει η Κυβέρνηση να φέρει στη συνέχεια για να υπάρξει έτσι ένας σύνδεσμος.

Επιπλέον αυτό το οποίο εγώ θα ήθελα να τονίσω πάλι από την πλευρά μου είναι το εξής: Σε αυτήν τη χώρα δεν πάσχουμε από κανόνες δικαίου, δεν πάσχουμε από την έλλειψη νόμων. Αντιθέτως έχουμε πολυνομία, έχουμε πολυσχιδή νομοθεσία διάσπαρτη. Είναι ένας κυκεώνας δηλαδή το νομοθετικό μας πλαίσιο. Και εν τέλει αυτό καταλήγει στη μη ορθή εφαρμογή των νόμων και επομένως στην μη ορθή απονομή της δικαιοσύνης και βεβαίως τελικά στην κακονομία.

Κατά συνέπεια, λοιπόν, επίσης δεν μπορώ να αντιληφθώ την πάγια τακτική της Κυβέρνησης, η οποία φέρνει διαρκώς σχέδια νόμων τα οποία επικαλύπτουν το ένα το άλλο, προσπαθούν να συμπληρώσουν ατέλειες ή κενά. Και βεβαίως αυτό μπορώ να το αντιληφθώ σε όλο το άλλο επίπεδο της νομοθετικής διάθεσης και πρωτοβουλίας της Κυβέρνησης, αλλά δεν μπορώ να το αντιληφθώ και να το εννοήσω σε επίπεδο του Υπουργείου της Δικαιοσύνης και μάλιστα με έναν Υπουργό ο οποίος έχει θητεύσει ως νομικός και ο οποίος έχει την εμπειρία και σε ακαδημαϊκό επίπεδο για το πώς πρέπει να απονέμεται η δικαιοσύνη σήμερα στην Ελλάδα του 21ου αιώνα και πως απονέμεται αυτή, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Από την άλλη πλευρά το στοιχείο εκείνο το οποίο προκύπτει είναι ότι εδώ γίνεται άντληση πόρων μέσα, από την καθημερινή δικαστηριακή πρακτική. Αυτό θεωρώ κατ' αρχήν ότι είναι αθέμιτο, δεν συνάδει με το θεσμό της έννομης προστασίας, όπως αυτή ορίζεται και της αρχής της επείκειας, η οποία διαπνέει το ευρύτερο δίκαιό μας. Θεωρώ ότι ο κάθε πολίτης οποιασδήποτε οικονομικής επιφάνειας πρέπει να έχει, το δικαίωμα, και είναι υποχρέωση της πολιτείας, να του παρέχει αυτό το δικαίωμα, να προσφεύγει στη Δικαιοσύνη, όποτε κρίνει σκόπιμο, χωρίς να έχει δυσβάστακτο ή αντιστρόφως ανάλογο με την οικονομική του δυνατότητα κόστος, το οποίο να καθιστά

αδύνατη έως απαγορευτική την προσβασιμότητα στην απονομή της Δικαιοσύνης.

Κατά συνέπεια λοιπόν, θεωρώ ότι και εδώ επιχειρείται μια τέτοια προσπάθεια. Κοστίζει ακριβώς αυτό το σχέδιο νόμου στη διαδικασία απονομής της Δικαιοσύνης για τον πολίτη ο οποίος προσφεύγει. Βεβαίως σε καμία περίπτωση δεν αποσυμφορεί το έργο των δικαστών, εάν αυτό ήταν στις προθέσεις του Υπουργού και ασφαλώς σε καμία περίπτωση δεν επικουρεί και το έργο των δικηγόρων, οι οποίοι στην ουσία πιέζονται ακόμα περισσότερο μέσα απ' αυτές τις συνοπτικές διαδικασίες, όπως τις ονομάζω εγώ, να επιταχύνουν τις λειτουργίες τις δικές τους, το δικό τους δηλαδή το μερίδιο που τους αντιστοιχεί, με αποτέλεσμα αυτό να μην είναι ό,τι καλύτερο για τους πολίτες, οι οποίοι προσδοκούν στην ποιοτική απονομή της δικαιοσύνης.

Τώρα υπάρχουν και κάποιες παρατηρήσεις βέβαια από την πλευρά μου και σε επίπεδο άρθρων. Φαντάζομαι ότι θα τα πούμε στην κατ' άρθρον συζήτηση.

Να κάνω μόνο μια επισήμανση, όσον αφορά τις διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την παράδοση ή απόδοση του μισθίου. Εκεί δεν έχουμε δει κάποια πρακτική λύση σε κάποια πρακτικά ζητήματα, διότι η απονομή της δικαιοσύνης έχει νόημα και έχει και μια αξία, όταν πρακτικά απονέμει το δικαίωμα και η απόφαση η οποία εκδίδεται για να εξυπηρετήσει τον πολίτη, να τον εξυπηρετεί πράγματι. Εκεί, λοιπόν, βλέπουμε, όσον αφορά τα ένδικα μέσα, τις αποφάσεις δηλαδή του ειρηνοδίκη, όπως ξέρετε στο άρθρο 660 στη παράγραφο 2, κύριε Υπουργέ, όπου η απόφαση του ειρηνοδίκη δεν προσβάλλεται με κανένα ένδικο μέσο. Στο σημείο αυτό κατά την άποψή μου –κάνω μια πρόταση- θα πρέπει τελικά να μπει μια προθεσμία, η αγωγή να ασκείται εντός τριμήνου από την ημέρα που η δικαστική απόφαση με την οποία εξαφανίζεται η προηγούμενη, έγινε αμετάκλητη, για να τελειώνει ένα ζήτημα το οποίο ταλαιπωρεί πάρα πολλούς ανθρώπους, πάρα πολλούς συμπολίτες μας. Είναι νομίζω μια πτυχή της καθημερινής μας ζωής την οποία ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει. Ως φιλοσοφία όμως, όπως είπα προηγουμένως και όπως είπε και η παράταξη στην οποία ανήκω, δεν μπορούμε να υπερψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, γιατί θεωρούμε ότι όπως έλεγε και ο Γέριγκ παραφράζοντας τον ορισμό του δικαίου, το παρόν σχέδιο νόμου, κύριε Πρόεδρε, είναι φλόγα που δεν καίει και ήλιος που δεν φωτίζει με τις ανύπαρκτες προϋποθέσεις, οι οποίες προκύπτουν από το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ήθελα να κάνω μια εισαγωγική παρατήρηση και έξι σύντομες επισημάνσεις για τον κύριο Υπουργό.

Η σύντομη εισαγωγή που θα ήθελα να κάνω αφορά το ότι το προκείμενο σχέδιο νόμου, το οποίο είναι ένα τυπικό δείγμα του πώς νομοθετεί η Κυβέρνηση. Μπορεί να έχει δίκιο σε ορισμένα πράγματα, να εισάγει σωστές ρυθμίσεις, αλλά παρ' όλα αυτά να χάνει το δίκιο της, ως το πω έτσι, εξαιτίας και της προχειρότητας που νομοθετεί. Και μιλώ εδώ για το γεγονός ότι μας φέρνετε ορισμένες διατάξεις επιτάχυνσης της διαδικασίας, χωρίς να έχει, όπως θα τονίσω στη συνέχεια, ολοκληρωθεί μια υποδομή, η οποία θα επέτρεπε να χρησιμοποιηθούν σωστά αυτές οι διατάξεις. Εν πάση περιπτώσει και η προχειρότητα με την οποία νομοθετεί η Κυβέρνηση, αλλά και το πρωθυστερο με το οποίο σκέπτεται, αναφέρει την ουσία και το περιεχόμενο πολλών από τα, ίσως, θετικά σημεία αυτού του νομοσχεδίου. Γι' αυτό και η θέση μας είναι αρνητική. Δηλαδή πρωτίστως γιατί πιστεύουμε ότι και αν ψηφισθεί το νομοσχέδιο αυτό δεν θα μπορέσει να εφαρμοσθεί σωστά. Οπότε αν δίνουμε την ψήφο μας επί της αρχής ως προς το νομοσχέδιο αυτό θα είμαστε και εμείς συνυπεύθυνοι για το γεγονός ότι ουδεμία βελτίωση πρόκειται να επέλθει στη δικαιοσύνη. Πολύ φοβόμαστε μάλιστα ότι τα πράγματα θα χειροτερέψουν.

Θα κάνω όπως προείπα, έξι σύντομες επισημάνσεις. Η πρώτη αφορά το ότι το προκείμενο σχέδιο νόμου ρυθμίζει εκ νέου αρκετά θέματα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και όχι μόνο. Κύριε Υπουργέ, από το 1996 και επέκεινα, επί των κυβερνήσεων

Σημίτη, καλό θα ήταν να δείτε πόσες φορές έχουν τροποποιηθεί κώδικες επί των ημερών των προκατόχων σας και επί των ημερών σας. Υπάρχει ο θεσμός των κωδίκων και ψηφίζονται οι κώδικες με ειδική συνταγματική ρύθμιση. Έχει αντιληφθεί η Κυβέρνηση ότι η ψήφιση ενός σχεδίου νόμου με τη μορφή του κώδικα δεν είναι απλώς μια τυπική διαδικασία; Όταν αποφασίζει κανείς να ψηφίσει έναν κώδικα, το κάνει γιατί πρέπει να υπάρχει μια ιδιαίτερη συνοχή σε ένα νομοσχέδιο, αλλά, ταυτοχρόνως, για να υπάρχει και μια διάρκεια. Αυτή είναι η λογική των κωδίκων. Φθάσαμε στο σημείο η πολιτική δικονομία κάθε τρεις και λίγο να διορθώνεται. Το ίδιο συμβαίνει και με την ποινική δικονομία, το ίδιο συμβαίνει σιγά-σιγά και με τη διοικητική. Το ερώτημα είναι γιατί συμβαίνει αυτό. Μπορεί να συμβαίνουν δυο τινά: 'Η οι παρεμβάσεις που κάνετε είναι πρόχειρες, δηλαδή είναι εσφαλμένες, διότι ήταν σωστός ο κώδικας. «'Η ο κώδικας ήταν λάθος, οπότε στην περίπτωση αυτή διερωτάται κανείς: Όταν ψηφίζει κώδικες ή όταν φέρνει η Κυβέρνηση μια ρύθμιση πάνω σε ένα κώδικα δεν αναλογίζεται ότι καλό θα ήταν να το σκεφθεί μακροπρόθεσμα και να μη φέρνει κάθε τρεις και λίγο τροποποιήσεις;

Ας σκεφθείτε στο μέλλον ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν μεταβολές και μάλιστα τόσο μειζονος σημασίας όσο αυτές, κάθε τόσο. Κοιτάξτε το και ως πανεπιστημιακός καθηγητής. Σκέφτομαι ότι οι καθηγητές Πολιτικής Δικονομίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών βρίσκονται σε πολύ δύσκολη θέση, ακόμα και να ενημερώσουν τα συγγράμματά τους σε πολλές περιπτώσεις. Το ίδιο συμβαίνει και με τους άλλους κώδικες και με τη Διοικητική και με την Ποινική Δικονομία.

Δεύτερη παρατήρηση, σε ό,τι αφορά το γιατί αυτό το νομοσχέδιο είναι αλυσίτελες: Η λογική σας είναι ότι επιταχύνονται οι διαδικασίες για την απονομή της δικαιοσύνης. Εκ πρώτης όψεως θα έλεγε κανείς ότι είναι πολύ σωστό. Γιατί να μην ψηφίσετε κάτι το οποίο επιταχύνει την απονομή της δικαιοσύνης, που ούτως ή άλλως καθυστερεί; Πρώτα απ' όλα θα επισημάνω αυτό που τόνισε και η κα Μπενάκη. Έχει δίκιο σε δογματικό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο επιμέρους συνεπειών. Ουσιαστικά η Πολιτική Δικονομία, σε πολλά σημεία, έρχεται πιο κοντά στο ανακριτικό σύστημα και της Ποινικής Δικονομίας και, θα προσέθετα εγώ, της Διοικητικής Δικονομίας. Άρα πρέπει να σκεφθείτε ότι αυτή η επιτάχυνση για να επιτευχθεί θα έπρεπε ενδεχομένως -για να ακολουθήσει αυτά τα πρότυπα- να έχει άλλη οικονομική μεταχείριση, πράγμα που είναι ανέφικτο στην Πολιτική Δικονομία. Θάπρεπε να έχει δηλαδή τη λογική του ανακριτικού συστήματος, που δεν την έχει και δεν μπορεί να την έχει η Πολιτική Δικονομία, το πλαίσιο της οποίας, μοιραία η δίκη γίνεται σε *secundum affegata et probata*. Άρα υιοθετώντας τις διαδικασίες επιτάχυνσης στην ουσία φθάνετε σε ένα ανακριτικό σύστημα το οποίο είναι ουσιαστικά μεν ανακριτικό, τύπος όμως δεν μπορεί να είναι, με όλες τις εντέθθεν συνέπειες. Θα σας πω γιατί. Και στην Ποινική Δικονομία και στη Διοικητική Δικονομία ο δικαστής έχει άλλες δυνατότητες. Η επιτάχυνση της διαδικασίας είναι δυνατή εκεί επειδή έχει άλλες δυνατότητες ο ίδιος μέσω του ανακριτικού συστήματος. Εσείς εδώ και επιταχύνετε τη διαδικασία, ταυτοχρόνως όμως δεν δίνετε την υποδομή στα δικαστήρια, που απαιτείται για να φέρουν σε πέρας μία τόσο ταχεία διαδικασία.

Ρώτησε προηγουμένως ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας γι' αυτό ακριβώς το θέμα και θέλω να πω μια λέξη παραπάνω. Όσο επιταχύνουμε τις διαδικασίες σε τυπικό επίπεδο, τόσο πρέπει να έχουμε τους μηχανισμούς που μπορούν να αντέξουν σ' αυτήν την επιτάχυνση. Διαφορετικά θα έχουμε τα ίδια και χειρότερα αποτελέσματα. Γιατί και μειώνονται, εν μέρει, οι εγγυήσεις και ταυτοχρόνως η έλλειψη υποδομής μπορεί να κάνει τα πράγματα χειρότερα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είμαστε αντίθετοι με το νομοσχέδιο. Επιταχύνουμε τις διαδικασίες χωρίς να υπάρχει η αντίστοιχη υποδομή σε τέσσερα σημεία, σε ό,τι αφορά τις αίθουσες, σε ό,τι αφορά τους δικαστές, σε ό,τι αφορά τους υπαλλήλους και σε ό,τι αφορά την υλικοτεχνική υποδομή. Μόνο εάν είχαμε αυτή την υποδομή στα τέσσερα σημεία της, θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για επιτάχυνση. Αν δεν το κάνουμε ματαιοπονούμε

και, ταυτοχρόνως, μειώνουμε εγγυήσεις και δεν επιταχύνουμε τη διαδικασία. Θα φθάσουμε σε σημεία, όπως ακριβώς αυτά που βλέπουμε και στα διοικητικά δικαστήρια, όπου μπορεί να είναι ανακριτικό το σύστημα, αλλά η έλλειψη υποδομής οδηγεί στο να έχουμε δεκαπέντε ή δεκαέξι χιλιάδες εκκρεμείς υποθέσεις μόνο στο Συμβούλιο Επικρατείας σήμερα και να κάνουν να καθαρογραφούν οι αποφάσεις όσο κάνουν.

Τρίτη παρατήρηση. Θα παρακαλούσα πολύ ως τη συζήτηση των άρθρων –το λέω από τώρα για να έχετε καιρό να σκεφθείτε, τα είχαμε πει και στην Επιτροπή– όσον αφορά το άρθρο 17 για την ανάρεση, να αντιληφθείτε ότι υπάρχει ένα ζήτημα που το επισημαίνει και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Είναι το περίφημο ζήτημα του εάν και κατά πόσο τα μέλη του συμβουλίου τα οποία αποφάνθηκαν ότι πρέπει να απορριφθεί η ανάρεση ως προφανώς απαράδεκτη, μπορούν –εφόσον ζητήσει ο διάδικος να γίνει συζήτηση επί της υποθέσεως, όπως έχει δικαίωμα κατά το άρθρο 17– να μετέχουν στη δικαστική σύνθεση.

Υπάρχει ένα ζήτημα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το οποίο πρέπει να δούμε. Υπάρχει ένα άλλο ζήτημα, το οποίο αφορά την υιοθεσία ανηλίκων. Το αναφέραμε στην Επιτροπή το λέμε και εδώ.

Ορθώς η υιοθεσία ανηλίκων είχε περιορισθεί έτσι ώστε, ουσιαστικά, να εξυπηρετείται ο θεσμός της οικογένειας με την υιοθεσία. Τώρα το διευρύνετε και όχι για λόγους που αφορούν την οικογένεια αυτή καθ' εαυτή, αλλά κυρίως για λόγους οικονομικούς, κληρονομικούς. Μήπως κάνουμε υβρίδιο το θεσμό της υιοθεσίας; Δεν θα ήταν καλύτερα να ρυθμίσετε αυτό το θέμα με διατάξεις, που αφορούν το Κληρονομικό Δίκαιο ευθέως και όχι να φθάνουμε στο σημείο να δημιουργούμε αλλοιώσεις στην έννοια της υιοθεσίας, που πρέπει να παραμείνει ένας θεσμός, ο οποίος αφορά τη στήριξη της οικογένειας σύμφωνα με τη φύση και τον προορισμό της; Ξανά κάντε πίσω ένα βήμα σ' αυτό που σωστά, επαναλαμβάνω, είχε τότε ρυθμισθεί.

Μια προτελευταία μου παρατήρηση αφορά το περίφημο ζήτημα των αλλοιώσεων και των μειώσεων των εγγυήσεων, οι οποίες σχετίζονται με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο άρθρο 34 υπάρχουν πάρα πολλές αλλοιώσεις. Αιαιρείται σημαντικό κομμάτι των εγγυήσεων του νόμου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Αυτά τα συζητήσαμε και στην Επιτροπή. Θα ξαναπούμε, όμως, για τη χρησιμοποίηση αόριστων εννοιών. Και το κυριότερο απ' όλα είναι, ότι είναι αυτό έρχεται τη στιγμή που, αντιθέτως, στην αναθεώρηση του Συντάγματος βάλαμε διατάξεις, που δεν υπήρχαν προηγουμένως για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τη συνταγματική μάλιστα κατοχύρωση και της σχετικής ανεξάρτητης διοικητικής αρχής.

Τελευταία παρατήρηση. Δεν μπορούμε να δεχθούμε, κύριε Υπουργέ –και θα παρακαλέσω πάρα πολύ να δείτε αυτό το πράγμα– τη συζήτηση αυτής της τροπολογίας –το λέμε από τώρα– η οποία αφορά τις ιδιωτικοποιήσεις. Όχι μόνο γιατί έχουμε αντιρρήσεις ως προς το περιεχόμενο, αλλά και διότι η διάταξη αυτή είναι παντελώς άσχετη με το νομοσχέδιο. Είναι αδιανόητο και για λόγους αρχής, να δεχθούμε να συζητείται αυτή η τροπολογία τώρα. Και εκείνο που μας κάνει εντύπωση είναι το εξής: Τόσα νομοσχέδια οικονομικού περιεχομένου πριν από την Πρωτομαγιά συζητήθηκαν εδώ. Δεν τα είχε δει ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας; Τώρα το σκέφθηκε; Αν είναι τόσο μείζονος σημασίας –και είναι μείζονος σημασίας γιατί ουσιαστικά ο ν 2000/91 τροποποιείται εκ βάθρων σχετικά με την ιδιωτικοποίηση– πως και δεν τη σκέφθηκε τόσον καιρό, πώς δεν τη μελέτησε τόσον καιρό και τη φέρνει σε ένα τέτοιο νομοσχέδιο; Εν τω μεταξύ μετά έρχονται και αρκετά νομοσχέδια οικονομικού περιεχομένου. Πρέπει να τη φέρει εκεί. Δεν μπορεί να συζητηθεί σε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, όταν μάλιστα μας μοιράζετε την τελευταία στιγμή. Και ακόμη υπάρχουν και επί της ουσίας τεράστια προβλήματα για το θέμα αυτό, δεδομένου ότι αλλάζει ουσιαστικά το καθεστώς των μετοχοποιήσεων. Όλη αυτή η ιστορία, η οποία

αφορά την έκδοση ομολογιακού δανείου, αλλάζει πλεύση. Στην ουσία δηλαδή έρχεται το Υπουργείο εδώ να αλλάξει εκ βάθρων και τη λογική των ιδιωτικοποιήσεων.

Υπ' αυτά τα δεδομένα και αυτές τις προϋποθέσεις θα σας έλεγα ότι δεν είναι δυνατόν να έρχεται αυτή η τροπολογία ούτε σε ένα τέτοιο νομοσχέδιο ούτε, βεβαίως, να συζητείται με αυτές τις συνθήκες. Για το λόγο αυτό, από τώρα σας λέμε –και είναι θέμα αρχής για μας– ότι δεν πρόκειται να δεχθούμε τη συζήτηση αυτής της τροπολογίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: 'Η τουλάχιστον να έρθει εδώ ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ερχόταν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Γιατί ούτε μετοχοποίηση είναι ούτε τίποτα. Είναι απλός δανεισμός.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, είναι δανεισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, παρά την οξύτατη κριτική που ακούστηκε από ορισμένες πλευρές, αισθάνομαι ιδιαίτερα ικανοποίηση που έρχεται σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής ένα νομοσχέδιο, με την ψήφιση του οποίου –αν ψηφιστεί– νομίζω ότι θα πετύχουμε ένα άλμα στον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης. Είναι ένα νομοσχέδιο που, επιτρέψτε μου να πω, μπορεί να αποτελέσει σταθμό στην ιστορία της απονομής της αστικής δικαιοσύνης. Έχουν γίνει πολλές τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Οι περισσότερες απ' αυτές αφορούσαν ειδικά θέματα και δεν είχαν γενικότερες επιπτώσεις. Όσες στόχευαν πιο ψηλά ή ήταν άτολμες ή δεν πέτυχαν λόγω πολλών αντιδράσεων.

Το νομοσχέδιο αυτό έχει ένα μεγάλο στόχο, αλλά συγχρόνως έχει τύχει επεξεργασίας και στην τελευταία του λεπτομέρεια. Δεν έγινε μόνο σχέδιο επί χάρτου –έγινε και αυτό ασφαλώς και έπρεπε να γίνει και αυτό– αλλά έγινε και σχεδιασμός επί τόπου, στο πεδίο της μάχης. Δεν είναι καθόλου αντίθετοι οι εκπρόσωποι των φορέων εκείνων που θα εφαρμόσουν το νομοσχέδιο ούτε οι δικηγόροι ούτε οι δικαστές, πολύ λιγότερο οι δικαστικοί γραμματείς.

Είπατε ότι στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή ο κ. Βαλμαντώνης και ο κ. Αθανασόπουλος εξέφρασαν αντιρρήσεις που έτσι κι αλλιώς αφορούσαν όχι το θεσμικό μέρος, αλλά το θέμα της υποδομής. Δεν προσέξατε ίσως από την εισηγητική έκθεση πόσο σημαντικότεροι δικαστικοί έχουν λάβει μέρος στην κατάστρωση των διατάξεων αυτού του νομοσχεδίου, δικαστικοί οι οποίοι έχουν ζήσει και διοικήσει δικαστήρια και ξέρουν. Πρώτος ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, δικαστικός επί σαράντα χρόνια, έχει διευθύνει το Πρωτοδικείο Αθηνών, το μεγαλύτερο Πρωτοδικείο της χώρας και βεβαίως συμφωνεί. Δεν νομίζω ότι μετράει περισσότερο η γνώμη του κ. Βαλμαντώνη από εκείνη του κ. Ασημαδάκη.

Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, ο κ. Ματθίας, συμφωνεί επίσης με ενθουσιασμό. Το ίδιο και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο κ. Δημόπουλος, ο Πρόεδρος Εφετών ο κ. Κυριτσάκης και εφέτες όπως ο κ. Χαμηλοθώρης, ο κ. Μαργαρίτης. Ο κ. Χαμηλοθώρης έχει διευθύνει επίσης το Πρωτοδικείο Αθηνών. Όλοι αυτοί είχαν ενεργό συμμετοχή. Το ίδιο συμβαίνει και με τους δικηγόρους. Ο κ. Ρουπακιάτης καθόλου δεν διαφωνεί με το θεσμικό πλαίσιο, αντιθέτως με παρακίνη να προχωρήσουμε και θέτει το μεγάλο πράγματι θέμα της υποδομής. Αυτή είναι η θέση, όχι μόνο των δικηγόρων της Αθήνας. Με το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου της Θεσσαλονίκης δύο φορές σε επισκέψεις μου στη Θεσσαλονίκη συζητήσα επί ώρες και με βοήθησε να προχωρήσει και πιο πέρα σε ορισμένες από τις διατάξεις για την εφαρμογή του νέου συστήματος.

Πού υπάρχει λοιπόν η αντίθεση των φορέων, οι οποίοι θα το εφαρμόσουν; Πραγματικά, εμείς νομίζω ότι συνδυάζουμε και το μεγάλο στόχο, αλλά και την επεξεργασία των ειδικών θεμάτων ως την τελευταία λεπτομέρεια.

Θα σας εξηγήσω με δύο λόγια γιατί θεωρούμε μεγάλο το στόχο και στη συνέχεια θα έρθω στην εφαρμοσιμότητα στην πράξη σε όλα τα επιμέρους, δηλαδή στη δυνατότητα

υλοποίησης των νέων ρυθμίσεων. Έως τώρα τα πολιτικά δικαστήρια δικάζουν σε πολλές φάσεις. Έχουμε μια επαναληπτικότητα στη διαδικασία, αλληπάλληλες δίκες για την ίδια υπόθεση. Βασικά είναι το στάδιο έως την έκδοση της προδικαστικής απόφασης και στη συνέχεια μετά από χρόνια η διεξαγωγή των αποδείξεων, και η οριστική απόφαση.

Αυτό έχει σημαντικότητα μειονεκτήματα και σε βάρος των δικαστών, διότι αυτός ο τεμαχισμός της ίδιας υπόθεσης, η μελέτη του ίδιου φακέλου με επαναληπτικότητα σημαίνει πολλές ανθρωποώρες. Πολλοί δικαστές σε διαφορετικές συνθέσεις ασχολούνται με τον ίδιο φάκελο. Αυτό είναι αντιοικονομικό, αντιοικονομικό, είναι περιττή δαπάνη χρόνου και κόπου.

Συγχρόνως, όταν τεμαχίζουμε έτσι μία υπόθεση δεν μπορούμε εύκολα από το σύνολο της δικογραφίας να ξεχωρίσουμε τα ουσιαστικά από τα επουσιώδη. Θα σας πω ένα παράδειγμα: Διεξαγωγή των αποδείξεων που διαρκεί χρόνια πολλά σε κάθε δικάσιμο. Δεν εξετάζεται ένας μάρτυρας, αλλά μισός μάρτυρας, μισή εξέταση μάρτυρα. Αυτό στην πράξη θεωρείται μία σημαντική φάση της δίκης αναδεικνύεται η μισή κατάθεση ενός μάρτυρα σε ένα κρίσιμο θέμα σαν να ίστανται και πίπτει η όλη υπόθεση από αυτήν την εξέταση, η οποία, όπως πολύ σωστά είπε η κα Μπενάκη, στις αστικές δίκες δεν έχει τόση σημασία. Εκεί τον κύριο ρόλο τον έχει το έγγραφο, που είναι «ο βασιλιάς» των αποδεικτικών μέσων και όχι οι μαρτυρικές καταθέσεις. Εν τούτοις –το ξέρουμε από τους δικηγόρους– όταν πρόκειται να εξεταστεί την άλλη ημέρα ο μάρτυρας –μισή εξέταση, όπως είπα– προβάλλεται αυτό το θέμα.

Ο εντολέας νομίζει ότι από αυτό εξαρτώνται τα πάντα και έτσι πολλές φορές τα δευτερεύοντα και επουσιώδη ανάγονται σε κρίσιμα θέματα.

Ποια είναι η νέα σύλληψη, που δεν είναι δική μου; Από παλιά γινόταν συζήτηση και υπήρχαν προτάσεις γι' αυτό που θέλει να υλοποιηθεί το νομοσχέδιο. Απλώς δεν υπήρξαν η ευκαιρία ή οι προϋποθέσεις για να τεθεί σε εφαρμογή. Η νέα σύλληψη είναι να ενωθούν όλες οι τεμαχισμένες φάσεις σε μία ενιαία φάση. Μία δίκη και μία δικαστική σύνθεση θα κρίνουν την υπόθεση εκδίδοντας απευθείας μια απόφαση. Δεν είναι δυνατόν μελετώντας ο δικαστικός το φάκελλο με όλα τα στοιχεία να μη μπορεί να εκδώσει μια απόφαση. Είναι βέβαια ευκολότερο να εκδώσει μια μη οριστική απόφαση, προδικαστική, διότι είναι φυσιολογικό και ανθρώπινο να θέλει να μεταφέρει το βάρος στον επόμενο δικαστή. Μια προδικαστική απόφαση βγαίνει αμέσως, ξεκαθαρίζονται οι εκκρεμότητες και προχωρούμε στα επόμενα. Ίσως όμως ο δικαστής δεν σκέφτεται ότι όπως αυτός μεταφέρει σε άλλους τη μελέτη και την έκδοση μιας απόφασης, παρομοίως εισπράττει και ο ίδιος τα βάρος των προδικαστικών αποφάσεων που εκδίδουν άλλοι δικαστές.

Πρέπει να εκδίδεται μία μόνο απόφαση σε κάθε υπόθεση στον πρώτο βαθμό. Αυτό σημαίνει ότι τα έξι περίπου χρόνια –οι στατιστικές που ακούστηκαν από τον κ. Κατσαρό ότι εξοικονομούμε μόνο έξι μήνες δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα– που διαρκεί μια δίκη στον πρώτο βαθμό, δηλαδή κατά μέσο όρο δύο χρόνια ως την προδικαστική και τέσσερα χρόνια για τη διεξαγωγή των αποδείξεων, θα συρρικνωθούν σε δύο χρόνια. Είναι ή δεν είναι ένα μεγάλο κέρδος;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Και τρία να γίνουν, καλό είναι.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και τρία καλό θα είναι, κύριε Πρόεδρε.

Πώς θα επιτευχθεί αυτός ο στόχος στο θεσμικό επίπεδο; Έχουμε το χρονικό διάστημα ως τη δικάσιμο που είναι η μόνη. Σήμερα μένει αναβληθεί. Θα αξιοποιηθεί και θα βοηθηθούν όλοι οι παράγοντες της δίκης και ιδίως οι δικηγόροι να αντιμετωπίσουν με μεγαλύτερο προγραμματισμό και υπευθυνότητα την δίκη που άνοιξαν και να ανταλλάξουν ισχυρισμούς και αποδεικτικά μέσα το αργότερο την τριακοστή ημέρα πριν από τη δικάσιμο. Αυτό είναι δείγμα σοβαρότητας. Εάν σημαίνει ότι ο δικηγόρος πρέπει να έχει στο ημερολόγιό του δύο, τρεις ημερομηνίες περισσότερες είναι μικρό το κακό.

Θα υπάρχουν άλλες δεκαπέντε ημέρες για την προσθήκη-αντίκρουση. Και δεκαπέντε ημέρες πριν από την δικάσιμο κλείνει ο φάκελος. Βεβαίως υπάρχουν οι εξαιρέσεις για τους οφινγενείς ισχυρισμούς. Πρέπει να αλλάξουμε τη νοοτροπία μας και την πρακτική μας για να προσαρμοστούμε στο νέο σύστημα. Αν δεν συμβάλουμε όλοι για να επιτευχθεί αυτή η πρόοδος τότε αναλαμβάνει ο δικαστικός. Δεκαπέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο θα πρέπει να μελετήσει το φάκελο, όχι βέβαια εις βάθος, αλλά για να μπορέσει στην προφορική συζήτηση να αξιοποιήσει τις μαρτυρικές καταθέσεις.

Έχουμε πραγματικά μια προσέγγιση προς τη διαδικασία της ποινικής δίκης, διότι η συζήτηση πλέον θα διέπεται από τις αρχές της αμεσότητας και της προφορικότητας. Όμως η μαρτυρική κατάθεση δεν μετατρέπεται σε κύριο αποδεικτικό μέσο. Το έγγραφο εξακολουθεί να έχει την αποδεικτική ισχύ που του προσδίδει ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας. Στο μέτρο όμως που χρησιμοποιείται και το αποδεικτικό μέσο του μάρτυρα, αυτό θα πάρει πιο ουσιαστική αξία.

Και αμέσως μετά τη δικάσιμο, πέντε μέρες προθεσμία θα έχουν οι δικηγόροι, για να σχολιάσουν με ένα νέο υπόμνημα την προφορική συζήτηση. Ο δικαστής, στο τριμελές πρωτοδικείο, με την εισήγηση του εισηγητή, θα είναι έτοιμος να εξετάσει σε βάθος πλέον και με χρονική εγγύτητα προς τη προμελέτη που θα την κάνει στις δεκαπέντε μέρες πριν τη δικάσιμο ο εισηγητής, να εξετάσει την υπόθεση και να εκδώσει την απόφαση.

Τι κερδίζουμε και από την πλευρά των δικαστών; Ειπώθηκε ότι είναι ένα μεγάλο πρόβλημα τα κενά στις θέσεις των δικαστών. Δεν είναι καθόλου πρόβλημα. Αντιθέτως θα εξοικονομήσουμε πολύ χρόνο για τους δικαστές μας, θα πετύχουμε αποσυμφόρηση και ανακούφιση των δικαστών μας, γιατί θα απαλλαγούμε απ' αυτήν τη χρονοβόρο διαδικασία της διεξαγωγής των αποδείξεων, που πρέπει να γίνεται ενώπιον του δικαστή. Απαλλάσσεται.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Μη λέτε ότι θα εξοικονομήσετε χρόνο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Θέλουμε όμως να διατηρήσουμε ένα σύστημα που γελοιοποιεί μάλλον την έννομη τάξη μας; Σε πολλές περιπτώσεις παρίστανται. Λέτε τώρα ότι ενώ πρέπει να γίνεται η διεξαγωγή των αποδείξεων ενώπιον δικαστών, δεν τηρούν το καθήκον τους.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Ερήμην της εξέτασης των μαρτύρων γίνεται η διεξαγωγή.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τα ξέρω, τα ξέρω. Αυτό πρέπει να καταργηθεί. Είναι γελοιοποίηση της έννομης τάξης μας να προβλέπεται ότι πρέπει να γίνει ενώπιον του δικαστή και μάλλον να γίνεται στα γραφεία των δικηγόρων, που προετοιμάζουν τις καταθέσεις των μαρτύρων. Είναι δικαιοσύνη αυτή; Θέλουμε να επικρατήσει αυτό το σύστημα;

Βέβαια σε άλλες περιπτώσεις ίσως να μην πρέπει να θίγουμε τα κακώς κείμενα, αλλά εδώ έχουμε πολλά κακώς κείμενα και δεν εκπροσωπώ αυτή την αρχή του «μη θίγετε τα κακώς κείμενα». Θίγω τα κακώς κείμενα, λοιπόν.

Επίσης, ο δικαστής εάν δεν εξοικονομεί αυτόν τον χρόνο που υποτίθεται ότι διαθέτει για την εξαγωγή των αποδείξεων, θα εξοικονομήσει πολύ χρόνο διότι μία υπόθεση θα εξετάζεται από τρεις δικαστές και όχι από έξι, εννέα ή δώδεκα. Ακόμη κι αν οι ίδιοι οι δικαστές μελετήσουν το φάκελο για την έκδοση και της προδικαστικής αποφάσεως και της οριστικής, θα τον μελετήσουν σε απόσταση ετών. Βέβαια η μελέτη -που θα έχει γίνει πριν από μερικά χρόνια- δεν θα έχει καμία πρακτική σημασία γι' αυτούς. Θα την έχουν ξεχάσει ασφαλώς, αφού έχουν παρεμβληθεί ορισμένα έτη μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης μελέτης της ίδιας υποθέσεως. Θα πρέπει, λοιπόν, από την αρχή να εξετασθούν τα πράγματα.

Τώρα για τα Πρακτικά, το νέο σύστημα απαιτεί –και το διεκδικούν οι δικηγόροι, αυτό είναι το πρώτο αίτημα του κ. Ρουπακιά- σωστή τήρηση των Πρακτικών. Κι εκεί πάσχουμε. Είναι απαράδεκτο το σημερινό φαινόμενο. Εγώ είμαι αισιόδοξος επειδή έχουμε φροντίσει όλη την προεργασία, ώστε

15 Σεπτεμβρίου να έχει εγκατασταθεί για τα πολυμελή πρωτοδικεία το νέο σύστημα. Στα μονομελή τα πρακτικά τηρούνται όπως και τώρα και δεν θα έχουμε άμεση βελτίωση εκεί. Αλλά στα πολυμελή θα έχουν εγκατασταθεί συσκευές για τη διπλή μαγνητοφώνηση και απομαγνητοφώνηση μέσα σε μία ή δύο το πολύ ημέρες.

Γιατί το αποκλείετε εκ των προτέρων και συνεχώς επαναλαμβάνετε ότι ξεκινάμε ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Τα μηχανήματα θα τα έχετε, τους ανθρώπους δεν θα έχετε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν θα είναι οι γραμματείς, οι δικαστικοί υπάλληλοι, οι οποίοι θα κάνουν την απομαγνητοφώνηση. Θα ανατεθεί σε εταιρεία. Θα γίνει με σύμβαση έργου υπό την εποπτεία και τον έλεγχο των δικαστικών γραμματέων. Έχει εξασφαλιστεί πράγματι αυτό το θέμα που είναι μια μεγάλη ανάγκη. Δεν θα επιτύχει το νέο σύστημα, εάν δεν γίνει σωστή τήρηση των πρακτικών. Αλλά θα το δούμε. Δεν θέλω να σας πείσω μόνο με την προφορική μου διαβεβαίωση. Θα το δούμε στην πράξη.

Όσον αφορά τον αριθμό των δικαστικών υπαλλήλων, έχουμε πολλά κενά. Δεν είναι μόνο οι δικαστικοί υπάλληλοι, αλλά είναι και οι δικαστικοί επιμελητές. Κρίσιμοι εδώ είναι οι δικαστικοί υπάλληλοι περισσότερο παρά οι δικαστικοί επιμελητές. Από τα κενά αυτά μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου πιστεύουμε ότι θα έχουν πληρωθεί τα εννιάμισια που έχουν εγκριθεί και έχει ξεκινήσει η διαδικασία για την πλήρωση αυτών των θέσεων.

Όσον αφορά τις αίθουσες, και αυτό έχει εξεταστεί. Υπάρχουν παραδείγματα χάρη στο Πρωτοδικείο Αθηνών αίθουσες οι οποίες πρώτα-πρώτα θα ελευθερωθούν εκεί που διεξάγονται οι αποδείξεις. Έχει μελετηθεί το θέμα και από τον κ. Ασημιδάδη, που ξέρει καλύτερα από όλους μας το Πρωτοδικείο Αθηνών. Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, γιατί ακούω συνεχώς ότι λείπει η υποδομή, λείπουν οι αίθουσες, λείπουν οι άνθρωποι. Εμένα όλα αυτά η κριτική που άκουσα δεν με έπεισε. Είμαι ανοιχτός να μεταπειστώ. Εμείς έχουμε κάνει μελέτες με στοιχεία στατιστικά, αριθμούς αιθουσών. Εσείς με γενικολογίες ατεκμηρίωτες τα λέτε όλα αυτά. Και νομίζω ότι πίσω από όλα αυτά βρίσκεται ένας πρόσθετος φόβος, μία ανησυχία μπροστά στο καινούριο, φοβόμαστε για το τι θα γίνει που θα έχουμε ένα νέο σύστημα, που αλλάζουν πολλά πράγματα. Μας τρομάζει το καινούριο. Γι'αυτό άκουσα και μερικές εκφράσεις λίγο δραματικές και θα μπορούσα να πω και μελοδραματικές. Ειπώθηκε επίσης ότι δεν έχουμε γνώση. Μα, κάναμε διάλογο από τον Οκτώβριο που είχαμε έτοιμο το νομοσχέδιο. Εργαστήκαμε και μέσα στο καλοκαίρι. Σας το είπα και προχθές ότι και τον Αύγουστο μήνα του 2000 κάναμε πολύ μελέτη πάνω σε αυτό το νομοσχέδιο. Επί μήνες ανταλλάσαμε απόψεις με διάλογο με καθηγητές πανεπιστημίου, με δικηγόρους, με δικαστές και το μελετήσαμε όσο γίνεται περισσότερο. Ας μη λέμε, λοιπόν, τόσο πρόχειρα ότι δεν υπάρχει η γνώση. Δεν θέλω να το αποδώσω σε αντιπολιτευτική διάθεση, αλλά κάπως βιαστική είναι αυτή η κρίση και η κριτική.

Θα ήθελα να πω τώρα και μερικά πράγματα για τις άλλες ρυθμίσεις. Άκουσα την κριτική ότι γίνεται ακριβότερη η δικαιοσύνη σε βάρος των δικαιωμάτων των πολιτών. Μα, πού γίνεται ακριβότερη; Επικαλεστήκατε ως επιχείρημα το ότι προβλέπουμε αυτήν τη διαδικασία του φιλτραρίσματος για τις αναρίεστες στον Άρειο Πάγο, δηλαδή του ελέγχου, των αναρίεστων από ένα τριμελές συμβούλιο για να εξετάσουν αν η αίτηση αναρίεστες είναι απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη. Το ξέρουμε πόσο εύκολα όχι μόνο προσφεύγουμε στη δικαιοσύνη, αλλά πόσο εύκολα ζητούμε αν χάνουμε σε ένα βαθμό, να πάμε και στον άλλο βαθμό. Εγώ ο ίδιος ξέρω ότι πάντοτε στον Άρειο Πάγο όταν έχανε κάποιος έντονα, μου έλεγε, μα, χάσαμε στον Άρειο Πάγο, δεν μπορούμε να πάμε στο Στρασβούργο, ή και αν χάνουμε στο Στρασβούργο παραπέρα. Ποτέ δεν ικανοποιείται ο Έλληνας εντολέας. Είναι ευκολότατο να ζητάει και ο δικηγόρος για όποιους λόγους δέχεται, έστω και αν δεν υπάρχει κανένας λόγος αναρίεστες, έστω και αν δεν υπάρχει κανένα επιχείρημα, να προσφεύγουν στον Άρειο Πάγο και να ταλαιπωρούν τους ανώτατους δικαστές.

Σε όλο τον κόσμο γίνεται και σήμερα εφαρμόζεται και στο Συμβούλιο Επικρατείας σε εμάς ένα είδος φιλτραρίσματος. Οι τελείως απαράδεκτες και προδήλως αβάσιμες αιτήσεις αναρίεστες θα εξετάζονται. Όχι τα δευτερεύοντα θέματα που είπατε κύριε Σκυλλάκο. Είπατε ότι για μικρά ζητήματα θα εμποδίζεται η προσφυγή στον Άρειο Πάγο. Για όλα τα ζητήματα θα μπορεί κανένας να προσφεύγει να ασκεί την αναίρεση, αλλά εάν είναι απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη και το πουν τρεις δικαστές αρεοπαγίτες, τότε βέβαια θα υποχρεωθεί να καταβάλει ένα παράβολο εάν επιμένει να δικάσει. Πού αλλού ακριβαίνει για τον πολίτη η δικαιοσύνη; Δεν ακριβαίνει. Το ότι αυτός που ηττάται, θα πληρώνει τη δικαστική δαπάνη και αυτό είναι λογικό. Ηττάται, γιατί να γίνεται συμψηφισμός εκεί; Αυτό προβλέπουμε.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Για τις αναβολές, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Η αναβολή είναι ένα μέτρο –για να δούμε και την κοινωνιολογική πραγματικότητα– του οποίου γίνεται κάτι παραπάνω από κατάχρηση σε όλες τις διαδικασίες και στη ποινική διαδικασία. Το γνωρίζουμε ότι φθάνει πολλές φορές ως την παραγραφή λόγω των αναβολών. Κάτι πρέπει να κάνουμε για τις αναβολές, κάπως πρέπει να τις περιορίσουμε. Και το ότι προβλέπουμε μια άλλη σημαντική, νομίζω, ρύθμιση ότι θα δικάζονται ωσει παρόντες οι διάδικοι, αυτό δεν αδικεί τον πολίτη. Διότι πρώτα πρώτα θα ληφθούν υπόψη όλοι του οι ισχυρισμοί. Και επειδή, όπως είπαμε, ο βασιλιάς των αποδεικτικών μέσων στην αστική δίκη είναι το έγγραφο, όλα τα έγγραφα τα έχει υποβάλει, τα ξέρει ο δικαστής. Μπορεί να κερδίσει δηλαδή παρά την απουσία του μολονότι ερημοδίκησε ένας διάδικος. Καταργούνται αυτά τα τελείως άδικο μέτρα του τεκμηρίου ομολογίας, της απόρριψης αγωγής. Γιατί όλα αυτά τα πράγματα; Θα είπατε ο διάδικος –και τι εξοικονόμηση χρόνου γίνεται– δεν χρειάζεται να πάει, τα έχει παρουσιάσει όλα και αν έχει δικαίο θα το βρει ο δικαστής. Και εν πάση περιπτώσει αν του συνέβη κάτι, κάποιο ατύχημα και δεν μπόρεσε να πάει ενώ ήθελε να πάει για να εξετάσει και ο ίδιος τον μάρτυρα, να του θέσει τις ερωτήσεις, έχει τη δυνατότητα να το πράξει αυτό στο δεύτερο βαθμό. Αλλά κάτι πρέπει να γίνει για τον περιορισμό αυτής της νόσου, που υπάρχει στην απονομή της δικαιοσύνης, της κατάχρησης των αναβολών. Δεν θέλω να πω περισσότερα για τις αναβολές, γιατί ίσως γίνω αιχμηρότερος.

Αλλά να αναφερθώ και στο άρθρο 26 και στο δεύτερο κεφάλαιο δεν έκανα καμία αναφορά, επειδή ο κ. Λυκουρέζος έκανε και εκεί παρατηρήσεις για τη δεύτερη μεγάλη ενότητα του νομοσχεδίου που επιφέρει μια μεταρρύθμιση του θεσμού της αποζημίωσης των αδικώς προφυλακισθέντων.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ – ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Θετικά.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θέλω να τονίσω ότι και εδώ έχουμε καταδικές από το Στρασβούργο, διότι δεν προστατεύουμε τον πολίτη. Πολύ σωστά ο κ. Λυκουρέζος αναφέρθηκε και στο Σύνταγμα, άρθρο 7 παράγραφος 4 που το προβλέπει αυτό, αλλά στην πράξη δεν εφαρμόζεται και καταδικάζομαστε στο Στρασβούργο. Έτσι διευρύνονται οι δικαιούχοι εδώ που μπορούν να πάρουν αποζημίωση. Τους δίνεται το δικαίωμα λόγου, το δικαίωμα να αμυνθούν, γιατί ως τώρα εξέδιδε την απόφαση ο δικαστής ότι δεν είχε δικαίωμα αποζημιώσεως και δεν μπορούσε να κάνει τίποτα ο αθώωθεις που είχε πάρα ταύτα καταρτηθεί. Γι' αυτό το λόγο μας καταδίκασε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων λέγοντας ότι δεν τηρήθηκαν οι αρχές της δίκης, ότι ο αθώωθεις δεν ακούστηκε, δεν είχε το δικαίωμα ακρόασης. Το αντιμετωπίζουμε και αυτό. Και αν είναι αναγκαστική η αποζημίωση, μπορεί να προσφύγει στα πολιτικά δικαστήρια, όπως επίσης και το δημόσιο για λόγους ίσης μεταχείρισης των διαδίκων, εάν κρίνει το δημόσιο ότι είναι υπερβολική η αποζημίωση για να κριθεί και σε άλλο βαθμό η υπόθεση. Βεβαίως προβλέπουμε ότι η ευθύνη των δικαστικών λειτουργιών έναντι του δημοσίου που πλήρωσε την αποζημίωση, δεν θα υπάρχει όπως μέχρι τώρα με βάση το θεσμό της κακοδικίας, που ήταν και ένα αντικίνητρο για τους δικαστές,

γιατί εφοβούνται μήπως ενταχθούν λόγω κακοδικίας. Σήμερα δεν θα ευθύνονται παρά μόνο αν έχουν τελέσει ποινικό αδίκημα και αν έχουν λειτουργήσει τελείως εκτός των καθηκόντων τους.

Για το άρθρο 34 με τις διατάξεις που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων, νομίζω ότι υπάρχει μία παρεξήγηση, κύριοι Βουλευτές. Δεν θίγουμε τα προσωπικά δεδομένα περισσότερο. Υπάρχει ο ν. 2472, απλώς χωρίς καμία κυβερνητική πρωτοβουλία –η πρωτοβουλία προήλθε από την ίδια την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων- έπρεπε να αντιμετωπισθούν κάποια τεχνικά θέματα, όπως είναι το να συνεδριάζει το όργανο αυτό όχι μόνο σε ολομέλεια, αλλά λόγω της μεγάλης επιβάρυνσης που έχει στην εργασία να μπορεί να δικάζει και σε τμήματα. Αυτό δεν είναι ούτε αυταρχικό ούτε αυθαίρετο, γιατί θα μπορεί πάντοτε –και προβλέπεται μέσα αυτό- η ολομέλεια να τροποποιεί τις αποφάσεις του τμήματος.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Το δημόσιο και εκείνο μπορεί ...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και εκεί υπάρχει μία παρεξήγηση. Στο άρθρο 11 του ν. 2472 προβλέπεται ήδη ότι για ορισμένες περιπτώσεις, όπως δημόσιες ασφάλειας ή αντεγκληματικής πολιτικής, μπορεί να μην ανακοινώνεται κάποιο μέτρο, δηλαδή επεξεργασία δεδομένου, στο υποκείμενο. Να μην του λέμε δηλαδή ότι παρακολουθούμε το τηλέφωνό του, για παράδειγμα. Προβλέπεται σήμερα για τη μη ενημέρωση του υποκείμενου, αν συντρέχουν κάποιες σοβαρές προϋποθέσεις, να αποφασίζει η Αρχή. Η Αρχή, όμως, δεν μπορούσε να το κάνει αυτεπαγγέλτως. Αυτό ήταν το πρόβλημα. Έπρεπε να το ζητήσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας, που μπορεί να είναι ένας ιδιώτης ή μία ιδιωτική επιχείρηση κινητής τηλεφωνίας. Εδώ πρόκειται για εξυπηρέτηση του εθνικού συμφέροντος –δημόσια ασφάλεια- και δεν μπορεί η Αρχή μόνη της να επιληφθεί. Έπρεπε να το ζητήσει ο ιδιώτης και αυτό ήταν παράλογο. Και αυτό είναι που μεταβάλλουμε εδώ: Χωρίς να το ζητήσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας η Αρχή αυτεπαγγέλτως μπορεί να αποφανθεί.

Ήθελα να πω για την υιοθεσία, αλλά έφυγε ο κ. Παυλόπουλος, οπότε θα το παραλείψω αυτό.

Ο κ. Κουβέλης ζήτησε να τοποθετηθώ στο αν θα προτείνω κάποια τροπολογία. Είναι γνωστό, κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχει μία κινητοποίηση, αναστάτωση θα έλεγα, από την πλευρά των δικηγόρων για κάποιες σκέψεις που πράγματι έχει κάνει η Κυβέρνηση για το αν θα πρέπει να διατηρηθούν τα όρια υποχρεωτικής συμμετοχής των δικηγόρων στα συμβόλαια. Σήμερα είναι πέντε (5.000.000) εκατομμύρια δραχμές για την Αθήνα και τον Πειραιά και εκατάκοις πενήντα χιλιάδες (750.000) δραχμές για την υπόλοιπη Ελλάδα. Αυτά τα όρια ως προς την αξία των συμβολαίων είχαν ορισθεί από πολλές δεκαετίες. Εάν παρακολουθούσαμε το γενικό δείκτη τιμών, θα έπρεπε να είναι εκατό ή διακόσια εκατομμύρια.

Εμένα, κύριοι συνάδελφοι, ως δικηγόρο με ενοχλεί να επιβάλλω τις υπηρεσίες μου. Δεν είναι σύστημα γνωστό σε άλλες χώρες στον κόσμο. Δεν ακολουθώ σε όλα τη φιλελεύθερη νοοτροπία για την πλήρη απελευθέρωση των επαγγελμάτων, αλλά επηρεάζομαι από τα δικαιώματα του πολίτη. Εάν κάποιος πολίτης χαμηλοεισοδηματίας έχει λύσει το πρόβλημα της νομικής συμβουλής, διότι έχει κάποιο συγγενή συμβολαιογράφο ή δικηγόρο ή δικαστή και δεν έχει ανάγκη, γιατί να του επιβάλλουμε να πάρει δικηγόρους; Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι πολύτιμες οι υπηρεσίες των δικηγόρων και απαραίτητες, θα έλεγα. Αν, όμως, το έχει λύσει αυτό το πρόβλημα με το δικό του τρόπο, γιατί να το επιβάλλουμε; Εν πάση περιπτώσει αυτή είναι η βασική σκέψη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Δεν θέλει η Κυβέρνηση να καταργήσει την υποχρεωτική συμμετοχή. Θέλει να αυξήσει σύμφωνα με τις σημερινές τιμές τα όρια που είχαν ορισθεί πριν από ορισμένες δεκαετίες. Αυτό είναι μόνο το πρόβλημα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κα. **ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ ΨΑΡΟΥΔΑ**)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Το καταργεί έτσι, αν το πέντε εκατομμύρια το κάνετε τριάντα εκατομμύρια.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Γιατί το καταργεί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Νεράντζη, θα μιλήσετε σε λίγο και θα τα πείτε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Οι τιμές των πέντε εκατομμυρίων για την Αθήνα ορίστηκαν τη δεκαετία του 1950. Τότε με λιγότερο από ένα εκατομμύριο αγοράζατε ένα μεγάλο διαμέρισμα στο Κολωνάκι. Αυτό είναι η υστέρηση που υπάρχει. Και βεβαίως δεν έχουμε λόγο να αναβάλουμε την εισαγωγή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υπουργέ, ο χρόνος σας έχει λήξει. Σας παρακαλώ, τελειώνετε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Τελειώνω αμέσως, κυρία Πρόεδρε.

Η σκέψη είναι να αρχίσει να ισχύει από 1ης Ιουλίου του 2001.

Σήμερα έχω πάλι συνάντηση με τους δικηγόρους, είναι σε εξέλιξη η συνεννόησή μας, αν θέλετε οι διαπραγματεύσεις, επομένως, δεν μπορώ να πάρω θέση τώρα. Σας είπα τη γενική αρχή από την οποία διέπεται η Κυβέρνηση.

Για όλους αυτούς τους λόγους ζητώ από τη Βουλή να υπερψηφίσει επί της αρχής το προτεινόμενο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Νεράντζης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, ο κύριος Υπουργός χαρακτήρισε το νομοσχέδιο αυτό ως σταθμό. Δεν διαφωνώ ως προς το «σταθμό», αλλά θα προσέθετα εν πολλοίς κατεδαφίσεως. Γιατί; Ξέρετε πόσο κώδικες τροποποιούνται με αυτό το νομοσχέδιο πλην του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας; Ο Αστικός Κώδικας, ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, ο Κώδικας Διοικητικής Δικαιοσύνης, ο κώδικας περί δικηγόρων, ο κώδικας περί συμβολαιογράφων, ο κώδικας περί δικαστικών και «χαϊδεύονται», αγγίζονται επίσης νομοθετήματα που αφορούν τους ιατροδικαστές και άλλα τινά. Να, λοιπόν, γιατί λέω ότι έχει μάλλον κατεδαφιστικό χαρακτήρα αυτό το νομοσχέδιο.

Ο κύριος όγκος των διατάξεων που τροποποιούνται υπάγεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Είναι χρήσιμο να αναφερθώ σε μερικά πολύ σύντομα ιστορικά στοιχεία. Αυτό συντάχθηκε στη γερμανική από τον Βον Μάουερ το 1835. Έζησε αδιατάρακτα επί μακρά σειρά ετών και κάποια στιγμή οι βιοτικές συνθήκες κατάδειξαν ότι επιβάλλεται πλέον να γίνει η τροποποίησή του.

Πρώτος ο Ελευθέριος Βενιζέλος με την κυβέρνησή του και Υπουργό το Νικόλαο Δημητρακόπουλο το 1911, συνέστησε ειδική αναθεωρητική επιτροπή. Έκτοτε επηκολούθησαν πολλές αναθεωρητικές επιτροπές του ίδιου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Το 1931, πάλι επί κυβερνήσεως Βενιζέλου. Στη συνέχεια, επί κυβερνήσεως Παναγή Τσαλδάρη το 1933. Μετά, επί κυβερνήσεως Σοφούλη το 1949. Ακολούθως, επί κυβερνήσεως Αλεξάνδρου Παπάγου το 1955 και ήρθε τελικά η κυβέρνηση Κωνσταντίνου Καραμανλή το 1963, με Υπουργό Δικαιοσύνης ένα διακεκριμένο κοινοβουλευτικό άνδρα και εξέχοντα νομικό τον Κωνσταντίνο Παπακωνσταντίνου, η οποία συνέστησε εκ νέου την επιτροπή αυτή –μιλάμε για επιτροπές και το τονίζω, γιατί ευθύς αμέσως έχω μια άλλη εξέλιξη του συλλογισμού μου,- η οποία παρέδωσε πράγματι το έργο της το 1964, αλλά κατέστη νόμος, λόγω των γνωστών συνθηκών, μόλις το 1968.

Για ποιο λόγο θίγω όλα αυτά; Για να πω ότι οι παρεμβάσεις αυτές έγιναν μετά από μακρά δυστοκία, λόγω της ευσυνειδήσιας και της γνώσεως των ανθρώπων εκείνων, των εξεχόντων νομικών ότι ασχολούνται με ένα καίριο νομοθέτημα.

Ακούστε τώρα τι καταιγισμός συνέβη από το 1981 και μετά. Ακούστε με ποιους και πόσους νόμους κακοποιήθηκε αυτό το κείμενο, που λέγεται Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας. Έχουμε, λοιπόν, τροποποιήσει μεταξύ των άλλων και με τους νόμους 1250/82, 1329/83, 1478/84, 1562/85, 1545/85, 1649/86, 1738/87, ιδίως δε με τους νόμους 2207/94 και 2298/95. Όλοι αυτοί οι νόμοι προφανώς εισήχθησαν και ψηφίστηκαν με πρωτοβουλία κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ.

Σε περίγραμμα, λοιπόν, αυτό είναι το αστικό δικονομικό καθεστώς που ισχύει στη χώρα.

Τώρα επιτρέψτε μου να επικεντρώσω τις παρατηρήσεις μου στο συζητούμενο σχέδιο νόμου.

Η νομοθετική σας πρωτοβουλία, κύριε Υπουργέ, είναι ελλιπής και αποσπασματική και θα εξηγήσω ευθύς αμέσως το γιατί. Η διορθωτική ή ανατρεπτική επέμβαση στους κώδικες είναι μία διαδικασία κινδυνώδης. Θα έλεγα ότι είναι σαγηνευτική, με την έννοια ότι θέλουμε να περάσουμε κάποια γραμμή ή να μείνει το όνομά μας στην ιστορία, να βοηθήσουμε, αν θέλετε -είμαι καλόπιστος- την πρακτική να απαλλαγεί από ορισμένες διαμαρτίες που δημιουργούνται, αλλά εν πάση περιπτώσει είναι και εξαιρετικά επικίνδυνο έργο, διότι οι βασικοί κώδικες συνιστούν τελικά ένα ενιαίο σύνολο στο οποίο η επέμβαση πρέπει να γίνεται μετά περιστής προσοχής. Αυτό βέβαια δεν έχει την έννοια ότι οι κώδικες κινούνται σε ένα νομοθετικό άβατο και δεν επιτρέπεται να το αγγίξει κανείς.

Βεβαίως, για τους παλαιότερους, όσοι συνέτασαν κώδικες, από το Σόλωνα μέχρι τον Ιουστινιανό, γνωρίζουμε καλά ότι απαγόρευαν την επέμβαση στα θησαυρίσματα τους. Ο Ιουστινιανός δεν επέτρεπε ούτε την τροποποίηση των κωδίκων ούτε καν την ερμηνεία ούτε και τις «παραγραφές». Επέτρεπε μόνο την κατά πόδα, όπως έλεγε, τη λέξη, προς λέξη, ερμηνεία.

Αυτά βέβαια δεν μπορούν να συμβούν εδώ και οι κώδικες, όσο άρτιοι και αν είναι, όσο και αν αποδίδουν το πνεύμα της εποχής, εν τούτοις καταδεικνύεται μετά την εφαρμογή πολλών ετών ότι είναι ατελέσφοροι, ότι παρουσιάζουν δυσκολίες στην εφαρμογή τους, ότι δεν εξυπηρετούν την πρακτική. Και πράγματι χρζζουν επεμβάσεων αυτοί οι κώδικες.

Εδώ άλλωστε δεν θέλουμε να επαναβιώσουμε τη διαμάχη μεταξύ Προκουλιανών και Σαββινιανών, για το θέμα των κωδίκων ούτως ή άλλως. Δεν διαφωνούμε, λοιπόν, με την επέμβαση στους κώδικες. Διαφωνούμε με τον τρόπο που ενεργείται και διαφωνούμε κυρίως με τις λύσεις, οι οποίες υιοθετούνται και ακολουθούνται. Στην ουσία, εδώ δεν πρόκειται περί αναθεωρητικής επιτροπής. Αυτό μου κάνει εντύπωση.

Προηγουμένως, κύριε Υπουργέ, απονεμίστε τα εύσημα στο γενικό σας γραμματέα, τον τιμούμε και μεις και ως πρόσωπο και ως νομικό, καμία αντίρρηση. Μήπως όμως θέλετε να σας υπενθυμίσω τα μεγέθη που μετείχαν σε επιτροπές στις προηγούμενες αναθεωρήσεις, έτσι για να συνεννοούμεθα λιγάκι; Ακούστε μερικούς. Ματθαίος Χατζάκος, Ιωάννης Σημαντήρας, Κωνσταντίνος Βασιλείου, Ηρακλής Κυριακόπουλος, Γεώργιος Ράμμος, Χρήστος Πράτσικας, Ιωάννης Σακέτας, Πέτρος Αγγελετόπουλος, Λουκάς Γιδόπουλος, Αλέξανδρος Βαμβέτσος, Χαράλαμπος Φραγκίστας, Γεώργιος Οικονομόπουλος, Θεοδόσιος Λιβανθίνος, Εμμανουήλ Μιχαλάκης, Γεώργιος Μητσόπουλος. Και όχι μόνο...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν σας είπα τους καθηγητές που μετείχαν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Θα φτάσω κι εκεί. Οι περισσότεροι από αυτούς ήταν δικαστικοί. Ο Γιδόπουλος, ο Χατζάκος, ο Σακέτας κλπ. ήταν δικαστικοί και οι άλλοι ήταν καθηγητές δικονομολόγοι και αστικολόγοι.

Εσείς, στην ουσία, δεν συστήσατε επιτροπή και το ομολογείτε στην εισηγητική έκθεσή σας, που συνοδεύει το συζητούμενο σχέδιο νόμου, στη δεύτερη σελίδα. Εκεί κάνετε λόγο για ευρείες συσκέψεις, στις οποίες μετείχε ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κλπ. Κάνετε λόγο για παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν γραπτώς ή σε προφορικές συζητήσεις. Κάνετε λόγο επίσης για συμβολή συμβούλων του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Αλλά, το να καταθέσω εγώ δι' επιστολής μου, δι' υπομνήματός μου τις παρατηρήσεις μου, αυτό σημαίνει μια αφυδατωμένη συμμετοχή, διότι δεν υπάρχει αντίλογος ζωντανός, γιατί η αναθεωρητική επιτροπή κράτησε επί σειρά ετών.

Εγώ δεν θα συνιστούσα βέβαια να διαιωνίζεται το έργο των επιτροπών αυτών, αλλά οι επιτροπές αυτές να λειτουργούν εν τοις πράγμασι και όχι δι' αλληλογραφίας. Να συνταχθεί ένα προσχέδιο από τους υπηρεσιακούς παράγοντες, αξίους καθ'

όλα, καμία μομφή εναντίον τους και επ' αυτού να τοποθετούνται ζωντανά και όχι δι' αλληλογραφίας ή και προφορικά -όπως λέτε- οι υπόλοιποι αξιοπρόσεκτοι νομικοί, τους οποίους αναφέρετε.

Στην ουσία, λοιπόν, δεν υπάρχει αναθεωρητική επιτροπή, δεν υπάρχει κατά παρέκκλιση της πάγιας τακτικής που ακολουθήθηκε από το 1911, όπως εξήγησα προηγουμένως και αυτό αποτελεί μείον.

Εγώ προσωπικά είμαι αντίθετος σε αυτές τις αποσπασματικές και ευκαιριακές παρεμβάσεις σε ένα τόσο νευραλγικό νομικό κείμενο, που μοιάζουν με μπαλώματα, που όχι μόνο δεν κρύβουν τις τρύπες, αλλά τις καθιστούν ακόμη πιο προφανείς.

Πιστεύω -δεν ξέρω αν υπάρχει, θα ήμουν ευτυχής να το άκουγα- ότι θα έπρεπε να υπάρχει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης μια διαρκής επιτροπή, η οποία θα αποτελείται από τους αριστείς της δικαστικής εξουσίας, της καθηγεσίας και των δικηγόρων και η οποία θα παρακολουθεί την εξέλιξη των βασικών κωδίκων. Θα καταγράφει τα άτοπα και τα αδιέξοδα, στα οποία οδηγεί. Θα παρακολουθεί τη διεθνή και την εγχώρια φιλολογία, αλλά και νομολογία και τέλος θα εισηγείται λύσεις.

Εκτός όμως από την πρώτη αυτή παρατήρηση η οποία αφορά το ευκαιριακό, θέλω να τονίσω ότι αυτή η νομοθετική πρωτοβουλία, σας διακρίνεται και από προχειρότητα, ανάλογη της προχειρότητας των παρομοίων του ΠΑΣΟΚ.

Μέχρι τώρα, το προνόμιο το είχε το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης και συμπτωματικώς οι πολιτικοί προϊστάμενοι αυτού. Λυπάμαι που δεν είναι εδώ, αλλά τα έχω πει σε άλλη συζήτηση. Το Φεβρουάριο του 2000, η αρμόδιος Υπουργός έφερε διάταξη, την οποία με ένα πολυνομοσχέδιο το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους -ο κ. Παυλόπουλος το βλέπει και γελάει, γιατί το γνωρίζει πολύ καλά- η ίδια την τροποποίησε και θα έλεγα ότι την ανασκόληψε, και την κατήργησε. Υπάρχει επίσης από το ίδιο Υπουργείο, η θέσπιση του δημοκρατικού προγραμματισμού, που αφορά την Τοπική Αυτοδιοίκηση, οποίας αργότερα καταργήθηκε.

Τώρα εσείς, κύριε Υπουργέ, κοιτάξτε τι κάνετε.

Θίγετε το θέμα της υιοθεσίας. Φαίνεται ότι λησμονείτε ότι η υιοθεσία εισήχθη με ειδικό νομοσχέδιο με εξήντα έξι άρθρα το 1996. Ξέρετε τι γράφει η εισηγητική έκθεση εκείνου του νομοσχεδίου επί ΠΑΣΟΚ και από ΠΑΣΟΚ; Να σας τη διαβάσω για να μείνει στα πρακτικά: «Πρόκειται για ένα αξιόλογο έργο με μεγάλη εθνική και κοινωνική σημασία προϊόν του μακροχρονίου επιστημονικού μόχθου των μελών της επιτροπής. Αυτά λέει η εισηγητική έκθεση του νόμου περί υιοθεσίας του 1996, η οποία έκθεση αφορά νομοσχέδιο, που συνετάγη από επιτροπή με τον καθηγητή Δεληγιάννη, του οικογενειακού δικαίου.

Έχετε, λοιπόν, φθάσει στο σημείο να ομολογείτε τελικά ότι νομοθετείτε, χωρίς να υπάρχει μια συνοχή ή μια συνέχεια. Από το 1996 μέχρι το 2001 άραγε ανετράπησαν τόσο πολύ τα δεδομένα της υιοθεσίας και εκείνο το πολυδιαφημισμένο νομοσχέδιο σήμερα να χρειάζεται τη δική σας παρέμβαση, να χρειάζεται τη δική σας επέμβαση;

Ένα τρίτο σημείο: Επειδή είστε λεξιθήρας και αυτό μου αρέσει εμένα, θέλω να σας πω ότι προσδίδω στο νομοσχέδιό σας ένα είδος οιονεί «στρεψονομίας». Μη ψάχνετε, δεν θα βρείτε τον όρο. Είναι κατά παράφραση της στρεψοδικίας. Γιατί στρεψονομία, κύριε Υπουργέ; Θα το αποδείξω αμέσως:

Τιτλοφορείτε το νομοσχέδιό σας «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις». Ο ατυχής δικαστής, ο ατυχής δικηγόρος που θα μπορεί να φανταστεί ότι σ' αυτές τις λοιπές συναφείς ρυθμίσεις θα υπάγονται θέματα των ιατροδικαστών, θα υπάγονται θέματα της σχολής δικαστών, θα υπάγονται θέματα τροποποιήσεως του αστικού κώδικα, του κώδικα διοικητικής δικονομίας, του κώδικα δικηγόρων, του κώδικα συμβολαιογράφων, του κώδικα δικαστών. Έτσι, λοιπόν, καθιστάτε ακόμη πιο δυσχερές, σχεδόν αδύνατο με αυτή την περιεκτικότητα και την πολυσυλλεκτικότητα του σχεδίου νόμου που φέρνετε προς συζήτηση, τόσο την επίκληση του δικαίου εκ μέρους των νομικών όσο και την εφαρμογή του δικαίου εκ μέρους των δικαστών. Και αυτά τα κάνει ποιος; Ο Υπουργός Δι-

καιοσύνης, ο θεματοφύλακας της έννομης τάξης, ο καθηγητής του δικαίου. Και σαν να μην έφθαναν αυτά ολοκληρώνετε αυτό το ατόπημα θα το έλεγα επιεικώς, φέρνοντας και μια τροπολογία η οποία αφορά όλως διόλου άσχετα θέματα κατά ρητή παραβίαση της και προσφάτως επικυρωθείσης συνταγματικής διατάξεως.

Όταν όμως, κύριε Υπουργέ –συμπαθάτε με- ο καθηγητής του δικαίου έρχεται και φέρνει μια τόσο άσχετη τροπολογία σ' αυτό το νομοσχέδιο σημαίνει ότι εκείνος ενσυνείδητα ή εν πάση περιπτώσει με ανοχή κατακριτέα, παραβιάζει το Σύνταγμα.

Λέτε κάπου στην εισηγητική έκθεση ότι θα φέρετε άλλο νομοσχέδιο. Βάλτε όλες αυτές τις διατάξεις σε άλλο νομοσχέδιο, φέρτε τες με άλλο νομοσχέδιο αυτοτελώς. Θέλετε να τροποποιήσετε και τον Αστικό Κώδικα; Φέρτε ένα νομοσχέδιο να μπορεί επιτέλους να παρακολουθεί κάποιος αυτά που γίνονται.

Επίσης το κρίσιμο σημείο είναι η κατάργηση της προδικαστικής. Αυτή είναι η τέταρτη παρατήρησή μου. Δεν είμαι από εκείνους –επειδή διακονώ την πρακτική- οι οποίοι αρνούνται ότι πράγματι οδηγεί σε ουσιαστική αρνησιδικία αυτή η αφόρητη και αδικαιολόγητη παράταση του τμήματος των διεξαγωγών. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία. Και δεν υπάρχει επίσης αμφιβολία ότι θα έπρεπε να υπάρξει η δική σας παρέμβαση, η νομοθετική παρέμβαση, για να τροποποιηθούν τα πράγματα. Διαφωνώ όμως ριζικά ως προς τις προτεινόμενες λύσεις και λόγω της ελλείψεως υποδομής –στάθηκαν οι συνάδελφοί μου σ' αυτά- κυρίως όμως διότι εγώ θεωρώ ότι η κατάργηση της προδικαστικής δεν επιφέρει ίαση σ' αυτό το θέμα.

Η προδικαστική καθυστερεί, θέλετε τέσσερις, θέλετε πέντε, θέλετε έξι μήνες. Εξήγησα όμως στην επιτροπή ότι η προδικαστική έχει το πλεονέκτημα ότι σχεδόν «απορροπεί» το νομικό περιβάλλον της υποθέσεως. Βγάζει έξω τα νομικώς αβάσιμα και τα αόριστα κονδύλια. Άρα χάνουμε τέσσερις, πέντε, έξι, επτά αν θέλετε, που σίγουρα δεν είναι, μήνες για να περιμένουμε την έκδοση της προδικαστικής, αλλά τουλάχιστον δεν διεξάγεται απόδειξη επί των θεμάτων που εκκαθαρίστηκαν. Ενώ τώρα, αυτόν το χρόνο που κερδίζετε από την κατάργηση της προδικαστικής τον χάνετε αντίστοιχα με το να διεξάγεται απόδειξη, έστω και ενώπιον του δικαστού, και για τα αβάσιμα κονδύλια και για τα αόριστα κονδύλια.

Ξέρετε ότι η προδικαστική είχε ζωή εκατόν πενήντα ετών περίπου. Ξέρετε ότι καταργήθηκε και ξέρετε ότι μετά από λίγο επανήλθε. Ε, αξίζει τον κόπο, κύριε Υπουργέ, επειδή μου αρέσει να μιλά πάντοτε με κείμενα, να σας διαβάσω τρεις λέξεις από την εισηγητική έκθεση εκείνου του σχεδίου νόμου, επί ΠΑΣΟΚ, υπουργία Κουβελάκη –εξωκοινοβουλευτικός ο κ. Κουβελάκης, δικαστικός, καλή του ώρα εκεί που είναι- για να δείτε τι επισκατέστηκε όταν επανέφερε την προδικαστική, την οποία το ΠΑΣΟΚ είχε καταργήσει, αν δεν κάνω λάθος, στις υποθέσεις του πολυμελούς πρωτοδικείου.

Λέει λοιπόν ο κ. Κουβελάκης στην εισηγητική του έκθεση υπό το άρθρο 3 και τις παραγράφους 6 και 10: «Πρέπει εξάλλου να ομολογηθεί ότι σε διαφορές πολύπλοκες ή δυσχερείς, ιδίως όσον αφορά το νομικό χαρακτηρισμό από τον οποίο εξαρτάται το αποδεικτέο θέμα, η διεξαγωγή των αποδείξεων χωρίς προηγούμενη επίλυση των συναφών ζητημάτων παραδεκτού και ορισμένου των εκατέρωθεν ισχυρισμών και νομικής υπαγωγής τους είναι δυνατόν να επεκταθεί σε μη κρίσιμα θέματα και να δημιουργήσει ποικίλες αβεβαιότητες». Και συνεχίζει υπό την παράγραφο 5 και 11 η ίδια εισηγητική έκθεση: «Επιπλέον –και αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία, κύριε Υπουργέ- η ενώπιον του εισηγητή δικαστή σε μία μόνο δικάσιμο διεξαγωγή και περάτωση των μαρτυρικών καταθέσεων τον σε όλες τις υποθέσεις αφ' ενός είναι πρακτικά αδύνατη –το 1994 τα λέει αυτά ο κ. Κουβελάκης- διότι δεν υπάρχει η αναγκαία υλική υποδομή, αφ' ετέρου δε καταλήγει συχνά σε ασφυκτική συμπίεση των διεξαγωγών με ανεπιεικείς επιπτώσεις και δικονομικές επιπλοκές».

Και ερωτάται: Τι συνέβη από το 1994 μέχρι σήμερα, κύριε Υπουργέ, ώστε η Κυβέρνηση –γιατί αυτή κρίνεται- η ίδια κυβέρνηση, να αλλάξει γνώμη; Μήπως δεν έχετε αντιληφθεί ότι

εσείς είσθε συνέχεια των προηγούμενων κυβερνήσεων και μάλιστα όταν είναι οι δικές σας; Μήπως θεωρείτε τον εαυτό σας κατεδαφιστή ή επιτρέπετε σε εμάς να σας θεωρούμε έτσι; Πού είναι η συνέχεια και η συνέπεια της νομοθετικής πρωτοβουλίας και της νομοθετικής προσέγγισης των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ πάνω σε ένα τέτοιο λεπτό θέμα; Δεν άρκεσαν άραγε εκατόν πενήντα χρόνια απρόσκοπτης λειτουργίας του θεσμού της προδικαστικής, για να σας πείσουν για την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα αυτής; Δεν παρέχει άραγε ικανή συνηγορία υπέρ της διατηρήσεως της προδικαστικής το ότι με βάση και την αρχή της οικονομίας δεν εκδίδεται προδικαστική αν προηγουμένως δεν κριθεί εάν και κατά πόσον είναι νομικώς βάσιμος ουσιώδης ο ισχυρισμός, αν είναι αποδείξιμος ο ισχυρισμός, αν είναι αμφισβητούμενος ο ισχυρισμός, μήπως αφορά σε πράγματα τα οποία είναι γνωστά στο δικαστήριο ή συνιστούν πασιδήλα; Δεν προσμετράται άραγε στα θετικά του θεσμού το γεγονός ότι η κατάσθρωση του αποδεικτέου θέματος, εκ μέρους της προδικαστικής αποφάσεως έχει χαρακτήρα προγραμματικό και όχι αποκλειστικό όπως λέει η γερμανική φιλολογία, την οποία εσείς καλύτερα ημών γνωρίζετε;

Περαιτέρω, προχωρείτε στην εισηγητική σας έκθεση και λέτε: «Με τις διατάξεις περί εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως και διεξαγωγής τακτικής απόδειξης επέρχεται σημαντική και συχνά εξοργιστική καθυστέρηση της οριστικής δίκης και διαφοράς». Η καθυστέρηση δεν προέρχεται από την έκδοση της προδικαστικής. Η καθυστέρηση προέρχεται από τις διεξαγωγές οι οποίες συντελούνται εν απουσία δικαστικού ο οποίος καλείται –σας το βεβαιώσω ο κ. Ακριβάκης, ο οποίος είναι δικηγόρος πρακτικός και της πρακτικής- (πρακτικός, με την έννοια πτυχιούχου της νομικής, κύριε συνάδελφε, δεν σας αδικώ) και σας είπε ότι μόνον όταν φιλονικούν οι δύο δικηγόροι και ερίζουν περί των τρόπων διατυπώσεως ενός θέματος τότε καλείται ο εισηγητής, ο οποίος παίζει οινώνει το ρόλο πυροσβέστου.

Άρα, λοιπόν, εκεί θα έπρεπε να παρέμβετε. Να διατηρήσετε την προδικαστική, να συντάμετε με αυστηρά πλαίσια, εξαιρετικότητας μόνον παρατεινόμενα, το χρόνο διεξαγωγών και να λέτε να μην απέχουν οι διεξαγωγές η μία από την άλλη παραπάνω από ένα μήνα, όχι κάθε τρεις μήνες και αν τυχόν εμφολοχωρήσουν γεγονότα που αναφέρθηκαν να πάει ένα χρόνο. Έτσι, λοιπόν, μπορούμε να κάνουμε γιατί και τώρα αυτόν το χρόνο, που κερδίζετε από την κατάργηση της προδικαστικής κινδυνεύουμε να τον χάσουμε με την επανασυζήτηση της υποθέσεως, η οποία προβλέπεται με το άρθρο 254, αν ο δικαστής βρει κενά. Και θα βρίσκει κενά, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία.

Άρα, λοιπόν, είναι ψευδές, με τη νομική έννοια πάντα, το επιχείρημα ότι καταργούμενης της προδικαστικής επέρχεται εξοικονόμηση χρόνου και εξοικονόμηση χρημάτων. Ανεξαρτήτως όμως τούτου και εντελώς επικουρικά δε δυσκολεύομαι διόλου να συμφωνήσω με την Ένωση Δικαστών, η οποία λέει ότι για να προχωρήσει αυτό το μέτρο θα πρέπει να έχουμε αύξηση των γραμματέων, αύξηση των αιθουσών, μαγνητοφώνηση κλπ. Λέτε ότι θα πάρετε χίλιους εξακόσιους γραμματείς. Πότε θα τους πάρετε; Θα τους πάρετε σε ένα μήνα; Μα, αυτοί δεν είναι μάχιμοι αφ' εαυτών, δεν έχουν προπαίδεια, χρειάζεται να εξοικειωθούν. Άρα, λοιπόν, αφού το νομοσχέδιο προβλέπεται να αρχίσει να ισχύει από το Σεπτέμβριο, δεν μπορεί παρά να είμαστε το Σεπτέμβριο με την ίδια υλικοτεχνική, αλλά και προσωπική υποδομή. Να, λοιπόν, γιατί είμαι αντίθετος με αυτό.

Έχω άλλες δυο παρατηρήσεις συντομότερες. Επιμηκύνετε αφόρητα το χρόνο ασκήσεως της ανταγωγής.

Έτσι αυτό αποβαίνει σε βάρος του εναγομένου γιατί οι διάδικοι είναι άπραγοι και συνηθίζουν να φέρνουν στους δικηγόρους τα δικόγραφα, τα οποία λαμβάνουν, δύο τρεις, τέσσερις, πέντε μέρες προ της συζήτησεως. Αν εσείς βάζετε παραπάνω πέντε μέρες προθεσμία για να ασκηθεί η ανταγωγή, τότε ένα σημαντικό όπλο από το οπλοστάσιο του εναγομένου αποσβέννεται, με ευθύνη όχι πάντως του διαδίκου, ο οποίος

δεν γνωρίζει αυτά.

Τέλος, καταστήσατε τη δίκη και κυρίως τα ένδικα μέσα μη προσιτά. Εγώ δεν διαφωνώ με το να υπάρχει τριμελές συμβούλιο στον Άρειο Πάγο, το οποίο να κρίνει περί του προφανώς απαράδεκτου. Αυτό γίνεται και στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Εκείνο που με ενοχλεί όμως είναι το υψηλό παράβολο που βάζετε, κύριε Υπουργέ. Αφήστε στον κόσμο να έχει ελπίδα δικαιώσεως. Στον Άρειο Πάγο γίνεται, όπως το λέτε. Αλλά, όταν βάζετε ένα παράβολο από εκατό (100.000) χιλιάδες μέχρι ένα (1.000.000) εκατομμύριο, ουσιαστικά κάνετε ανενεργό το δικαίωμα προσφυγής.

Τέλος, σας παρακαλώ πολύ να ξαναδείτε το θέμα της παραστάσεως των δικηγόρων στα συμβόλαια. Είπατε ότι εσείς δεν θέλετε να επιβάλετε την παρουσία σας στα συμβόλαια. Εξυπηρετεί και τους ίδιους τους συμβαλλομένους η παρουσία των δικηγόρων στα συμβόλαια εξυπηρετεί όμως επίσης, και την ασφάλεια των συναλλαγών. Αλλά όχι όπως γίνεται σήμερα, με μια απλή υπογραφή του δικηγόρου στο συμβολαιογραφείο και να τελειώνει. Να απαιτείται ουσιαστική συμμετοχή, να περιλαμβάνει και τον έλεγχο των τίτλων και να υπάρχει παρακολούθηση συστηματική, του συμβολαίου. Ασφαλές συμβόλαιο σημαίνει ασφάλεια συναλλαγών, ασφάλεια συναλλασσομένων.

Η Νέα Δημοκρατία, παρά τις θετικές διατάξεις που υπάρχουν μέσα στο σχέδιο νόμου -και δεν είμαι από αυτούς που συλλήβδην και αθρόως τα καθαιρώ όλα- δεν μπορεί να ψηφίσει το νομοσχέδιο για τις επιμέρους παρατηρήσεις, τις οποίες εγώ εξέθεσα και επιφυλάσσομαι να αναπτύξω κατά την κατ' άρθρον συζήτηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Ακριβάκης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ως συνήθως ως τελευταίος ομιλητής, εκ των πραγμάτων πρέπει να κάνω μια σύνοψη.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι η σημερινή συζήτηση είχε χαρακτήρα πολύ υποτονικό. Και θα έλεγα ακόμα ακόμα ότι, παρά το μεγάλο ενδιαφέρον του θέματος και τη σοβαρότητα του θέματος, στη συζήτηση δεν συμμετείχε ευάριθμος αριθμός συναδέλφων....

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Ευάριθμος υπήρχε, πολυάριθμος δεν υπήρχε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Ας το πούμε, πολυάριθμος.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι ο λόγος που η συμμετοχή των συναδέλφων ήταν περιορισμένη, αλλά και το ενδιαφέρον που εξεδηλώθη και η υποτονικότητα της συζήτησης οφείλεται στο γεγονός ότι όλα τα κόμματα στην ουσία ψηφίζουν κατ' αρχήν το νομοσχέδιο, και θα εξηγήσω τι εννοώ.

Είναι ίσως κάτι πρωτοφανές για το ελληνικό Κοινοβούλιο να συμφωνούν όλα τα κόμματα εδώ, όπως και στη Διαρκή Επιτροπή της Βουλής, για την αναγκαιότητα των διατάξεων του νομοσχεδίου, αλλά να το καταψηφίζουν για λόγους εκτός νομοσχεδίου, τούτέστιν της ελλείψεως ή όχι υποδομής για την εφαρμογή αυτού του νομοσχεδίου. Γι' αυτό είπα ότι είναι κάτι πρωτόγνωρο αυτό το πράγμα. Εγώ τουλάχιστον δεν το έχω ξανασυναντήσει.

Είναι χαρακτηριστικό το εξής: Όλοι οι ομιλητές, και οι εισηγητές, και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος -ο κ. Νεράντζης, είπε ολίγα- επί των διατάξεων του νομοσχεδίου δεν είπαν σχεδόν τίποτα.

Ο κ. Νεράντζης στα δεκαέξι λεπτά της ομιλίας του επετέθη κατά του νομοσχεδίου. Προσέξετε, όχι γι' αυτό τούτο το νομοσχέδιο, την ουσία του νομοσχεδίου. Τι ανέφερε; Ανέφερε τη διαδικασία, τροποποίηση της πολιτικής δικονομίας, που τη θεωρεί αποσπασματική, ενώ παλαιότερα εγένετο με επιτροπές αναθεώρησης κλπ. Βεβαίως οφείλω να τον συγχαρώ για την ιστορική αναδρομή την οποία έκανε πώς εγένοντο οι προηγούμενες τροποποιήσεις της πολιτικής δικονομίας.

Δεύτερη επίθεση, τα ονόματα τα οποία συμμετείχαν στις επιτροπές αναθεώρησης της πολιτικής δικονομίας σε σχέση και σε σύγκριση με τα ονόματα τα οποία εργάστηκαν γι' αυτήν την τροποποίηση.

Τρίτη επίθεση, μεγαλειώδης επίθεση, ότι δεν συνέστησε ο Υπουργός επιτροπή, αλλά συσκέψεις εγίνοντο ευρείες.

Αυτά είπε ο κ. Νεράντζης. Στα δώδεκα λεπτά της ομιλίας του αναφέρθηκε και επιτέθηκε κατά του νομοσχεδίου μ' αυτά τα συντριπτικά επιχειρήματα. Επί της ουσίας, τίποτα.

Είπε επίσης ο κ. Νεράντζης ότι η καθυστέρηση είναι τόσο μεγάλη στο πολυμελές πρωτοδικείο, που φθάνουμε μέχρι του σημείου της αρνησιδικίας. Τι κάνουμε λοιπόν από κει και πέρα; Μένουμε στο ίδιο καθεστώς; Γιατί; Γιατί ο κύριος Υπουργός δεν συνέστησε επιτροπή και έκανε συσκέψεις ή γιατί τα ονόματα που παρασκεύασαν αυτήν την τροποποίηση δεν είναι τόσο τρανταχτά, όσο αυτά που μας ανέφερε ο κ. Νεράντζης;

Επί της ουσίας, διαφωνία έχει επί του νομοσχεδίου;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Δεν την ακούσατε;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Παρακαλώ. Και αν έχει διαφωνία, να μας πει και την πρόταση.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Και αυτήν την ακούσατε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Και όχι η προδικαστική, η οποία άντεξε όπως λέτε εκατόν πενήντα χρόνια, κύριε Νεράντζη, που όμως σήμερα αυτή η προδικαστική μας φέρνει στα όρια της αρνησιδικίας. Πώς θα ξεπεραστεί το φαινόμενο που και σεις ξέρετε και εγώ ξέρω, αυτών που διεξάγονται ερήμην των εξεταζομένων μαρτύρων; Ούτε παρόντες είναι οι μαρτυρές. Οι δικηγόροι υπαγορεύουν στα πρακτικά τις κατάθεσεις των μαρτύρων. Τα ξέρετε πολύ καλά. Πώς θα ξεπεραστεί αυτό;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Η προδικαστική φταίει γι' αυτό;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Μου είπατε ότι με την έκδοση της προδικαστικής, που μπορεί να διαρκέσει 4, 5 μήνες, ένα χρόνο όπως είπατε στο τέλος, κερδίζουμε το ότι κάπως απορροπάζεται το νομικό τοπίο της κάθε υπόθεσης από κάποια περιττά που δεν χρειάζεται να διεξαχθούν αποδείξεις.

Άραγε, όποιος δικαστής-εισηγητής θα πάρει την υπόθεση να την μελετήσει, ισχύοντος του παρόντος νόμου, δεν έχει κάποιες γνώσεις να ξεκαθαρίσει από μόνος του σε ποια πράγματα θα πρέπει να περιοριστούν οι ερωτήσεις για τον μάρτυρα ή τους μάρτυρες; Όχι.

Εγώ θεωρώ ότι οι δικαστές είναι ικανοί να κάνουν αυτή την απορρόπηση, όπως την είπατε, ταχύτατα και ευστόχως και να είναι έτοιμοι κατά τη διεξαγωγή της δίκης, της επί ακροατηρίω εξετάσεως των μαρτύρων, να δώσουν τη σωστή κατεύθυνση στη διαδικασία. Μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα και έτσι να αποφύγουμε το μακρό, το επώδυνο και πολυδάπανο. Αυτό αναφέρεται εμμέσως πλην σαφώς και στον κ. Σκυλλάκο που μίλησε για την ακριβή δικαιοσύνη.

Εδώ ο διάδικος, κύριε Σκυλλάκο -επιτρέψτε μου με όλο το σεβασμό που σας έχω- θα πάει στο δικαστήριο και θα πληρώσει μια φορά τα έξοδα, τον δικηγόρο κλπ. και όχι αλλεπάλληλες διεξαγωγές, αναβολές και αναβολές, σήμερα μισό μάρτυρα, την άλλη μέρα το _ του μάρτυρος, συνέχεια και συνέχεια που πληρώνει ο καημένος ο διάδικος τον δικηγόρο που πρέπει να πληρωθεί. Αυτή δεν είναι μια εξοικονόμηση για τον πολίτη;

Μένει μόνο η εξαιρετική περίπτωση, που αν θέλετε και εγώ θα συμφωνήσω, δεν έχω πρόβλημα με τον Αρείου Πάγου, της τριμελούς επιτροπής, του παραβόλου. Και εγώ θα συμφωνήσω να είναι κατώτερα αυτά τα παράβολα. Δεν χάθηκε ο κόσμος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Αυτό λέμε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Ας είναι και κατώτερα, αλλά θέλω να πω ότι γενικά το νομοσχέδιο, σ' αυτό τον τομέα της εξοικονόμησης και αν θέλετε της υποβοήθησης των αδυνάτων οικονομικά να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη, προσφέρει σημαντικότερο έργο, σημαντικότερη κατεύθυνση.

Κύριοι συνάδελφοι, για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους, η θέση των κομμάτων όπως εκφράστηκε και εδώ σήμερα και όπως εκφράστηκε στη Διαρκή Επιτροπή, είναι απλή. Συμφωνούμε με το νομοσχέδιο, υπό την έννοια ότι είναι άρτιες οι διατάξεις, θα διευκολύνουν την ομαλή και γρήγορη απονομή της δικαιοσύνης από το πολυμελές πρωτοδικείο, πλην όμως αυτήν τη στιγμή, δεν έχουμε την υποδομή που χρειάζεται για να υπάρξει σωστή εφαρμογή αυτού του νόμου.

Με λίγα λόγια αυτή είναι η πεμπουσία της συζήτησης, την

οποία κάνουμε σήμερα και κάναμε και στη Διαρκή Επιτροπή.

Θα πω και κάτι άλλο για να μην το ξεχάσω, γιατί ευρέως έγινε επίκληση των απόψεων των προσκληθέντων εκπροσώπων των φορέων, οι οποίοι πάντα ήταν ενάντια σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Εγώ θεωρώ ότι ήταν απολύτως θετικοί για τον εξής λόγο. Διότι στην ερώτηση που τους εγένετο εάν τους εξασφαλιστούν αυτές οι ελλείπουσες υποδομές, δηλαδή η μαγνητοφώνηση και απομαγνητοφώνηση των πρακτικών, και πληρωθούν οι οργανικές θέσεις των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων, όλοι απάντησαν εν χορώ ότι είναι άριστο το νομοσχέδιο. Το είπε και ο κ. Βαλμαντώνης και ο γενικός γραμματέας και ο κ. Ρουπακιάς, ότι δηλαδή εάν εξασφαλιστούν αυτές οι προϋποθέσεις το νομοσχέδιο είναι άριστο και δεν έχουν να κάνουν καμία παρατήρηση.

Το ερώτημα λοιπόν είναι: Μέχρι την ημέρα ενάρξεως εφαρμογής αυτού του νόμου, θα υπάρχουν αυτές οι προϋποθέσεις;

Ο κ. Λυκουρέζος είπε ότι είναι απαισιόδοξος και χαρακτήρισε τον κύριο Υπουργό Δικαιοσύνης αισιόδοξο.

Ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης, κύριοι συνάδελφοι, διαβεβαίωσε το Σώμα ότι αυτές οι προϋποθέσεις έχουν διασφαλιστεί. Και ήταν σαφές. Για μένα δε μια είναι η προϋπόθεση. Οι υπόλοιπες δεν χρειάζεται να υπάρξουν. Μία, δηλαδή η μαγνητοφώνηση και απομαγνητοφώνηση των πρακτικών. Και εξηγούμαι γιατί το λέγω αυτό. Αφ' ής στιγμής ο κύριος Υπουργός είπε ότι 15 Σεπτεμβρίου -έχουν γίνει οι ανάλογες προετοιμασίες- θα υπάρχουν αυτά και εταιρεία θα αναλάβει τη μαγνητοφώνηση και απομαγνητοφώνηση των Πρακτικών, η οποία σε δύο μέρες θα παραδίδει τα πρακτικά και στους διαδίκους -έτσι άκουσα από τον κύριο Υπουργό-...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης) : Μάλιστα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: ...από εκεί και πέρα κύριοι συνάδελφοι δεν υπάρχει θέμα έλλειψης υποδομής για τον εξής απλούστατο λόγο. Πέραν του ότι ο κύριος Υπουργός είπε ότι μέχρι τότε θα έχουν προσληφθεί εννιάκοσιοι δικαστικοί υπάλληλοι, δεν χρειάζεται να προσληφθούν. Τρόπος του λέγειν, εντός εισαγωγικών, δεν είμαι αντίθετος. Μιλάμε για το πολυμελές πρωτοδικείο, για την κατάργηση της προδικαστικής του πολυμελούς. Ο δικαστικός υπάλληλος τι κάνει; Καθαρογράφει τα πρακτικά και τις αποφάσεις. Από ένα μεγάλο κομμάτι της αντιγραφής και καθαρογραφής των πρακτικών απαλλάσσεται. Άρα και με το υπάρχον προσωπικό η δουλειά για τους δικαστικούς υπαλλήλους θα είναι πολύ ολιγοτέρα. Εκτός του ότι εννιάκοσια άτομα θα προσληφθούν. Αυτό το αφήνω.

Έπειτα, ενώ μέχρι τώρα καθαρογράφοντο δύο αποφάσεις, προδικαστική και οριστική απόφαση, τώρα θα καθαρογράφεται μία απόφαση ή οριστική. Αυτή είναι σημαντική ελάφρυνση στην δουλειά των δικαστικών υπαλλήλων. Άρα, λοιπόν, θέμα δικαστικών υπαλλήλων -για την εφαρμογή αυτού του νομοσχεδίου ομιλώ- δεν υπάρχει.

Θέμα δικαστών. Είπε ο κύριος Υπουργός ότι οι λίγες κενές οργανικές θέσεις θα συμπληρωθούν. Αλλά και να μην συμπληρωθούν, οι δικαστές από την κατάργηση της προδικαστικής και από τη διαδικασία επ' ακροατηρίω εξέτασης των μαρτύρων άπαξ, δεν ελαφρύνονται; Δεν είναι λιγότερη η δουλειά τους από αυτήν που κάνουν σήμερα που βγάζουν δύο αποφάσεις, που υποτίθεται ότι πρέπει να είναι παρόντες και στις χιλιάδες διεξαγωγές που γίνονται καθημερινά, στις υποθέσεις που χειρίζονται;

Άρα, λοιπόν και οι δικαστές από την εφαρμογή αυτού του νόμου έχουν λιγότερη δουλειά, ανεξάρτητα από τα μέτρα που θα λάβει ο κύριος Υπουργός για την αύξηση του αριθμού των δικαστών ή όχι.

Επομένως τι συζητάμε; Μήπως -λέω μήπως- οι εκπρόσωποι των φορέων οι οποίοι ετήρησαν αυτήν τη στάση, ότι ναι το νομοσχέδιο είναι άριστο, αλλά δεν έχουμε υποδομή, με αυτήν τη θέση τους προστάθηκαν να προωθήσουν και να λύσουν ζητήματα, δίκαια συντεχνιακά ζητήματα;

Σίγουρα κάθε κλάδος θέλει να έχει πολλούς δικαστικούς

υπαλλήλους. Θέλει να έχει δικαστές κλπ. Είναι λογικό αυτό το πράγμα. Και αν θέλετε να πείσουν και την Κυβέρνηση να προχωρήσει γρήγορα αυτήν την ιστορία της μαγνητοφώνησης και απομαγνητοφώνησης των πρακτικών. Υπόθεση κάνω, μπορεί να μην είναι έτσι. Εγώ μια απλή υπόθεση κάνω, γιατί στις διάφορες Διαρκείς Επιτροπές κατά καιρούς καλούμε διάφορους εκπροσώπους των φορέων, οι οποίοι εκφράζουν διάφορες απόψεις που κρύβονται και άλλα πίσω απ' αυτές συντεχνιακά, καλώς εννοούμενα συμφέροντα, δεν κατηγορώ, για να εξηγούμεθα.

Με άλλα λόγια, για να καταλήξω, πιστεύω ότι και αυτοί οι λόγοι που προβάλλονται από πλευράς Αντιπολίτευσης για την καταψήφιση του νομοσχεδίου που βρίσκονται εκτός του νομοσχεδίου, όχι στο κείμενο, μήπως και αυτοί οι λόγοι είναι ολίγον προσχηματικοί; Και να πω και κάτι άλλο. Μήπως από τους φορείς που ήλθαν ενώπιον της επιτροπής και εξέφρασαν αυτήν την άποψη πήραν το επιχείρημα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης για την καταψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, μη μπορώντας να βρουν άλλο, να πολεμήσουν αυτό το νομοσχέδιο για λόγους αντιπολιτευτικούς; Δεν είναι η πρώτη φορά. Και εμείς έχουμε κάνει στην αντιπολίτευση. Πολλές φορές για λόγους αντιπολιτευτικούς πολεμήσαμε κάποια νομοσχέδια ή κάποιες πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης. Μ' αρέσει να τα λέω ανοιχτά. Δεν βρίσκατε τίποτε άλλο για το νομοσχέδιο αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, πιαστήκατε απ' αυτό που είπαν οι εκπρόσωποι των φορέων ότι δεν υπάρχει υποδομή και λέτε, το καταψηφίζουμε γιατί δεν υπάρχει υποδομή. Όμως, υπάρχει υποδομή και θα υπάρξει σαφώς καλύτερη βεβαίως, αλλά ούτως ή άλλως μπορώ να το λέω ευπρόσωπα αυτό το πράγμα και χωρίς άλλη καμία υποδομή θα διευκολύνει και τους δικαστές και τους δικαστικούς υπαλλήλους η εφαρμογή του νόμου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα) : Εισερχόμεστε στο στάδιο των δευτερολογιών.

Ποιος εκ των κυρίων εισηγητών θέλει να δευτερολογήσει;

Ορίστε, κύριε Παπαγεωργίου, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω τα εξής: Δεν θα έπαιρνα το λόγο, εάν δεν άκουγα σ' αυτήν την Αίθουσα και μάλιστα από έγκριτους και έμπειρους συναδέλφους και Βουλευτές και νομικούς, φράσεις οι οποίες, ας μου επιτραπεί η έκφραση, υπερβαίνουν τα εσκαμμένα της σοβαρής και σωστής προσέγγισης και εκτρέπονται σε πεδία των υπερβολών.

Ακούστηκε εδώ για το νομοσχέδιο η φράση, σταθμός κατεδαφίσεως. Δεν μπορώ να δεχθώ αυτήν την έκφραση ή αν θέλετε, εάν προς στιγμή πούμε, ότι πράγματι γίνονται κάποιες καίριες επεμβάσεις, αυτό είναι επιβεβλημένο και πράγματι πρέπει να ανατραπούν πράγματα και αν θέλετε να «κατεδαφιστούν» όταν πράγματι δεν βοηθούν στο να απονεματεί σωστά η δικαιοσύνη σε αυτόν τον ευαίσθητο τομέα της πολιτικής δίκης.

Επίσης, επειδή στο παρελθόν έχουν γίνει προσπάθειες και έχουν θεσπιστεί νόμοι ώστε να εκσυγχρονιστεί το σύστημα της πολιτικής δίκης στην τακτική διαδικασία, αυτό δεν σημαίνει ότι παρ' όλο που και σήμερα διαπιστώνουμε ότι πράγματι το σύστημα αυτό δεν προχωρεί, ότι θα πρέπει να το αφήσουμε ακίνητο και να μην κάνουμε καμία επέμβαση. Νομίζω, ότι αυτό δεν ταιριάζει σε καμία λογική. Επίσης, έχω την αίσθηση από την πορεία μου και τη διακονία μου στη δικηγορία επί είκοσι περίπου χρόνια ότι είναι ανακριβές το γεγονός ότι τέτοια επέμβαση προς την κατεύθυνση του πλήρους εξοστρακισμού -να το πω έτσι- της προδικαστικής απόφασης, ότι έχει ξανασυμβεί. Έχει συμβεί μόνο μία φορά να αντικατασταθεί η φράση προδικαστική απόφαση με τη λέξη «πράξη». Πράγματι οριζόταν μια ορισμένη χρονική διάρκεια εντός της οποίας έπρεπε τα θέματα αποδείξεων που έτασσε η πράξη να ολοκληρωθούν και αυτό πράγματι απέτυχε και το ομολογήσαμε.

Γι' αυτό εγκαταλείπουμε και αυτό το στάδιο και γι' αυτό νομίζω ότι δεν θα βοηθήσει αυτό που εισηγήθηκε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας συνάδελφος κ. Νεράντζης, ότι θα μπορούσαμε να ορίσουμε ένα χρόνο μέσα

στον οποίο θα γινόταν οι διεξαγωγές. Αυτό το σύστημα έχω την αίσθηση ότι προβλεπόταν με την πράξη αποδείξεως και απέτυχε. Επίσης νομίζω ότι είναι προς το συμφέρον του διάδικου πολίτη ή αν θέλετε και του ασθενέστερου οικονομικά πολίτη να ξέρει, ότι θα πάει μια φορά στο δικαστήριο. Και απαντώ στις αιτιάσεις του εισηγητού του Κ.Κ.Ε. κ. Σκυλλάκου ότι θα γίνει ακριβότερη η δικαιοσύνη. Νομίζω ακριβότερη η δικαιοσύνη πράγματι, διότι δεν πρέπει να κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας να το πω έτσι, απλά είναι εκείνη που παρελκύει τη δίκη, που εισάγει αλλεπάλληλα στάδια, που γίνεται κατά κόρον εκμετάλλευση των αναβολών, που στις διεξαγωγές πράγματι πολλές φορές την πρώτη φορά αναβάλλεται. Ύστερα γνωστοποιούνται οι μάρτυρες, την τρίτη γίνεται έναρξη και κάποια στιγμή ίσως πράγματι προχωρήσει αυτή η διαδικασία. Και σε όλες αυτές τις φορές πράγματι ο διάδικος υποβάλλεται σε δαπάνη των αναβολών των παραστάσεων κ.ο.κ. Δεν βρίσκω ότι με το νέο σύστημα οι δικαστές πάντοτε θα βρίσκουν ευκαιρίες ώστε επιτηδευμένα –συγχωρέστε με για τη φράση- να μετακυλήσουν το βάρος της έκδοσης μιας οριστικής απόφασης στην επανασυζήτηση της υπόθεσης. Διότι ακριβώς το νομοσχέδιο γι' αυτό το λόγο, ακόμη και αν κανείς στα μύχια της ψυχής και του μυαλού του κάνει τις σκέψεις ότι πράγματι θα υπάρξουν τέτοιοι δικαστές, εμείς προβλέψαμε σ' αυτό το νομοσχέδιο, ο κύριος Υπουργός το πρόβλεψε ότι πράγματι αυτό δεν θα μπορεί να γίνει από άλλους δικαστές, δηλαδή δεν μπορεί να γίνει συγκρότηση νέας σύνθεσης στην επανασυζήτηση, παρά μόνο εάν έχει μετατεθεί ο δικαστής ή έχει κάποιο πρόβλημα, όπως πολύ σωστά έγινε η προσοχή στην επιτροπή με τη φράση «για φυσικούς και για νομικούς λόγους».

Κατά συνέπεια λοιπόν, νομίζω ότι πρέπει επιτέλους να τολμήσουμε όπως τόνισε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, ότι δεν είναι δυνατόν να ανεχόμαστε άλλο αυτήν την έκτροπη στην απονομή της δικαιοσύνης με αυτήν την περιβόητη προδικαστική απόφαση. Δεν είναι δυνατόν να ανεχθούμε άλλο καταστάσεις που δεν ταιριάζουν στο κύρος της δικαιοσύνης. Και δεν μπορούμε να ανεχθούμε άλλο καταστάσεις που πράγματι οδηγούν σε αρνησιδικία.

Όσο για την περιβόητη «απορρύπανση», το λέει και η εισηγητική έκθεση, νομίζω τονίστηκε και στην επιτροπή, ότι πράγματι είναι δυνατόν και θα ήταν πράγματι ο «ιδανικός τρόπος» να είχαμε αλλεπάλληλα στάδια δικών, να εκκαθαρίζονται ένα ένα τα ζητήματα και κάποτε να φτάναμε, απαλλαγμένοι απ' όλα τα περιττά που πρέπει να απορριφθούν, σε εκείνη τη διαδικασία, η οποία πράγματι θα κατέληγε στην οριστική απόφαση.

Όμως αυτή η έλλειψη υποδομών που για μας δεν είναι τόσο μεγάλη και με την απομαγνητοφώνηση των πρακτικών πράγματι τα πράγματα θα απλοποιηθούν, είναι εκείνη που εμποδίζει αυτήν τη λύση. Και τότε θα είχαμε ανάγκη από μεγαλύτερες υποδομές. Διότι ούτε είναι δυνατόν να επανασυζητούνται με τόση ταχύτητα οι υποθέσεις, ούτε και να εκκαθαρίζουν διαδοχικά. Και στο κάτω-κάτω της γραφής, συγχωρέστε με για τη φράση, δεν έπεσε και η «ζάχαρη στο γιαιό» αν πράγματι ο εισηγητής δικαστής, ακόμη και αν του ξεφύγει κάτι που δεν πρέπει να το ερευνηθεί ή αν θέλετε αμφιβάλλει αν είναι ορισμένο ή αόριστο ένα κονδύλι, εάν θα κάνει και μια ερώτηση παραπάνω γι' αυτό το θέμα, από το να βγάλουμε γι' αυτό το ζήτημα προδικαστική, όπως για ψύλλου πίδαγμα εκδίδεται προδικαστική και η αστική δίκη να διαιωνίζεται με το ισχύον μέχρι σήμερα δικονομικό σύστημα.

Συμφωνώ, λοιπόν, ότι πράγματι το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί σταθμό. Πρέπει επιτέλους να τολμήσουμε, όλοι συμφωνήσαμε, ήταν επιτακτική αν θέλετε και η ώθηση που έδωσε ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών κ. Ρουπακιάς υπέρ των νέων καινοτομιών και νομίζω ότι πρέπει να υπερψηφιστεί επί της αρχής το νομοσχέδιο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα) : Το λόγο έχει ο κ. Λυκουρέζος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, πρέπει να ομολογήσω ότι με εξέπληξε η ομιλία του φίλου Υπουργού

Δικαιοσύνης διότι πέρα από τις οποιεσδήποτε θεωρητικές αναλύσεις όσον αφορά στη νομοθετική πρωτοβουλία με βασικό πυρήνα την κατάργηση της προδικαστικής μου, έδωσε την εντύπωση ότι ηθελμένα βρίσκεται εγκλωβισμένος σ' ένα γυάλινο ιδεατό κόσμο, ο οποίος τον απομακρύνει και τον απομονώνει από τη σημερινή πραγματικότητα των ελληνικών δικαστηρίων.

Φοβούμαι δε –και ας μου επιτραπεί να το πω- ότι ολίσθησε βαρύτατα όταν προσπαθώντας να στηρίξει τις θέσεις του, όταν προσπαθώντας να υποστηρίξει τη νομοθετική πρωτοβουλία που έφερε προς συζήτηση στη Βουλή, επεκατέστη τις απόψεις και τις θέσεις κάποιων ικανότατων δικαστών, όπως του Προέδρου και του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, και είπε: «Μα καλά, είναι σπουδαιότερη η γνώμη του κ. Βαλμαντώνη απ' αυτήν του Προέδρου του Αρείου Πάγου»;

Θα μου επιτρέψει ο κύριος Υπουργός να του πω, ότι ο μεν Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, οι οποίοι πολλά χρόνια τώρα έχουν απομακρυνθεί από τους χώρους των πρωτοδικείων, εκφράζουν τις προσωπικές τους απόψεις. Ο κ. Βαλμαντώνης και ο κ. Αθανασόπουλος όμως είναι εκπρόσωποι της Ενώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων και δεν μετέφεραν τις προσωπικές τους απόψεις ή θέσεις, αλλά μετέφεραν και απέδωσαν τη θέση της πλειονότητας ή της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ελλήνων δικαστών. Ήταν, λοιπόν, ολίσθημα και ατυχήσασατη η αναφορά αυτή. Αδικεί τους κυρίως Βαλμαντώνη και Αθανασόπουλο ο κύριος Υπουργός, ο οποίος φαίνεται επέλεξε να αγνοήσει τις απόψεις που ανέπτυξαν με τόση πληρότητα ενώπιον της Διαρκούς Επιτροπής.

Μου έκανε εντύπωση επίσης όταν άκουσα τον κ. Ακριβάκη, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ, να κάνει δύο περιέργες κατασκευές και να μας λέει ότι εδώ κάτι το πρωτόγνωρο συμβαίνει, διότι όλοι οι Βουλευτές συμφωνούν επί της αρχής, αλλά επικαλούνται μόνο κάποιες τεχνικές προϋποθέσεις. Μα αυτό που τονίσαμε όλοι όσοι διαφωνούμε με την αρχή αυτού του νομοσχεδίου είναι ακριβώς, ότι το μέτρο που προτείνετε για να εφαρμοστεί και για να πετύχει ο σκοπός που επιδιώκετε έχει σαν αναγκαία προϋπόθεση αυτήν την υλικοτεχνική και ανθρώπινη υποδομή, την οποία εμείς και όχι μόνο εμείς, αλλά όπως είπαμε όλοι οι αρμόδιοι φορείς δικαστών, δικαστικών υπαλλήλων και δικηγόρων, που σήμερα δεν υπάρχει.

Και κάνει εντύπωση η επιμονή της Κυβέρνησης να αγνοεί τις επισημάνσεις, τα αιτήματα, τις εκκλήσεις των φορέων. Βέβαια ο κ. Ακριβάκης είπε και κάτι άλλο. Υπαινίχθηκε ότι ενδεχομένως για λόγους συντεχνιακούς οι φορείς των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων προβάλλουν αυτά τα εμπόδια, αυτές τις δυσχέρειες, ενώ στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν. Ο ισχυρισμός αυτός δείχνει έλλειψη σεβασμού προς τους υπευθύνους εκπροσώπους των δικόρων ενώσεων.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Δεν είπα αυτό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Αν κατάλαβα λάθος, εξηγήστε μου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Θα σας εξηγήσω μετά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Εν πάση περιπτώσει, δεν αντιλαμβάνομαι τη βιασύνη της Κυβέρνησης, διότι προσωπικά δεν διαφωνώ επί της αρχής. Πιστεύω, ότι είναι χρήσιμη και θα βοηθήσει στην επιτάχυνση απονομής της δικαιοσύνης η κατάργηση της προδικαστικής, αλλά πάντοτε υπό ορισμένες προϋποθέσεις που δεν υπάρχουν. Και φοβούμαι πολύ –επιτίω να διαψευστώ- ότι οι καθυστερήσεις δεν θα εξαφανιστούν.

Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να διατυπώσω την εξής απορία προς τον Υπουργό: Γιατί ξεκινάμε ανάποδα; Ας προσληφθούν οι εννιάκοσιοι δικαστικοί υπάλληλοι. Ας ξεκινήσει η μαγνητοφώνηση να δούμε πώς θα πάει, τι προβλήματα θα δημιουργήσει. Ας ολοκληρωθεί ή τουλάχιστον ας προχωρήσει η ηλεκτρονική μηχανογράφηση στα δικαστήρια και μετά ας έρθει αυτό το νομοσχέδιο. Θα υιοθετήσουμε νομοθετικές πρωτοβουλίες, που θα συμβάλουν στην επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης, στη δίκαιη και ταχεία δίκη που είναι πρόσταγμα του άρθρου 6 της συμβάσεως για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Θα στηρίξουμε τα αναγκαία μέτρα, αλλά μόνο

εφόσον θα έχουν δημιουργηθεί οι αναγκαίες προϋποθέσεις.

Κάνει πολύ μεγάλο λάθος ο κ. Ακριβάκης εάν νομίζει ότι η Νέα Δημοκρατία χρησιμοποιεί σαν άλλοθι για αντιπολιτευτικούς λόγους τις τοποθετήσεις των φορέων. Δεν έχουμε κανένα λόγο να προβάλλουμε αντιρρήσεις μόνο και μόνο για αντιπολιτευτικούς λόγους σε ένα τέτοιο θέμα. Συνεπώς, γιατί αυτή η εμμονή;

Φωνάζουν οι φορείς: «Κύριε Υπουργέ, μην προχωρήσετε. Προβλήματα θα δημιουργηθούν». «Όχι, εγώ και οι σύμβουλοί μου, σεβαστοί, ικανότατοι πρώην δικαστικοί, έχουμε καταλήξει, έχουμε κάνει μελέτες.»

Δεν ξέρω τι μελέτες έγιναν και πώς αυτές οι μελέτες, που έχουν γίνει από τους συμβούλους του Υπουργείου, δεν έχουν υιοθετηθεί από τους εν ενεργεία δικαστές, από αυτούς που σήμερα εκπροσωπούν τον κλάδο, τους προϊσταμένους των πρωτοδικείων. Διότι εάν δεν κάνω λάθος και οι προϊστάμενοι των μεγάλων πρωτοδικείων της χώρας, κύριε Υπουργέ, δεν είναι σύμφωνοι με αυτό το μέτρο εφόσον δεν προηγηθεί η συμπλήρωση των κενών για να εξασφαλιστεί η λειτουργία της δικαιοσύνης.

Συνεπώς, το μόνο που θα ήθελα να πω για να κλείσω τη δευτερολογία μου, είναι το εξής: Έστω και αυτήν την τελευταία στιγμή πάρτε μία θαρραλέα απόφαση. Όλοι επιδιώκουμε τον ίδιο σκοπό. Όλοι θέλουμε να εξοβελιστεί από την απονομή της δικαιοσύνης η βραδυπορία που εξαντλεί, που ταλαιπωρεί, που κουράζει, που απογοητεύει το διάδικο πολίτη. Όλοι αυτό επιδιώκουμε.

Ξεκινήστε, λοιπόν, με τις προσλήψεις. Ας ολοκληρωθεί η διαδικασία των προσλήψεων των δικαστικών υπαλλήλων, συμπληρώστε τα κενά στις οργανικές θέσεις των δικαστών, ας ξεκινήσει δοκιμαστικά το σύστημα της μαγνητοφωνήσεως, ας προχωρήσει η ηλεκτρονική μηχανογράφηση και μετά, εφόσον δούμε ότι όλα αυτά κινούνται, λειτουργούν αποτελεσματικά, να προχωρήσουμε σε αυτήν και σε όποια άλλη νομοθετική πρωτοβουλία είναι αναγκαία για να εκσυγχρονιστεί ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, παρ' όλο που και εγώ είμαι αντίθετος με αυτές τις περιστασιακές και αποσπασματικές παρεμβάσεις που ουσιαστικά τεμαχίζουν την ενότητα του Κώδικος.

Και θα ήθελα, κυρία Πρόεδρε, να τονίσω και εγώ, για να προσθέσω τη φωνή μου σε όσα είπε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπός μας όσον αφορά τα συμβόλαια και τη διαπραγμάτευση που γίνεται σήμερα, το εξής: Κύριε Υπουργέ, μην οδηγήσετε τους δικηγόρους πάλι σε κινητοποιήσεις, σε αποχές, διότι κανείς δεν θα βγει κερδισμένος από αυτήν την ιστορία. Και εδώ η επιμονή σας δεν είναι σωστή. Όλοι οι σύλλογοι της χώρας αντιτίθενται. Το είδατε αυτό. Γιατί να προσθέσουμε, λοιπόν, ένα ακόμη πρόβλημα στα τόσα από τα οποία πάσχει η απονομή της δικαιοσύνης σήμερα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Εμείς αντιταχθήκαμε εξ αρχής επί της αρχής του νομοσχεδίου και λόγω έλλειψης υποδομής, αλλά και γιατί διαφωνούμε στο ότι το καινούριο σύστημα θα οδηγήσει σε δικαιότερη κρίση από ότι το παλαιό. Και για τους δύο λόγους. Και δεν επηρεαστήκαμε. Απλώς οι τοποθετήσεις των φορέων επιβεβαίωσαν τις ανησυχίες μας.

Στις τοποθετήσεις των εκπροσώπων των φορέων υπάρχουν δύο κατηγορίες τοποθετήσεων. Αυτοί που τοποθετούνται αρνητικά συνολικά και αυτοί που εξαρτούν το βαθμό άρνησής τους από το τι υποδομές θα υπάρξουν. Και όσον αφορά αυτά που υποσχόσαστε ως υποδομές, πάλι λένε ότι δεν θα λύσουν το πρόβλημα. Άρα το σύστημα το καινούργιο, δεν θα περπατήσει.

Διαβάζω από τα Πρακτικά. Βαλμαντώνης: «Σήμερα κατατίθενται προτάσεις, εκδίδεται προδικαστική και βγαίνει η απόφαση στο πολυμελές. Με το σχέδιο νόμου η διαδικασία γίνεται και στο πολυμελές πολύπλοκη, η οποία αυτήν τη στιγμή είναι καλή και επιτυχημένη.»

Τι λέει ο Βαλμαντώνης; Λέει ότι είναι καλύτερο το σημερινό σύστημα. Εμείς λέμε ότι έχει προβλήματα το σημερινό σύστημα, να καθίσουμε να το διορθώσουμε. Να δούμε τι γίνεται με τις ελλείψεις σε υποδομές και να διορθώσουμε το σημερινό

σύστημα.

Για να μην αναφερθώ αναλυτικά σε όσα είπα, γιατί θα γίνονται συνοπτικές οι διαδικασίες και δεν θα έχει ζυμωθεί όπως πρέπει η υπόθεση, δεν θα έχει ωριμάσει ιδιαίτερα όσον αφορά τις αποδείξεις ώστε το δικαστήριο να οδηγηθεί στη σωστή απόφαση, ορισμένα απ' αυτά που είπα προηγουμένως τα συνόψισε η κ. Μπενάκη-Ψαρούδα σε συσχετισμό, πώς γίνεται η ποινική διαδικασία και πώς είναι η διαδικασία στα πολιτικά δικαστήρια. Τα είπε με λίγες κουβέντες. Εμείς κάναμε μια γενικότερη ανάλυση.

Άρα και επί της ουσίας υπάρχει πρόβλημα. Την ανησυχία αυτήν την εκφράζει και ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων.

Και συνεχίζει ο Βαλμαντώνης, ότι το σχέδιο νόμου είναι αποσπασματικό και δεν θα προχωρήσει και από δικηγορική άποψη, δηλαδή, θα ταλαιπωρεί τον κόσμο και τους δικηγόρους, ότι ένα μέτρο αντιλαϊκό είναι και το φιλτράρισμα και ότι είναι αντιθετος με το νομοσχέδιο.

Προχωρώ παραπέρα, για να δείτε πώς είναι τα πράγματα. Λέει ο κ. Αθανασόπουλος ότι η εφαρμογή του μέτρου της κατάργησης της προδικαστικής διαδικασίας είναι καταδικασμένη σε αποτυχία και το εξαρτά από την υποδομή. Στην υποδομή όμως είναι τρεις οι κατηγορίες. Η αύξηση του αριθμού των δικαστών, των δικαστικών υπαλλήλων και των αιθουσών. Για τις αίθουσες που στηριζόμαστε; Με ποιο κριτήριο; Με ό,τι σας λένε οι βοηθοί σας. Εδώ υπάρχουν μάχιμοι δικηγόροι και τους ακούσαμε που λένε ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα, ότι δεν υπάρχουν αίθουσες.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Στην Αθήνα, κύριε Σκυλλάκο. Υπάρχει ολόκληρη Ελλάδα.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Στην Αθήνα, πώς δημιουργήσατε το πρόβλημα;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Δεν είναι μόνο η Αθήνα. Υπάρχει και η υπόλοιπη Ελλάδα.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Πώς θα το λύσετε; Η πλειοψηφία των υποθέσεων είναι στην Αθήνα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Και στην Αθήνα....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρακαλώ, κύριε Ακριβάκη, θα δευτερολογήσετε και θα τα πείτε όλα.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Ο Νικόλαος Ραπτόπουλος, Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας της Συνομοσπονδίας Δικαστικών Υπαλλήλων σχετικά με τις προσλήψεις είπε, ότι εννιάκοσιοι υπάλληλοι δεν φτάνουν για πουθενά. Εάν δεν γίνουν οι προσλήψεις που εξαγγέλθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, θα είναι δύσκολο να εφαρμοστεί ο νέος νόμος. Χρειάζεται η δημιουργία και άλλων οργανικών θέσεων.

Σε ό,τι αφορά τη μηχανοργάνωση, θα πρέπει να σας πω ότι βρίσκεται στα σπάργανα. Αυτά δεν τα λέω εγώ,

Η εικόνα είναι ότι πρώτο, οι υποδομές δεν φτάνουν σήμερα. Δεύτερο, ότι δεν θα είστε έτοιμοι και γι' αυτά που υποσχόσαστε στις 15 Σεπτεμβρίου. Και τρίτο, ακόμα και αυτά να υπάρξουν στις 15 του Σεπτεμβρίου, πάλι θα υπάρχουν σοβαρότατα προβλήματα, πέρα από τη διαφωνία μας επί της ουσίας.

Είπατε ποιοι συμμετείχαν στην επιτροπή ετοιμασίας του νομοσχεδίου και αναφερθήκατε σε ορισμένα ονόματα. Ας πάμε στον ετοιμαζόμενο «τρομονόμο», να δούμε ποιοι παραιτήθηκαν από την επιτροπή και αρνήθηκαν να συνυπογράψουν. Άρα θα πρέπει να έρθει ο «τρομονόμος» στη Βουλή με βάση τη δική σας λογική, που επικαλεστήκατε αυτούς που συμμετείχαν στην επιτροπή. Έτσι δεν είναι;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Όχι.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Σας βλέπω ότι ανησυχείτε για τον «τρομονόμο».

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Είπα ότι αυτό είναι ...

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Δεν θα πειράξουν εύκολα το Κ.Κ.Ε. με τον «τρομονόμο». Αλλού θα στραφούν. Θα σας αρπάξει κι εσάς η «τσιμπίδα» αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Σκυλλάκο, αφήστε το θέμα. Έχουμε πολλά να πούμε όταν θα έλθει.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Όσον αφορά το κόστος, δεν είναι το πρώτο νομοσχέδιο, που για να αποτραπεί η προσφυγή των

πολιτών στη δικαιοσύνη, αυξάνουμε τα παράβολα, αυξάνουμε το κόστος. Είναι το τέταρτο ή το πέμπτο νομοσχέδιο, που έχουμε τέτοιες αυξήσεις. Εγώ σ' αυτό το νομοσχέδιο διάλεξα τις τρεις χαρακτηριστικές περιπτώσεις, είτε με την καθιέρωση του επιμερισμού των εξόδων, που τελικά δεν είναι αύξηση συνολικά των εξόδων, αλλά θα επιβαρύνεται ένας, για να μην προσφύγει στη δικαιοσύνη, να φοβάται το ρίσκο. Δεύτερο, είναι ο τριπλασιασμός του ποσού για την περίπτωση της αναβολής και τέλος είναι μέχρι και ένα εκατομμύριο, για την περίπτωση της αναίρεσης.

Να σας πω τι λέει ο Βαλμαντώνης; «Πρόβλημα δεν υπάρχει ούτε τώρα με τη διαδικασία που ισχύει ούτε θα υπάρξει με τη διάταξη αυτή. Η συγκεκριμένη διάταξη όμως προσθέτει στο άρθρο 571 και κάτι επιπλέον το οποίο είναι άστοχο, περιττό και αντιλαϊκό μέτρο. Πιστεύω μάλιστα ότι αντίκειται και στο άρθρο 20 του Συντάγματος».

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Δεν λαμβάνεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης υπόψη η γνώμη του Βαλμαντώνη.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Τι σημαίνει ότι αντίκειται στο άρθρο 20 του Συντάγματος; «Ότι τα μέτρα που παίρνει για ακριβότερη δικαιοσύνη προσκρούουν στη λογική ότι χρειάζεται ο πολίτης έννομη προστασία και να μπορεί να προσφεύγει στα δικαστήρια. Αυτές είναι ρυθμίσεις αντιλαϊκές και αντισυνταγματικές».

Τέλος με το άρθρο 34 και με τα προσωπικά δεδομένα στην τοποθέτησή σας που την παρακολούθησα με διακοπές, γιατί με απασχολούσαν και κάποιοι συνάδελφοι επιλεκτικά προσπαθήσατε να αντικρούσετε τις δικές μας απόψεις για το άρθρο αυτό. Να δεχθώ την παρατήρησή σας στην προτελευταία που είπατε ότι δεν είναι έτσι. Το ξανακοίταξα. Έχετε δίκιο, δεν είναι έτσι όπως τα λέμε. Αλλά στις τρεις ή τέσσερις άλλες αιτιάσεις μας που αφορούν πρώτον, το να συγκεντρώνονται και να επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα, όχι μόνο ο κατηγορούμενος για να υπερασπιστεί τον εαυτό του, αλλά όταν το δημόσιο στρέφεται εναντίον του για τις ανάγκες της δίκης. Είναι πολύ σοβαρό αυτό το βήμα που κάνετε. Ενώ ήταν για την προστασία μόνο του κατηγορουμένου τώρα νομιμοποιείτε τη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων χάριν της δίκης και χάριν της πειθαρχικής δίωξης. Τι σημαίνει χάριν της πειθαρχικής δίωξης στην Αστυνομία, στους δημόσιους υπαλλήλους; Να μπορούν να μαζεύουν για όλο τον κόσμο, για όλους τους υπαλλήλους, τους αστυνομικούς και τους πάντες τα ευαίσθητα στοιχεία χάριν της δίκης ή της πειθαρχικής εξέτασης της ΕΔΕ.

Δεύτερον, για λόγους εθνικής ασφαλείας και για λόγους εγκληματολογικής και σωφρονιστικής πολιτικής μόνο επιτρεπόταν να μαζευτούν ευαίσθητα στοιχεία με τον ισχύοντα ν. 2472. Τώρα το επεκτείνετε και για λόγους προστασίας της υγείας, για το DNA προσθέτω εγώ. Επεκτείνουμε και εκεί με τον επικείμενο νόμο και για το δημόσιο έλεγχο των κοινωνικών παροχών. Κάτω από αυτήν την ανάγκη και με την επίκληση τέτοιων στόχων θα έχουμε συνεχή διεύρυνση του να μαζεύονται τα ευαίσθητα στοιχεία.

Τέλος για τα ευαίσθητα και απλά στοιχεία είχατε κάνει το βήμα για τους εργαζόμενους στο χώρο να μπορούν χωρίς άδεια και χωρίς ανακοίνωση, το ίδιο κάνετε και στο δημόσιο. Τι πειράζει τουλάχιστον να υπάρχει ανακοίνωση και να υπάρχει άδεια για το δημόσιο; Δημόσιες υπηρεσίες είναι. Πρέπει να μαζέψουν ευαίσθητα στοιχεία για τους δημόσιους υπαλλήλους και όχι απλά στοιχεία. Γιατί επεκτείνετε και κάνετε σοβαρότατες ρυθμίσεις προς το χειρότερο;

Αυτές είναι οι σοβαρότερες παρατηρήσεις. Τα υπόλοιπα επί των άρθρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για δεκαπέντε λεπτά να δευτερολογήσει.

Εάν μπορείτε κάπως να αυτοπεριοριστείτε γιατί η ώρα είναι 15.30'.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, τον παρακινείτε να υπερβεί το χρόνο του και μαζί με αυτόν και εμάς.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τρέχει

ο χρόνος κύριε Νεράντζη.

Στην πρωτολογία μου είπα ότι δεν νομίζω πως η κριτική που άκουσα οφείλεται σε αντιπολιτευτική διάθεση. Θα μου επιτρέψετε να αναθεωρήσω έστω εν μέρει αυτό διότι βλέπω μία εμμονή σε επιχειρήματα τα οποία νομίζω, ότι αντικρούστηκαν με γεγονότα όχι μόνο από τον ομιλούντα, αλλά και από τον κ. Ακριβάκη και από τον κ. Παπαγεωργίου. Εμμένετε όμως σε αυτά.

Πάντως σημείωσα με ικανοποίηση ότι ο κ. Λυκουρέζος ρητά είπε πως είναι χρήσιμη η κατάργηση της προδικαστικής απόφασης. Νομίζω ότι αυτό είναι η γενική άποψη. Γι' αυτό, όπως είπε και ο κ. Ακριβάκης, η κριτική κυρίως συγκεντρώνεται σε θέματα κείμενα εκτός νομοσχεδίου, στην υποδομή κλπ.

Άκουσα και κάποιες εκφράσεις όπως «σταθμός κατεδάφισης» και άλλα ωραία όπως «στρεψονομία», η οποία νομίζω ότι οφείλεται εν μέρει και στη λεξιλαγνεία του συγκεκριμένου αγορητή ή στην αγάπη του προς την ωραιολογία. Εγώ δεν θα αρνιόμουν να πω ότι, ναι, κάτι κατεδαφίζεται. Τι κατεδαφίζεται; Ένα σύστημα που ήθελε αυτή τη χρονικά σταδιακή επίλυση της υπόθεσης. Μπορεί να ισχυρε εκατόν πενήντα χρόνια, αλλά κάποτε πρέπει να προχωρήσουμε και να προοδεύσουμε. Να σημειώσω ότι η προδικαστική απόφαση έως το 1946 μπορούσε να εφεσιβληθεί. Καταργήθηκε ευτυχώς μετά αυτό και σημειώθηκε μια πρόοδος. Λοιπόν πηγαίνουμε προς τα εμπρός. Δεν καταργήθηκε μόνο η προδικαστική απόφαση, όπως επέμενε να λέει ο κ. Νεράντζης. Λέμε βραχυλογικά ότι καταργούμε την προδικαστική απόφαση. Καταργούμε ένα ολόκληρο σύστημα, του οποίου κύριο και πιο αρνητικό φαινόμενο είναι ότι μετά την προδικαστική απόφαση ακολουθεί μια χρονοβόρος διαδικασία τεσσάρων, πέντε ετών, η λεγόμενη διεξαγωγή των αποδείξεων, η οποία οδηγεί στα γνωστά απαράδεκτα αποτελέσματα της βραδύτατης απονομής της δικαιοσύνης.

Η διαδικασία στην επίλυση του θέματος δεν καταργείται λογικά, καταργείται χρονικά. Τίποτα δεν εμποδίζει το δικαστή, αντιθέτως επιβάλλεται στο δικαστή αφού πάρει τον φάκελο να κάνει αυτή την εκκαθάριση. Εν πάση περιπτώσει θα αρχίσει από τα προδικαστικά θέματα, από τα θέματα του απαραιτό, τα θέματα του νόμου αβασίμου, για να προχωρήσει σταδιακά στην εκκαθάριση της υποθέσεως. Και βεβαίως, τους μάρτυρες δεν θα τους ερωτάς σε θέματα όπου είναι προφανώς αβασίμος ένας ισχυρισμός. Αυτή η μελέτη που πρέπει να προηγηθεί από ένα δικαστή ευσυνείδητο που κάνει σωστά τη δουλειά του –και νομίζω ότι πρέπει να στηριζόμαστε σε αυτό, ότι είναι ευσυνείδητοι οι δικαστές μας– θα τον διευκολύνει να κάνει την εκκαθάριση κατά τη συζήτηση της υπόθεσης.

Επομένως, το ότι καταργούμε τα ισχύοντα επί εκατόν πενήντα χρόνια, αυτό είναι ο σταθμός, γιατί πηγαίνουμε προς τα εμπρός.

Πριν προχωρήσω στο μωσαϊκό για το οποίο έγινε λόγος, να προσθέσω διευκρινιστικά ότι η μεταρρύθμιση ή η αλλαγή του 1984, που υποτίθεται ότι καταργούσε την προδικαστική απόφαση, δεν καταργούσε τη διεξαγωγή των αποδείξεων –να γιατί έχει σημασία– και το κύριο μειονέκτημα το άφηγε να εφαρμόζεται.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Ήταν διαφορετικό πράγμα.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Πράξη προδικαστική που δεν χρειαζόταν αιτιολογία. Αλλά στην ουσία το σύστημα ήταν το ίδιο. Τώρα είναι η μεγάλη τομή, γιατί καταργείται όλη αυτή η δεύτερη φάση όχι απλώς με τη μεταμόρφωση της προδικαστικής αποφάσεως σε προδικαστική πράξη. Εν πάση περιπτώσει, δεν έχει σημασία ότι στο παρελθόν υπήρχαν κάποιες άλλες σκέψεις. Συνεχώς πρέπει να σκεφτόμαστε ολοένα και καλύτερα. Εμείς πιστεύουμε ότι είναι καλύτερες οι νέες σκέψεις. Η επιχειρηματολογία του κ. Νεράντζη στηριζόταν πως ό,τι ίσχυε από παλαιά, ό,τι είχαν πει οι παλαιές κυβερνήσεις, έπρεπε να μείνει. Είναι η συντηρητική ιδεολογία αυτή, να μένουμε στην πεπατημένη, ό,τι εφαρμόζεται ισχύει. Εμείς προχωρούμε προς τα μπροστά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Το αντίθετο τόνισα. Είπα ότι δεν είναι άβατο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όσον αφορά το μωσαϊκό που είπατε, ότι υπάρχουν πολλοί κώδικες - προφανώς αναφερόσασταν στο δεύτερο κεφάλαιο- νομίζω και δεν αναφέρονται στην τροπολογία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας -θα την υποστηρίξει ο ίδιος ο Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Ούτε και εγώ αναφέρομαι σε αυτήν.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σε όλες τις διατάξεις του Β' Κεφαλαίου, άρθρα 23 έως 37, πράγματι έχουμε τροποποιήσεις σε διάφορους βασικούς νόμους και κώδικες. Όλες αυτές οι τροποποιήσεις αφορούν θέματα της δικαιοσύνης. Τηρείται, όμως, το Σύνταγμα, διότι κατηγορήθηκε ότι δεν σέβομαι το Σύνταγμα που απαγορεύει την προσθήκη άσχετης διάταξης σε ένα νομοσχέδιο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Αυτό αφορά την τροπολογία.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Οι διατάξεις είναι σχετικές με το περιεχόμενο. Αφορούν τη δικαιοσύνη. Νομίζω ότι εξυπηρετείται η Βουλή, είναι οικονομία χρόνου, να μην έχουμε δέκα ή δεκαπέντε χωριστά νομοσχέδια για κάθε μια από αυτές τις διατάξεις. Αφού ανήκουν σε μια ευρύτερη ενότητα είναι σωστότερο να απασχολήσουν τη Βουλή μια φορά σε ένα νομοσχέδιο.

Είπατε ότι δεν υπήρχε επιτροπή. Είναι αληθές ότι με την παλαιά, τυπική, παραδοσιακή έννοια επιτροπή δεν υπήρξε. Είχαμε ένα καλύτερο μέσο. Είχαμε ένα δημοκρατικότερο μέσο. Είχαμε διάλογο, που έδωσε για πρώτη φορά τη δυνατότητα σε πάρα πολλούς και όχι μόνο στα μέλη μιας επιτροπής να εκφράσουν τις απόψεις τους. Πολλοί καθηγητές της Πολιτικής Δικονομίας μου είπαν ότι πρώτη φορά με ρώτησαν για μία από τις τροποποιήσεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τις πολλές πράγματι που έχουν γίνει τα τελευταία είκοσι χρόνια, διότι υπήρχε το κλειστό σώμα μιας κάποιας επιτροπής, που είναι λιγότερο αντιπροσωπευτικό.

Κύριε Νεράντζη, σας εντυπωσίασαν τα παλαιά ονόματα. Η απόσταση του χρόνου πάντοτε περιβάλλει με μία αχλύ τους παλαιούς νομικούς. Όχι ότι δεν τους τιμώ και δεν τους σέβομαι, αλλά ας μην είμαστε τόσο εύκολοι στη σύγκριση που κάνουμε λέγοντας ότι οι σημερινοί υπολείπονται.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Εγώ δεν έκανα σύγκριση.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αυτό ήταν το νόημά σας όταν είπατε: «Τα μεγάλα ονόματα ...» και διαβάσατε μερικούς καθηγητές. Δεν είδατε, όμως, ότι συνεργασθήκαμε με επτά καθηγητές πολιτικής δικονομίας των τριών νομικών σχολών. Πότε άλλοτε μπόρεσαν να μπουν σε κάποια επιτροπή.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Όχι.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είχα διάλογο μαζί τους και είπαν τη γνώμη τους. Δώσαμε την ευκαιρία να πουν τη γνώμη τους.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Αυτοί δεν συμμετείχαν. Εξέφραζαν γνώμη.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μα, δεν νομοθετούν ούτε οι καθηγητές ούτε οι δικαστές. Νομοθετεί η Βουλή των Ελλήνων και την πρωτοβουλία τη νομοθετική την έχει το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Νομίζω ότι ακολουθήθηκε μία πολύ δημοκρατική μέθοδος και αν αναφέρθηκε μόνο στα ονόματα των δικαστών και όχι των καθηγητών και πολλών άλλων που αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση -η ευρεία άτυπη επιτροπή, αντιπροσωπευτικότερη και δημοκρατικότερη από ότι το σύστημα το οποίο μνημονεύσατε, κύριε Νεράντζη- είναι επειδή ήθελα να αντιπαραβάλλω με τη γνώμη του κ. Βαλμαντώνη.

Κύριε Λυκουρέζο, ο κ. Βαλμαντώνης, επειδή είπατε ότι ήταν ολίσθημα δικό μου, εξέφρασε κατά τη γνώμη μου την προσωπική του άποψη. Δεν πιστεύω ότι αυτή η άποψη εκφράζει δικαστές. Ναι, είναι ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, αλλά δεν συγκάλυψε το σύνολο των μελών της Ένωσης αυτής, όταν πολλά μέλη έχουν αντίθετη γνώμη από του κ. Βαλμαντώνη. Εκφράζει προσωπική άποψη. Σέβομαι το συνδικαλισμό, αλλά μην μεγαλοποιούμε και ωραιοποιούμε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: ...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι, το αρνούμαι αυτό. Είπαν προσωπικές απόψεις και ο κ. Βαλμαντώνης και ο κ. Αθανασόπουλος, οι οποίες βέβαια εκφράζουν και άλλους. Δεν λέω ότι είναι οι μόνοι, αλλά από τη δική μου επαφή και επικοινωνία με τους δικαστικούς η μεγάλη πλειοψηφία των δικαστών και προϊσταμένων των πρωτοδικείων συμφωνούν, εκτός του ότι, όπως είπε ο κ. Παπαγεωργίου και ο κ. Ακριβάκης και ο κ. Βαλμαντώνης και ο κ. Αθανασόπουλος δεν είχαν αντίρρηση. Όταν πιάστηκαν να απαντήσουν ύστερα από τις πρώτες εξάρσεις στην τοποθέτησή τους τι καταμαρτυρούν στο θεσμικό μέρος, είπαν ότι με αυτό συμφωνούν, αρκεί να υπάρχουν οι υλικές προϋποθέσεις.

Κυρία Πρόεδρε, για να μην εξαντλήσω το χρόνο, θα ήθελα να αναφερθώ σε λίγα μόνο επί της ουσίας σημεία, σχετικά με την υιοθεσία. Δύο φορές έγινε λόγος, αλλά επειδή είδα απουσία δεν αναφέρθηκα σ' αυτήν. Βεβαίως στην επιτροπή η οποία τελείωσε το έργο της το 1995 με την προεδρία του Γιάννη του Δεληγιάννη, είχα την τιμή και εγώ να είμαι μέλος και συνέβαλα στην κατάργηση του θεσμού της υιοθεσίας ενηλίκων, με κάποια εξαίρεση, εκεί που υπάρχουν -έτσι το είχαμε τονίσει στην επιτροπή εκείνη- έντονοι κοινωνικοσυναισθηματικοί δεσμοί, όπως ο σύζυγος ο οποίος υιοθετεί το ενήλικο τέκνο της συζύγου ή αντιστρόφως. Σταματήσαμε στο «τέκνο». Αποφασίσαμε, ύστερα από πολλή κριτική που ακούσαμε από την κοινωνία που μας είπε γιατί καταργήσαμε αυτόν τον παμπάλαιο θεσμό, που τον έχουμε από το Ρωμαϊκό Δίκαιο της υιοθεσίας ενηλίκων, να διευρύνουμε αυτήν την εξαίρεση μέσα στο πνεύμα της επιτροπής εκείνης. Διευρύνουμε την εξαίρεση και δεν περιλαμβάνουμε μόνο τα τέκνα, αλλά και τους στενούς συγγενείς έως τον τέταρτο βαθμό.

Όσον αφορά στο οικονομικό θέμα, ότι έχουμε υψηλά παράβολα ή ότι επιβαρύνουμε τους διαδίκους, νομίζω ότι δεν πρέπει να μας διαφεύγει η ουσία και ο βασικός σκοπός αυτών των μέτρων. Είναι ένα αντικίνητρο για το νοσηρό φαινόμενο που υπάρχει στη χώρα μας, της εύκολης δικομανίας, η οποία εκτρέφεται από πολλές πλευρές. Με το παραμικρό προσφεύγουμε στη δικαιοσύνη. Όταν ηττάται κάποιος ή όταν ζητάει εύκολα αναβολή, ας φέρει και το βάρος των δαπανών.

Είναι ένα αντικίνητρο. Δεν είναι εις βάρος του πολίτη ο οποίος έχει δικίο και μπορεί να το διεκδικήσει πολύ φθηνά. Υπάρχουν και άλλοι στόχοι οι οποίοι μπορούν να επιδιωχθούν μ' αυτόν τον επιμερισμό των εξόδων.

Ως προς τα θέματα τα οποία ετέθησαν από τον κ. Σκυλλάκο για το άρθρο 34 που αφορά την προστασία των δεδομένων και τις τροποποιήσεις τις οποίες επιφέρουμε, επιτρέψτε μου να αναφερθώ όταν έλθουμε στη συζήτηση κατ' άρθρον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Νεράντζης έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Μερικές σύντομες παρατηρήσεις σε όσα είπε ο κύριος Υπουργός. Υπάρχει μία αντίφαση μεταξύ του κυρίου Υπουργού και του εισηγητού της Πλειοψηφίας. Τον εισηγητή τον ενόχλησαν οι φράσεις μου «σταθμός κατεδαφίσεως», ενώ ο κύριος Υπουργός το απεδέχθη. Νομίζω ότι ορθά το απεδέχθη, διότι το «κατεδαφίσεως» πήγαινε στο γεγονός ότι πέντε συγκροτημένοι νόμοι και μάλιστα κανονισμοί αλλάζουν με ένα και το αυτό νομοσχέδιο.

Εγώ τα ονόματα δεν τα ανέφερα για να γίνουν συγκρίσεις. Τα είπα διότι εσείς, κύριε Υπουργέ, αναφέρατε ονόματα και είπατε τι ξέρει ο τάδε σε σχέση με τον τάδε. Τα ανέφερα για να τονίσω με πόση προσοχή προσήγγιζαν οι παλαιότεροι το θέμα της τροποποίησης ενός κώδικα όπως είναι ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας. Φοβάμαι ότι δεν προσέξατε ή δεν καταλάβατε, κύριε Υπουργέ, ότι εγώ δεν είπα «ό,τι είναι παλιό να παραμείνει αλλά αντίθετα είπα ότι δεν είναι καιρός να επανέλθει η διαμάχη μεταξύ Σαβινιανών και Προκουλιανών. Είναι εντελώς αντίθετο από αυτό που υποστηρίξατε εσείς. Εγώ είμαι υπέρ της τροποποίησης όλων των κωδικών υπό την προϋπόθεση ότι χρειάζεται και η τροποποίηση θα είναι προσεκτική.

Αναφέρατε ονόματα καθηγητών και είπατε επιαιρέμενος «χαίρομαι που δεν κάναμε επιτροπή». Η επιτροπή έχει ένα

προσόν. Δεν γίνεται με αλληλογραφία ο διάλογος. Λέτε ότι οι καθηγητές εδώ έκαναν παρατηρήσεις. Συγχρόνως, όμως, δεν άκουσαν τον άλλο που έχει αντίθετη γνώμη να υπερθεματίζει και να μάχεται υπέρ της παρατηρήσεως.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ακούσαμε εμείς και εμείς έχουμε τη νομοθετική πρωτοβουλία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Ακούσατε εσείς. Σύμφωνα.

Ο διάλογος σε καλόπιστο επιστημονικό επίπεδο οδηγεί και σε προσχωρήσεις σε άλλες γνώμες.

Θα ήθελα εδώ να τονίσω προς τον εισηγητή σας, ο οποίος είπε ότι δεν υπήρξε περίοδος που να είχε καταργηθεί τελείως η προδικαστική, πως όταν ίσχυε, η πράξη η οποία δεν είναι προδικαστική γιατί δεν θίγει θέματα, δεν ίσχυε η προδικαστική.

Τώρα όσον αφορά αυτά που είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, θέλω να πω ότι προσπάθησα να παρακολουθήσω τη λογική του. Μου απέδωσε ότι δεν είχαν ουσιαστικό χαρακτήρα οι παρατηρήσεις μου, για την αποσπασματικότητα, για την προχειρότητα, για την προδικαστική –σχετως αν συμφωνεί εκείνος ή όχι– για την अपαράδεκτη επιμήκυνση του χρόνου της ανταγωγής, για τα υπερβολικά παράβολα τα οποία καθιστούν τη δίκη δυσπρόσιτη. Παρά το ότι είναι Ακριβάκης φοβάμαι ότι ανακριβολογεί, διότι εγώ δεν μπόρεσα να διαπιστώσω αν είναι υπέρ του τύπου της ουσίας ή υπέρ της ουσίας του τύπου.

Αν αναφέρθηκα και εγώ στην έλλειψη υποδομών είναι γιατί οι υποδομές είναι προαπαιτούμενο. Όταν λοιπόν το προαπαιτούμενο είναι ή αμφισβητήσιμο αν μπορεί να πραγματοποιηθεί, τότε πως δεν αναφέρεται κανείς στην ουσία γι' αυτήν την υπόθεση. Θεωρώ λοιπόν ότι είναι ουσιαστικότερες αυτές οι παρατηρήσεις και ότι αναφέρονται στην ουσία του κρινόμενου σχεδίου νόμου. Επαναλαμβάνω δε ότι τα ονόματα που παρέθεσα δεν ήταν προς σύγκριση. Έχουν τα μεγέθη τους και το ειδικό του βάρος. Τα είπα για να τονίσω την προσοχή με την οποία οι παλαιότεροι προσήγγιζαν το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Ακριβάκης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Να με συγχωρήσει ο φίλος κ. Νεράντζης, αλλά ήμουν αρκετά σαφής. Εγώ είπα ότι αναφερθήκατε σε κάποια άλλα θέματα και όχι στην ουσία του νομοσχεδίου. Όπως ότι γίνεται αποσπασματική παρέμβαση στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αναφερθήκατε στα ονόματα, κάνατε μία ιστορική αναδρομή, μιλήσατε για τον τίτλο του νομοσχεδίου που είπατε ότι είναι στρεψονομία. Τώρα για το παράβολο και την προθεσμία της ανταγωγής, που πράγματι τα είπατε αυτά, είναι αντικείμενο της κατ' άρθρο συζήτησης.

Όσον για την κατάργηση της προδικαστικής και πως θα προχωρήσει το νέο σύστημα δεν είπατε τίποτα, μα απολύτως τίποτα. Αυτή είναι η άποψή μου. Μένουμε, λοιπόν, στο θέμα της υποδομής που έδωσα αναλυτικές απαντήσεις.

Θέλω να αναφερθώ σε κάτι που είπε ο κ. Λυκουρέζος. Αναμφισβήτητα και ο κύριος Υπουργός και εγώ τιμούμε τους εκπροσώπους των φορέων και των δικαστικών λειτουργιών και των δικαστικών υπαλλήλων. Για τον κ. Βαλμαντώνη, όταν του ανέφερε ο κύριος Υπουργός, σε σχέση με τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου και τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, τον παριστάμενο κ. Ασημιάδη που είναι γνωστό ότι σ' αυτόν οφείλεται η εύρυθμη λειτουργία του Πρωτοδικείου σήμερα –είναι πρακτικός και το έχει αποδείξει και το ξέρουν οι πάντες αυτό. Και η μεταφορά ακόμα δική του υπόθεση είναι.

Όταν ανέφερε τα ονόματα αυτά έβαλε τον κ. Βαλμαντώνη δίπλα σ' αυτά τα ονόματα, ισότιμα. Έχει την άποψή του αλλά και κάποιοι άλλοι έχουν αντίθετη άποψη. Εγώ ήμουν σαφής λέγοντας ότι πάγιο αίτημα των δικαστικών υπαλλήλων είναι να προσληφθεί προσωπικό. Είναι δίκαιο και λογικό το αίτημα. Προβάλλεται επίσης το αίτημα από τους δικαστικούς λειτουργούς να συμπληρωθούν οι οργανικές θέσεις. Σωστό και δίκαιο αίτημα. Αυτήν τη στιγμή οι εκπρόσωποι των φορέων έβαλαν και αυτά τα αιτήματα που είναι καλώς εννοούμενα συντεχνιακά αιτήματα. Πολύ καλά έκαναν τη δουλειά τους. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν σεβόμαστε τους εκπροσώπους των φορέων. Βεβαίως σεβόμαστε. Σωστά τοποθετήθηκαν και

σωστά έβαλαν τα αιτήματά τους.

Όπως σας ανέλυσα πάντως με την κατάργηση της προδικαστικής ελαφρύνεται το έργο και των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων. Δεν λέει κανένας να μην συμπληρωθούν οι κενές οργανικές θέσεις ή να μην προσληφθούν δικαστικοί υπάλληλοι. Όμως, το νομοσχέδιο όταν εφαρμοστεί θα ελαφρύνει τη θέση και των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, από τα άνω Δυτικά Θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», σαράντα έξι μαθητές και τέσσερις συνοδοι-καθηγητές από το Γυμνάσιο Καμαρούλας Αιτωλοακαρνανίας.

Τους υποδεχόμαστε αλλά ήρθαν πέντε λεπτά πριν κλείσει η συνεδρίαση και οι συνάδελφοι δεν είναι στην Αίθουσα.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κύριε Υπουργέ, πρέπει να σκεφθείτε ξανά εάν θα αναθέσετε την απομαγνητοφώνηση των πρακτικών σε ιδιωτική εταιρεία. Δεν είναι απλό το ζήτημα. Πρώτα, πρώτα το να ιδιωτικοποιείτε κάτι που έχει σχέση με τη δικαιοσύνη είναι ολόκληρο ζήτημα. Για να ανοίξουμε δρόμο τέτοιο θα πάμε και στη καθαρογραφική των Πρακτικών ίσως και στην έκδοση των αποφάσεων. Θα κάνουμε ιδιωτικά τα δικαστήρια. Το άλλο είναι πως ξέρουμε ότι η ιδιωτική εταιρεία παρέχει εγγυήσεις ότι είναι σωστή η απομαγνητοφώνηση. Οι γραμματείς που χρησιμοποιούμε είναι δημόσιοι υπάλληλοι και αναλαμβάνουν την ευθύνη. Θα έχουν συνέπειες αν δεν ανταποκριθούν τα Πρακτικά που έγραψαν σ' αυτά που ειπώθηκαν.

Η ιδιωτική εταιρεία πως, με ποιες εγγυήσεις;

Και τρίτον, υπάρχει ζήτημα εάν είναι συνταγματικό, δηλαδή αν ιδιώτης μπορεί να ασκεί τέτοιες εξουσίες που ανήκουν αποκλειστικά στο δημόσιο τομέα ιδιαίτερα για τη δικαιοσύνη. Έτσι πάμε σε ιδιωτικά δικαστήρια, σε ιδιωτικές φυλακές. Αν νομίζετε ας πάμε, αλλά πρέπει να αλλάξουν και άρθρα του Συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ανοίξατε μεγάλο θέμα, κύριε Σκυλλάκο.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα δώσω μία απάντηση, διότι δημιουργείται κάποια εντύπωση ιδιωτικοποίησης της Δικαιοσύνης στην οποία είμαστε τελείως αντίθετοι. Δεν πρόκειται περί αυτού. Είναι ένα τεχνικό έργο η απομαγνητοφώνηση που δεν μπορεί σήμερα, αν θέλουμε να είμαστε πρακτικοί, να αντιμετωπισθεί από τις δικές μας δυνατότητες και θα ανατίθεται σε εταιρεία, αλλά προσέξτε με τι εγγυήσεις: Πρώτον, η μαγνητοφώνηση θα καταγράφεται σε ταινίες, όχι μόνο αυτές που θα δίνονται στην εταιρεία, αλλά και σε άλλες οι οποίες θα σφραγίζονται και θα μπορεί ανά πάσα στιγμή να ελεγχθεί αν έγινε κάποια, οποιαδήποτε, παραποίηση. Και δεύτερον, τα απομαγνητοφωνημένα κείμενα δεν θα τα επικυρώνει η εταιρεία, αλλά ο γραμματέας, ο υπάλληλος της γραμματείας. Άρα, αυτός θα έχει υπό τον έλεγχό του και υπό τις διαταγές του, αν θέλετε, τους εκπροσώπους της εταιρείας.

Επειδή ακριβώς υπάρχει αυτό το πρόβλημα που είπατε, φροντίζουμε ώστε η απομαγνητοφώνηση να είναι υπό τον πλήρη έλεγχο των υπαλλήλων της γραμματείας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και

λοιπές οικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία επί της αρχής.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε σ' αυτό το σημείο να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.54' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 3 Μαΐου 2001 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβου-

λευτικό έλεγχο, συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, πρώτα ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Ρύθμιση θεμάτων Μετοχικών Ταμείων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και άλλες διατάξεις» και κατόπιν συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές οικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

